

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego Stanisław Czapiewski, wiadomości potocznych Hieronim Pawlicki, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 335 Wydanie P

Poznań, czwartek dnia 25 lipca 1935

Rok 30

Poznań, 24 lipca.

Ostry konflikt z Gdańskiem

Nowe zarządzenia dewizowe w Gdańsku nie wyjaśniają jego sytuacji walutowej. Mimo, że obecnie obrót dewizami jest wolny, nie można w Gdańsku za guldena kupić walut zagranicznych. Senat gdański poszedł jeszcze dalej, wprowadził reglamentację obrotów towarowych. Sprowadzanie towarów dla gdańskiego rynku wewnętrznego wymaga obecnie specjalnego zezwolenia.

Różne mogą być następstwa takiej reglamentacji. Jest to przekreślenie zasady wolnego obrotu towarowego między Polską a Gdańskiem, przyjętej w umowach oraz utrudnienie dla wprowadzenia polskich towarów na rynek gdański.

Ze strony polskiej odpowiedziano szeregiem zarządzeń na posunięcia i bankructwo finansowe Gdańska. Zarządzenie, wydane przez P. K. P., nakazuje uiszczanie zgóry opłat za przewozy kolejowe towarów, idących do Gdańska. Zarząd kolejowy nie mógł bowiem tracić, przyjmując guldeny w Gdańsku, które musiał sprzedawać poniżej urzędowego kursu; urzędowy kurs guldena w Gdańsku wynosi bowiem cały złoty, natomiast w praktyce równa się gulden wszędzie poza Gdańskiem tylko 90 względnie 85 groszom.

Zarządzenie to, zasadniczo uzasadnione i słuszne, ma jednak i odwrotną stronę medalu. Może ono ujawnić odziaływać na polski eksport. Są bowiem artykuły polskiego eksportu, które muszą iść przez Gdańsk. Dla przykładu wymienimy chociażby drzewo i zboże. Artykułów tych, zajmujących poważną pozycję w naszym bilansie handlowym, nie można już ze samych względów technicznych skierować na Gdynię. Ponadto drobny polski eksporter towarów, idących z różnych względów przez port gdański, jest przeważnie w takiej sytuacji, że nie może zgóry uiszczać opłat za przewóz kolejowy. To też zgodna opinia polskich kół gospodarczych nad morzem nie przyjęła zarządzenia kolejowego bez pewnych zastrzeżeń.

Konkretniejsza reakcja na gdańskie zarządzenia dewizowe i wynikające stąd komplikacje znalazła swój wyraz w ostatnim zarządzeniu ministra skarbu, nakazującym clenie polskiego importu tylko na stacjach, położonych poza terenem Wolnego Miasta. W Gdańsku ma się clić tylko towary dla jego własnej konsumpcji. Praktyczne konsekwencje tego zarządzenia będą takie, że import do Polski wartkim strumieniem pójdzie przez Gdynię. W Gdyni bowiem istnieją odpowiednie warunki dla załatwiania odpraw celnych towarów, przybywających z zagranicy.

Rząd polski nie mógł tolerować takiego stanu rzeczy, aby cło, przyjmowane w Gdańsku w guldenach po kursie urzędowym: gulden równy złotemu, było — wskutek różnicy kursu w

Dalsze „glajszaltowanie“ w Rzeszy

Systematyczne rozwiązywanie organizacji — Zakaz wszelkich zgromadzeń — Przed wznowieniem bojkotu towarów niemieckich?

Berlin (PAT) W związku z rozwiązaniem szeregu organizacji Stahlhelmu na terenie Rzeszy min. Seldte, jako przewodniczący związku udał się do kanclerza Hitlera w Berchtesgaden, gdzie odbyła się dłuższa rozmowa. W wyniku powyższej konferencji postanowić miano włączenie Stahlhelmu do ogólnej organizacji b. kombatanów niemieckich Kyfhauserbund. Ze strony miarodajnej nie wydano w tej sprawie żadnego komunikatu.

Na prawdopodobieństwo nadania Kyfhauserbundowi tego rodzaju roli wskazywać może fakt, iż w czasie pobytu w Niemczech przedstawiciele kombatanów angielskich Kyfhauserbund występował oficjalnie przy wszystkich uroczystościach i w przyjęciach na cześć gości brytyjskich.

Berlin (PAT) Prezydent regencji w Duesseldorfie wydał zarządzenie mocą którego odbywanie kursów dla przyszłych matek poza ramami rozporządzenia min. spraw wewnętrznych, a zwłaszcza kursów wyznaniowych jest zakazane.

Berlin (PAT) Po szeregu podobnych zarządzeń w innych okręgach Rzeszy wydano w Erfurcie zakaz noszenia mundurów i odznak organizacji Stahlhelmu. Równocześnie zakazane zostało urządzenie wszelkich zgromadzeń, organizowanie obowiązkowych apeli i wywieszanie sztandarów związku.

W uzasadnieniu tego zarządzenia powołano się na ustawę o ochronie narodu i państwa z lutego 1934 r.

Warszawa (Tel. wł.) Korespondent „Kurjera Warszawskiego“ stwierdza, że wczoraj zostały rozwiązane przez premiera pruskiego dalsze organizacje niehitlerowskie. I tak rozwiązano Związek Katolicki b. kombatanów rzekomo dlatego, że organizacje wyznaniowe b. kombatanów mają prowadzić do rozłamów

praktyce — faktycznie niższe o 10 czy 15 proc. od stawek, ustalonych w polskiej taryfie celnej.

Ponieważ wydanie przepisów o przyjmowaniu opłat celnych na terenie Gdańska w złotych polskich z traktatowych i umownych względów nie jest możliwe, przeto rząd polski mógł się uchronić od strat tylko wspomnianym zarządzeniem.

Zarządzenie ministerstwa skarbu spowodowało protest Gdańska. Agresywność, jaką popisuje się w akcji protestacyjnej senat gdański, przechodzi wszelkie dotychczasowe zuchwałstwa. Jeszcze w dniu wczorajszym „Gazeta Polska“ donosiła, że Gdańsk wysłał delegację do Warszawy. Tymczasem zamiast delegacji poszła do Warszawy niesłychana nota prezydenta Greisera, którą zawiózł komisarz generalny R. P. min. Papée. W nocy tej — ażeby przypomnieć — czytamy:

„To zarządzenie stanowi niezwykle doniosłości złamanie stosunku prawnego (!), jaki istnieje pomiędzy wolnym miastem Gdańskiem a Rzeczpospolitą Polską. Na tej zasadzie poleciłem krajowemu urzędowi celnemu wolnego miasta Gdańska (Landeszollamt), aby zarządzenia tego nie wykonywał (!).

„Wręczając Panu ministrowi protest senatu wolnego miasta Gdańska przeciw-

narodowej. Poza tem rozwiązano Związek b. członków korpusu ochronny pogranicza, który skupiał w sobie głównie Niemców katolików.

Z prowincji donoszą, iż antysemityczne zaburzenia nie ustają. W wywiadzie dziennikarskim Juljusz Streicher nawoływał do rozwagi i zachowania

spokoju w walce z religią „ażeby nie dać światu powodu do fałszywych interpretacji“.

Na zmianę nastrojów wpłynęły zdaje się wiadomości z Ameryki i Anglii, że przedstawiciele handlu międzynarodowego przygotowują się do bojkotu towarów niemieckich. (w)

Strzelanina w Senacie w Buenos-Aires

Powodem tragicznego zajścia porachunki osobiste — Jeden z senatorów zabity, minister rolnictwa i kilka osób rannych

Buenos Aires (PAT). Podczas obrad w Senacie osobnik, którego tożsamości dotychczas nie stwierdzono, dał kilka strzałów do ministra rolnictwa Duhau, raniąc prócz niego jeszcze dwie osoby. Jedną z nich — Sen Bohere zmarł w dniu dzisiejszym z odniesionych ran.

Buenos Aires (Tel. wł.) W Senacie argentyńskim miała miejsce wczoraj krwawa strzelanina. Zajście powstało, jak narazie stwierdzono, na tle porachunków osobistych. Sprawcy strzelaniny dotąd nie ustalono. W strzelaninie poniósł śmierć jeden z senatorów, który trafiony kulą rewol-

werową wyzionął wkrótce ducha. Jeden z obecnych na sali posłów został ciężko raniony. Sprawca usiłował zbiec, lecz został przytrzymany.

Buenos Aires. (Tel. wł.) Jak ustalono, w strzelaniu raniony został również minister rolnictwa Duhau, który odniósł lekką ranę na ręce. W ogólnym tumulcie minister Duhau przewrócił się i został silnie poturbowany przez innych członków senatu. Jako sprawcę strzelaniny przytrzymał emerytowanego komisarza policji, 42-letniego Ramona Valdez Corę, którego osadzono w więzieniu.

Kolonjalne apetyty Niemiec

Paryż (PAT) „Le Capital“ zwraca uwagę na wielkie manifestacje, jakie miały ostatnio miejsce w Niemczech w Fryburg-Brigau. Dziennik przytacza obszerny wyjątek z przemówienia gen. von Eppa na temat konieczności posiadania kolonij i podkreśla, że rewindykacje kolonialne Niemiec są takie same w r. 1935, jak w r. 1914. Obecnie jednak pomimo, iż znaczna część kolonij niemieckich została przyznana

W. Brytanji, Rzesza domaga się zwrotu raczej kolonij francuskich, co wyraziło się ostatnio m. in. w artykule, zamieszczonym w „Hamburger Nachrichten“. Pomimo obecnej powściągliwości Niemiec w stosunku do W. Brytanji, kończy dziennik, Londyn powinien być jednak pewien, że rewindykacje niemieckie nie skończą się na kolonjach francuskich.

Jeżeli Gdańsk będzie przez port swój sprowadzał towary z przejściem do porządku nad polskimi przepisami przywozowymi, jedynym środkiem, zapobiegającym docieraniu tego niepożądanego importu na obszar polski, będzie zamknięcie granicy polsko-gdańskiej.

„Poza tem senat wolnego miasta Gdańska zastrzega sobie użycie wszystkich środków, które dla ochrony interesów gdańskich będą konieczne. Przedewszystkiem zastrzega się zażądanie odszkodowania (!) za wszystkie szkody, które wolne miasto Gdańsk przez zarządzenie to poniesie.“

Jeżeli Gdańsk będzie przez port swój sprowadzał towary z przejściem do porządku nad polskimi przepisami przywozowymi, jedynym środkiem, zapobiegającym docieraniu tego niepożądanego importu na obszar polski, będzie zamknięcie granicy polsko-gdańskiej.

Sternicy Gdańska będą oczywiście twierdzili, że zamknięcie to granicy oznacza zniesienie wspólnoty celnej polsko-gdańskiej, czyli pozostawienie Gdańska poza ramami polskiego obszaru celnego.

Rząd polski stoi niewątpliwie wobec bardzo ważnego zagadnienia, którego takie czy inne rozwiązanie zaważy wybitnie na przyszłym stosunku Gdańska do Polski. Mamy nadzieję, że w najbliższych dniach społeczeństwo polskie dowie się, jakie rząd polski ma dalsze realne zamiary wobec Gdańska, który — mimo wszelkich niedawnych jeszcze deklamacji „propolskich“ — prowadzi grubą intrygę przeciwko Polsce, zmierzającą do całkowitego wypowiedzenia jej w sprawach gospodarczych posłuszeństwa wbrew jasnemu przepisom traktatu i umów polsko-gdańskich.

Trzeba teraz zapytać: Jak zareaguje na posunięcia Gdańska rząd polski?

Zastraszające rozmiary powodzi w Chinach

10 milionów ludzi ucieka przed zalewem — Setki tysięcy zabitych

London (Tel. wł.) Spustoszenia, jakie wyrządziła tegoroczna powódź w Chinach, a szczególnie w zachodniej części prowincji Szantung, są tak ogromne, że trudno je określić słowami. Przewyższają one kilkakrotnie rozmiary katastrof, jakie nawiedziły terytorium Chin w ostatnich kilkunastu latach. Najgroźniej przedstawia się obecnie sytuacja w zachodniej części prowincji Szantung, gdzie woda w dalszym ciągu przybiera. Natomiast położenie nad rzeką Yangse budzi obecnie mniej obaw, gdyż stan wody utrzymuje się tam od kilku dni na tym samym poziomie, wykazując nawet lekkie i stopniowe, acz bardzo powolne, opadanie wody.

Liczby strat, o jakich mówią na miejscu, są straszne. W samym dorzeczu rzeki Yangse i Han zdołano dotąd, jak donoszą, wydobyć 30 tysięcy zwłok topielców. Ogólną liczbę ofiar trudno na razie ustalić, chiński Czerwony Krzyż oblicza ją na przeszło czterysta tysięcy zabitych.

Rzeka Szantung przybiera z każdą godziną i obecnie przedstawia jedno morze zalewające nawet dawne dorzecze i łożysko. Wody obecnie dotarły do miast Huankseh, Cziangsiang i Yungczang, które władze ewakuowały. Głód

i nędza oraz choroby epidemiczne dziesiątkują ludność.

Z dorzecza Jangse nadchodzą wiadomości nieco uspokajające. O rozmia-

rach katastrofy świadczy fakt, że zdaniem władz chińskich około 10 milionów ludzi musiało opuścić swoje siedziby i uciekać przed zalewem.

Akcja organizacji lewicowych przeciw Lavalowi

Walka z dekretami oszczędnościowymi

Paryż. (PAT). W sali t. zw. „Palais de la Mutualité” odbyło się zebranie zawodowych organizacji i b. kombatanów, zwołane z inicjatywy unitarnej generalnej konfederacji pracy celem skoordynowania akcji protestacyjnej przeciwko rządowym zarządzeniom gospodarczym. W zebraniu tem wzięły udział organizacje: federacja

autonomistyczna funkcjonariuszów państwowych oraz szereg lewicowych organizacji kombatanckich. Zebranie nie doprowadziło do powzięcia żadnych decyzji konkretnych. Mówcy wypowiedzieli się jedynie za dalszym prowadzeniem walki przeciwko dekretom oraz rozciągnięciem jej na wszystkie kategorie pracowników.

Wzrost syndykalizacji w Czechosłowacji

Porozumienie w łonie rządu w sprawie monopolu zbożowego

Praga (PAT). Po długich naradach osiągnięto w łonie rządu czesko-słowackiego porozumienie w kwestji monopolu zbożowego, w szczególności co do cen kupna, które płacić będzie Towarzystwo Zbożowe. Pod tym względem spełniono częściowo żądania rolników słowackich i ruskich, podnosząc ceny zboża w krajach wschodnich i zbliżając ich wysokość do cen płaconych w krajach zachodnich.

Ustalono, że ceny mąki nie mogą być podnoszone ponad stan z 15 bm. nad czem rząd będzie czuwał przy pomocy wszelkich środków, stojących do jego dyspozycji. Uchwalono również projekt syndykalizacji młynów i ograniczenia powierzchni pod zasiewy poszczególnych gatunków zboża. Uchwały powyższe dowodzą dalszego wzrostu syndykalizacji w Czechosłowacji i wywierania przez rząd silnego wpływu na politykę cen artykułów rolniczych.

Oszustwa „Woolwortha” na Śląsku

Katowice (Tel. wł.) W związku z sensacyjną aferą firmy Woolworth i przeprowadzeniem rewizji oraz areztowaniami, sędzia śledczy Stankiewicz przesłuchał ostatnio kilkunastu świadków, rekrutujących się w przeważnej części z personelu firmy.

Rewizja w Chorzowie ustaliła bardzo ciekawych szczegółów. W numerowanych stoiskach znajdowały się dwa stoiska nienumerowane, z których towar nie przechodził przez księgi, a wpływy z utargów dziennych inkasowane były wprost przez Abrahama Cymbera z pomocą Jankla Fingerknopfa, magazyniera, który uprawiał manipulacje na wyraźne zlecenie swego zwierzchnika. Manipulacje te miały na celu zmniejszenie podatku dochodowego i obrotowego.

Akta dochodów skierowano do prokuratury sądu okręgowego.

Samobójstwo policjanta

Warszawa. (Tel. wł.) W mieszkaniu własnym przy ul. Dzielnej 79 posterunkowy IV komis., 42-letni Władysław Wiśniewski, wstał w nocy podczas snu domowników, strzelając sobie 2 razy w usta.

Lekarz pogotowia stwierdził, że kule wyszły tyłem głowy. Desperata w stanie b. ciężkim przewieziono do szpitala na Czystem. Wiśniewski pozostawił żonę i czworo dzieci.

Przy ul. Spokojnej 15, w biurze V Ośrodka Zdrowia Opieki Społecznej, popełnił samobójstwo wskutek zatrucia się gazem świetlnym woźny tej instytucji, 25-letni Wiktor Matuszewski.

Lekarz pogotowia stwierdził zgon.

Półtora tysiąca oficerów policji

— obejmie inne stanowiska

Warszawa (Tel. wł.) Jak donoszą warsz. pisma „sanacyjne”, nastąpić mają wkrótce duże zmiany w szeregach policji państwowej.

I tak projektuje się n. p. przeniesienie do innych działów służby państwowej około półtora tysiąca oficerów policyjnych (komisarzy, podkomisarzy). Ich miejsce mają zająć wojskowi podporucznicy, porucznicy i kapitanowie.

Wielkie to przegrupowanie ma nastąpić w najbliższych już tygodniach.

Samobójstwo

11-letniej dziewczyny

Warszawa. (Tel. wł.) Koło Siedlec popełniła samobójstwo, rzucając się pod pociąg 11-letnia Stanisława Radzińska. Przyczyną samobójstwa dziecka były stosunki rodzinne. (w)

Zgon mordercy śp. Hołówki

Warszawa. (Tel. wł.) Ukraińskie pismo „Dilo” donosi, że w więzieniu świętokrzyskim zmarł student Roman Baranowski, skazany na 10 lat za zamordowanie śp. Tadeusza Hołówki. (w)

Tajemnicza kradzież broni i amunicji

Paryż. (PAT). „Le Matin” podaje, iż ładunek broni i amunicji, zawarty w 3.125 pakach, wagi 25.000 klg., wysłany z Francji do Buenos Aires został zwrócony do Havru z powodu ogłoszenia embargo w Buenos Aires.

Po otwarciu pak w Havrze stwierdzono, iż zawierają one kamienie i piasek. Władze prowadzą dochodzenia w celu stwierdzenia, czy broń została skradziona we Francji, czy też poza jej granicami.

Katastrofalne wybuchy w zakładach przemysłowych

Berlin (Tel. wł.) W zakładach I. G. Farbenindustrie w Hoesch nad Menem wybuchł pożar, który spowodował wybuch zbiornika z łatwopalnym płynem.

Na miejsce katastrofy przybył natchmiast Gauleiter Sprenger. W katastrofie zginęło dwóch pracowników. Osiem dalszych osób odniosło mniej lub więcej ciężkie obrażenia. Czworo z nich w stanie groźnym odstawiono do szpitala.

Rzym (Tel. wł.) W piemonckich zakładach hutniczych w Turynie nastąpił wybuch, który zniszczył część zabudowań fabrycznych. W czasie eksplozji czterech pracowników poniosło śmierć. 9 dalszych jest ciężko rannych.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.24 — 5.25 zł, w Gdańsku na Warszawie 5.26 1/2 zł.

Kurs marki niem. Bank Polski, oddział w Poznaniu, nienotowany.

blona fotograficzna

nie zawodzi nigdy

ng 12 544

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 24. 7. 1935 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była mocniejsza.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poz. konwers. 67.70% oraz za 3% poz. bud. 42.50; poza tem poszukiwano 4% premj. dolarowe — lecz nie było oddawców.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. płacono za 4 1/2% dol. listy zastawne 42%, zaś 4 1/2% listy zastawne złote w zlocie obracano po 43%; poza tem płacono za 4 1/2% złotych listy zast. 41% i w końcu obracano 4% listy zast. konwert. również po 41. Z akcji bankowych ofiarowano Bank Polski po 90%.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poz. konwersyjna 67.70 P.
3% poz. budowlana, serja I. 42.50 P.
4 1/2% dolarowe listy zast. serji K. z r. 1933
Pozn. Ziemstwa Kredyt. 42.— P.
4 1/2% listy zast. złote w zlocie przesiemplowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4 1/2% dol. listy zast. w zlocie = 8,90 za 1 dol. 43.— +
4 1/2% złotowe listy zastaw. s. K. z r. 1933
Pozn. Ziemstwa Kredyt. 41.— P.
4% listy zast. konwert. ostepm. P. Z. K. 41.— +

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 90.50 O.
Tendencja mocniejsza.

Urzędowa cedula

Giełdy Zbożowej i Towarowej

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kp.:

Standarty: 1) żyto 715 g/l. 2) pszenica 750 g/l. 3) owies 470 g/l.

Ceny orientacyjne:

Żyto zdrowe, suche (Uspos. 10,00— 10,50
Usposobienie spokojne.

Pszenica (Usp. spok.) . . . 14,00— 14,25
Jęczmień zim. (Usp. spok.) . . . 12,25— 13,00
Owies (Usp. spokojne) . . . 13,25— 13,75

Mąka

żytnia I gat. 0,55% wł. w. 18,25— 19,25
żytnia I gat. 0,65% wł. w. 17,25— 18,25
żytnia II gat. 55—70% wł. w. 13,00— 14,00
żytnia pośl. pon. 70% wł. w. 11,00— 12,00
żytnia razowa 0,95% wł. w. 13,75— 14,75

Usposobienie spokojne.

pszenna gat. IA 0,20% wł. w. 25,25— 27,75
pszenna gat. IB 0,45% wł. w. 24,75— 25,25
pszenna gat. IC 0,55% wł. w. 23,75— 24,25
pszenna gat. ID 0,60% wł. w. 22,75— 23,25
pszenna gat. IE 0,65% wł. w. 21,75— 22,25
pszen. gat. IIA 20-55% wł. w. 21,25— 21,75
pszen. gat. IIB 20-65% wł. w. 20,75— 21,25
pszen. gat. IID 45-65% wł. w. 18,50— 19,00
pszen. gat. IIF 55-65% wł. w. 17,00— 17,50
psz. gat. IIIA 75-70% wł. w. 16,00— 16,50
psz. gat. IIIB 70-75% wł. w. 13,50— 14,00

Usposobienie spokojne.

Otręby żytnie stand. . . . . 7,75— 8,50
Otręby pszen. grube stand. . . . . 8,50— 9,00
Otręby pszenne średnie st. . . . . 8,75— 10,00
Rzepak zimowy . . . . . 26,00— 28,00
Lubin niebieski . . . . . 12,50— 13,00
Lubin złoty . . . . . 14,75— 15,25
Mak niebieski . . . . . 33,00— 35,00
Inkarnatka . . . . . 38,00— 40,00
Makuch jnian. w taflach . . . . . 17,75— 18,00
Makuch rzepakowy w tafl. . . . . 13,00— 13,25
Makuch słoń. w tafl. 42/43% . . . . . 16,50— 17,00
Śrut Soja . . . . . 18,50— 19,05
Słoma pszenna luzem . . . . . 2,00— 2,20
" pszena prasowana . . . . . 2,60— 2,80
" żytnia luzem . . . . . 2,25— 2,50
" żytnia prasowana . . . . . 2,75— 3,00
" owsiana luzem . . . . . 3,00— 3,25
" owsiana prasowana . . . . . 3,50— 3,75
" jęczmienna luzem . . . . . 1,50— 2,00
" jęczmienna prasow. . . . . 2,40— 2,60
Siano zwykłe luzem . . . . . 6,25— 6,75
" zwykłe prasowane . . . . . 5,75— 6,25
" nadnoteckie luzem . . . . . 6,75— 7,25
" nadnoteckie pras. . . . . 7,25— 7,75

Ogólne usposobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach:

żyta 1004,5 t., pszenicy 249 t., jęczmienia 135 t., owsa 70 t., mąki żytniej 284 t., mąki pszennej 66,5 t., otrąb żytnich 202,5 t., otrąb pszennych 95 t., grochu Viktoria 32,30 t., grochu Folgera 2 t., rzepaku 32 t., lubinu niebieskiego 32,5 t., peluszeki 5 t., maku niebieskiego 15 t., makuchu słonecznikowego 15 t., wełny 1,4 t.

Uwaga! Żyto i pszenica z dostawą krótkoterminową ponad notowanie.

Wiadomości

W Białogrodzie zmarł dziś w nocy znany przemyslowiec, były gubernator Banku Jugosławji, Ignat Bailoni.

Z okazji 42 rocznicy urodzin cesarza Abisynji, w sali tronowej zamku w Addis-Abeba cesarz przyjął książąt i ciała dyplomatyczne, w którego imieniu złożył życzenia cesarzowi dziekan korpusu posel belgijski Janssen. Poseł i konsul włoski wraz z personelem na uroczystości tej nie byli obecni.

„Morning Post” ogłasza dokumenty, które wpadły w ręce Włochów, mające świadczyć o tem, iż Abisynijczy z premedytacją przygotowali atak na Ual - Ual.

Aresztowano w Nowym Jorku bankiera Neidekkera, który kierował bankiem „Travelers bank” w Paryżu. Bankier został zatrzymany do dyspozycji władz w oczekiwaniu instrukcyj departamentu stanu i policji paryskiej.

Min. Eden uda się do Genewy prawdopodobnie w końcu bież. tygodnia celem wzięcia udziału w sesji rady Ligi Narodów.

W całej Argentynie nastąpiło dość duże obniżenie się temperatury. Nawet w podzwrotnikowych częściach kraju temperatura wynosi 7 stopni poniżej zera. W południowej części Argentyny spadły śniegi.

Dokonano rewizji w siedzibie „Travelers bank”, którego dyrektor zbiegł. Pierwsze dochodzenie stwierdziło, iż pasywa banku przewyższają 25 milionów.

Delegacja niemiecka od rokowań handlowych z Francją, która ostatnio przybyła z Berlina do Paryża, opuściła dziś stolicę Francji, powracając do Berlina. Różnica zdań między delegacją niemiecką a francuską uniemożliwiła dalsze prowadzenie rokowań.

„Helsingin Sanomat” podaje, że do miejscowego konsula abisynjskiego zgłosiło się około 400 ochotników fińskich z zamiarem wstąpienia do armji abisynjskiej, przytem wielu z nich chce jechać na koszt własny. Oferty zostały przez konsula odrzucone, gdyż według jego zapewnienia armja abisynjska narazie ochotników do swych szeregów nie przyjmuje.

Policja chińska wykryła 25 biur komunistycznych, z których rozchodziła się propaganda na całe Chiny. Aresztowano przeszło 30 osób.

Według słów plk. Batistii sytuacja na Kubie ulega pogorszeniu wskutek wzajemnego zwalczania się licznych partij rewolucyjnych. Według niepotwierdzonych pogłosek miano proklamować dyktaturę wojskową, lecz plk. Batista odmówił jej prowadzenia.

Broń japońska do Abisynji

London. (PAT). Agencja Reutersa donosi z Genewy: Otrzymało tu wiadomość, że agencja japońska wysyłająco pośpiesznie duże ilości broni i amunicji do Dżibutti. Transporty te przeznaczone są dla Abisynji.

O politykę Rumunii

Prasa niemiecka widziała już koniec Małej Ententy, widziała Rumunię w objęciach Berlina i nie ukrywała wcale nadziei, że niedawna „poślubna” podróż Göringa przyniesie zupełne rozbięcie związku państw, które dotychczas tak mocny opór stawiały niemieckiej ekspansji w kierunku wschodu i południa Europy.

W kampanję niemiecką na Bałkanach wkładano niemałe wysiłki. Nawet prasa rumuńska określała ją jako kampanję o szerokim rozpięciu. Prasa berlińska nie ustawała w przekonywaniu europejskiej opinii publicznej, że Jugosławia, jak również Rumunia napewno zmienią orientację swej polityki zagranicznej i nachyła się w stronę Berlina. Tymczasem Niemcy zawiedli się w swych rachubach.

Rumuński minister spraw zagranicznych i przewodniczący Małej Ententy Titulescu przybył do Sinaia z paryskiej i londyńskiej podróży i nie ulega wątpliwości, że jego informacje z obu stolic odnośnie sytuacji politycznej były nadzwyczaj ściśle. Pisma rumuńskie z zadowoleniem wyrażały się o tych informacjach i zaznaczały, że w zupełności uspokoić mogą wszystkich przyjaciół pokoju i nie darmo też już przed spotkaniem w Sinaia „Dimineata” skonstatowała z zadowoleniem, że „polityczna współpraca Francji i Anglii trwa w dalszym ciągu” i że niemiecką ofensywę dyplomatyczną przeciw frontowi pokoju uważać należy za ostatecznie odpartą. Min. Titulescu podkreślił też bezwzględna solidarność państw Małej Ententy we wszystkich aktualnych kwestiach międzynarodowej polityki oraz mówił też o konieczności pokojowej współpracy z Rosją sowiecką. W związku z tem zasługuje na uwagę wiadomość, że Titulescu udaje się w październiku do Z. S. S. R., aby tam z Rosją sowiecką zawrzeć prawdopodobnie taki sam pakt, jaki zawarła Czechosłowacja. Dużo mówiącym wynikiem obrad w Sinaia jest również fakt, że Jugosławia zamierza nawiązać z Rosją sowiecką normalne stosunki.

Znamienny artykuł w tej kwestji opublikował b. premier, prof. Iorga, który ostro piętnuje tych, którzy w ostatnim czasie mówili o możliwości zmiany dotychczasowej polityki zagranicznej Rumunii. Prof. Iorga pisze m. in.:

„W związku z wizytą księcia-regenta Pawła znalazło się w Rumunii kil-

ku ludzi, którzy nie wstydzą się przyznać, że pozyskał ich Berlin i którzy mówili o konieczności zmiany dotychczasowej polityki zagranicznej. Ci ludzie twierdzili, że Berlin zyskał już Jugosławję i jest w stanie i Rumunię

dać pewne wygody gospodarcze. Zaznaczono również, że Polska, zyskana przez Berlin, chętnie widziałaby Rumunię obok siebie. Jest niezrozumiałem, jak mogą znaleźć się tak zaślepieni ludzie.”

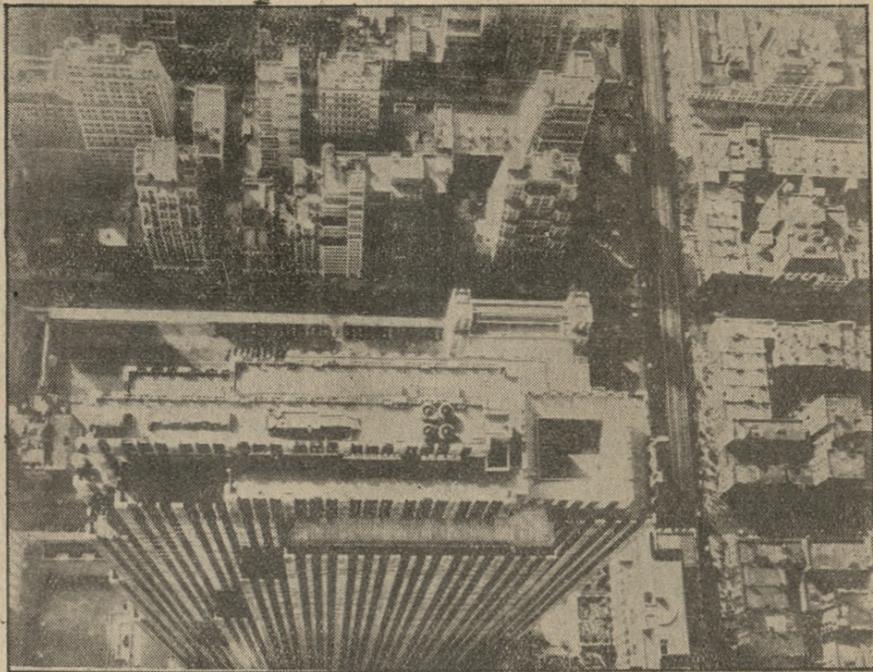
Żona Wuja Sama

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“.)

New Jork, w lipcu 1935 r.
Liczne komentarze wywołuje zachowanie się pani Roosevelt, która nie cofa się przed żadnymi przeszkodami, aby ustalić dla żony prezydenta Stanów Zjednoczonych pewną urzędową, dotychczas nieznaną rolę. Nie chodzi już o czysto reprezentacyjne stanowisko gospodyni Białego Domu. Duże wrażenie zrobiła obecność pani Roosevelt na konferencji prasowej, podczas której prezydent pośadził otwarcie Sąd Najwyższy o wsteczność.

Równocześnie z ożywioną działal-

nością społecznych faktycznie uświadczono również, że Polska, zyskana przez Berlin, chętnie widziałaby Rumunię obok siebie. Jest niezrozumiałem, jak mogą znaleźć się tak zaślepieni ludzie.”

NIEBOTYKI W SKRÓCIE PERSPEKTYWICZNYM
Siedemdziesięciopiętrowy niebotyk RCA i jego otoczenie w sercu Nowego Jorku, widziane okiem soczewki fotograficznej z samolotu.

nością polityczno-społeczną, a zarazem dziennikarsko-radjową, ma pani Eleanora kłopoty domowe. Dzieci jej się rozwodzą, rozbijają ludzi samochodem i wykorzystują popularność ojca na każdym kroku. Charakterystycznym dla stosunków amerykańskich jest fakt, iż pani Roosevelt stała pisuje dla „New York Herald Tribune”, naczelnego organu stronnictwa republikańskiego, ostro krytykującego „Nowy Ład”. Często głos pani prezydentowej usłyszeć można na falach eteru; zyski ponoć obracane są na cele dobroczynne.

A teraz zadziwimy Czytelników: Pani Roosevelt jest typowym przykładem emancypującej się kobiety amerykańskiej. Tak jest! Ameryka nie jest rajem kobiet! Buntują się one przeciwko dotychczasowej roli przedmiotów zbytku, przeznaczonych dla reklamy własnych mężów. Zapewne, iż prawo sprzyja kobiecie, a sądy często są stronnicze na jej korzyść. Niemniej jednak żona nie jest tutaj towarzyszką życia męża.

Mąż amerykański zazwyczaj ciężko pracuje i nie ma czasu na kulturę umysłową. Po całym dniu pogoni za dolarem powraca do domu i nie jest zdolny do niczego innego, jak tylko do nałożenia pantofli i pozostawienia żonie zadania zabawienia go. Mężczyźni nie prowadzą rozmowy przy stole; jest to obowiązkiem kobiet, które również muszą bezustannie im się podobać. Jest to niewątpliwie źródłem osławionej zalotności Amerykanek.

Amerykanin nie przyniesie żonie wiązanki kwiatów. Zdobędzie się raczej na kosztowny naszyjnik, aby za imponować innym własną hojnością i dostatkami. W rezultacie często widzimy nowojorskie czy bostońskie damy obwieszane świecidełkami, przypominające drzewka Bożego Narodzenia.

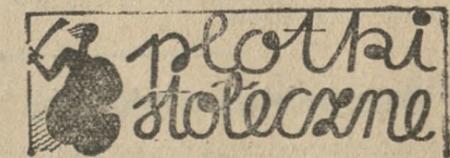
Przykładów przytoczyć możnaby bardzo wiele. Łatwo wykazać, że w kraju łatwych rozwodów i uciążliwych dla płci męskiej alimentów kobieta jest czemś w rodzaju gejszy lub bajadery.

Zapewne, że istniały już od lat potężne zreszenia kobiecie, które zmieniły nawet konstytucję, jak to się rzecz miała ze zstobieniem i odrobieniem prohibicji. Niemniej jednak ogólna bezmyślność większości społeczeństwa nawet w tych wielkich ru-

niczności polityczno-społeczną, a zarazem dziennikarsko-radjową, ma pani Eleanor kłopoty domowe. Dzieci jej się rozwodzą, rozbijają ludzi samochodem i wykorzystują popularność ojca na każdym kroku. Charakterystycznym dla stosunków amerykańskich jest fakt, iż pani Roosevelt stała pisuje dla „New York Herald Tribune”, naczelnego organu stronnictwa republikańskiego, ostro krytykującego „Nowy Ład”.

Wszelkie te zewnętrzne oznaki szacunku pochodzą z czasów, gdy na tym kontynencie przypadało do dwudziestu mężczyzn na jedną kobietę. Zwyczajnie prawo popytu i podaży!

Zasadnicza zmiana jest jednak rze-

23 lipca.

Czem jest miasto bez zieleni? Czemś niesłychanie męczącym. Dlatego wszyscy tak gorliwie o zieleni zabiegają. Dlatego to z takim uznaniem mówią obcy o Poznaniu, o Lwowie, dlatego takie wrażenie wywierają planty krakowskie.

Zapewne dlatego również prez. Starzyński zaczął gwałtownie zabiegać o zieleni i kwiaty w domach. Specjalnie apelowano do mieszkańców stolicy, specjalnie starano się zachęcić i ułatwić ukwiecenie mieszkań. Bezsprzecznie to akcja pożyteczna.

Ale równocześnie władze miejskie pozwalają tępić zieleni wszędzie, gdzie tylko o to proszą. Ogrody wewnętrzne w domach są rzadkością. Kto je posiada, a mieszka w centrum miasta, to wyprzedaje się i przeznaczają place i ogrody na zabudowania. Tak padło ofiarą budownictwa prześliczne „Frascati”, gdzie dzisiaj mamy osobną aleję. Teraz przebiega się ulicę przez ogród Saski.

Tyle lat ogród był ozdobą miasta, aż go zrujnowały Nalewki; Żydzi zaatakowali ogród, aż uczynili przebywanie w nim nieznośne.

W miarę wzrostu ruchu miejskiego ogród Saski stawał się przeszkodą komunikacyjną. Z placu Teatralnego, który był do niedawna ośrodkiem ruchu, dostać się na Marszałkowską, było ciężko i musiano okrążyć dokoła. Obecnie postanowiono przebić ulicę przez ogród Saski.

Tylko jako punkt wyjściowy wzięto nie plac Teatralny, lecz — Żelazną Bra-

Z życia

(X) Ponoć z powodu wakacji i wyborów mamy jeszcze co najmniej dwa miesiące czasu na przygotowanie się do batalii gospodarczej. Do tego czasu — wytrzymamy doskonale. Żywa wiara. A tymczasem deficyt przynosi 80 milj zł, eksport maleje systematycznie, obroty handlowe się kurczą, co najwięcej wszystkich zastanawia i wzbudza obawy — to klęska urodzaju.

Klęska? Czy nie paradoks? Bynajmniej. Najdosłowniej: klęska. Ze Stanów Zjedn., z Rosji, z państw okolicznych nadchodzą wiadomości o urodzajach. U nas także zbiory zapowiadają się dobrze.

A co będzie z zebranem zbożem? Kto je będzie kupował? Państwo zapowiedziało zaniechanie akcji interwencyjnej. Po ile będzie 100 kg żyta?... Po 8 czy 10 zł?

Bierzemy „Rocznik Statystyczny” i czytamy zestawienie cen produktów hurtowych żywności w latach:

	1928	1930	1934
pszenica 100 kg	47,4	32,8	17,8
żyto	40,8	18,8	15,4
owies	37,2	18,3	14,3
ziemiaki 1000 kg.	96,9	46,3	35,4
mąka pszenna 100 kg	68,6	54,2	27,0
mąka żytnia	57,7	31,4	20,9
groch polny	52,1	27,1	19,2
otręby żytnie	29,7	12,3	10,9
wół żywej wagi	139,3	118,7	66,7
wieprz żywej wagi	212,3	196,8	79,1
mieso wołowe	247,4	222,5	124,8
mleko	41,7	33,5	15,7
masło 10 kg	68,8	51,3	28,0
jaja skrzynia	255,0	208,6	103,3

To są produkty, które rolnik sprzedaje. A jakże n. p. cukier lub sól, które musi kupić?

cukier kryształ	134,8	146,2	126,2
sól biała	27,5	27,2	30,3

Jeżeli ceny produktów rolnych spadną jeszcze bardziej, to rolnicy wogóle przestaną kupować. Z czego będzie żył przemysł i państwo?...

Czy życie gospodarcze pozwoli na tak długie — wakacje i wyczekiwanie?...

czą bliskiej przyszłości. Liczba kobiet i mężczyzn niemal się wyrównała. Piękna bierze czynny udział w odrodzeniu kraju, a równocześnie zyskując równouprawnienie, zwalcza razem z mężczyznami protekcyjność sądów. Na wygaśnięciu są już ustawy o wynagrodzeniu za złamane serce lub uwiedzenie.

Wszystko są to przemiany społeczne „Nowego Ładu”.

JAN DROHOJEWSKI

mę, t. j. główne obok Nalewek centrum żydowskiego handlu. Będzie tedy przepuszczona ulica i tramwaj. Innymi słowy: Żelaznej Bramie będzie udostępniony dostęp do Marszałkowska. Fala żydowska będzie mogła tam lepiej się tam wlewać.

Od dłuższego czasu kursowały pogłoski na temat możliwości zmiany na stanowisku ministra przemysłu i handlu. Ostatnia wizyta min. Floyara-Reichmanna u p. Prezydenta w Wiśle, dołądzi nie udawał się żaden z ministrów, by p. Prezydentowi nie przerywać wywczasów, wywołała rozmaite komentarze, a także przypuszczenia o możliwości tej zmiany. Pogłoski te wymieniają również jego domniemanego następcę, którym miały być obecny wiceprezes B. G. K. p. Józef Kożuchowski, który dawniej był wiceministrem tegoż resortu. Notuję to oczywiście tylko jako pogłoskę.

Jeszcze jedno politicum. To już nie pogłoska, lecz fakt.

Gdy kilkakrotnie delegaci żydowscy przychodzili z interwencją do premiera Sławka w sprawie przyszłej reprezentacji żydostwa w Sejmie, p. Sławek doradzał im stale wzajemne porozumienie i osiągnięcie jednolitego frontu. Trudno jednak marzyć o tem, by ortodoksi mogli porozumieć się z sjonistami. Ostatecznie rokowania między temi dwiema grupami się rozbiły, i sjonisci nie otrzymają żadnego mandatu. Żydów ma reprezentować „głośny” Wiślicki, rabin Lewin i Mincherg z Łodzi.

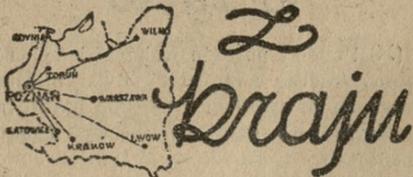
Wszystko jedno: „w obronie” interesów żydowskich porozumienie zawsze osiągnął!

WARSZAWIANIN.

B. KRÓL GRECJI

Sensację w świecie politycznym wywołało spotkanie b. króla greckiego (na zdjęciu z parasolem) z burmistrzem Aten Kotzias'em w Londynie. Konferencja trwała sześć godzin i dotyczyła — jak mówią wtajemniczeni — ewentualnego powrotu króla Jerzego na tron grecki.

URZĄDZENIE POCZTOWE I TELEGRAFICZNE

Według ostatnich obliczeń, personel pocztowy w Polsce wynosi ogółem 33.800 osób, w tem 4.600 kobiet. Na terenie całego kraju znajduje się 4.171 instytucji pocztowych, oraz 18.159 skrzynek pocztowych.

Liczba stacji telegraficznych wynosi 4.770, długość linii 26.767 km, długość przewodów 71.842 km.

Liczba miejscowych sieci telefonicznych wynosi 2.589, długość przewodów pojedynczych miejscowych 906.000 km, długość linii telefonicznych międzymiastowych 33.614 km.

Ogółem zarejestrowanych jest 3.407 central telefonicznych, 207.000 aparatów, 4.586 rozmówców publicznych, oraz 157.000 abonentów.

ŚMIERĆ Z GŁODU

Bezrobotny kelner, Zygmunt Gruszewski, w poszukiwaniu pracy wędrował pieszo z Tarnopola do Jaremca i z głodu i wycieńczenia zmarł w drodze.

O PROWADZENIE KONSERWATORJUM MUZYCZNEGO W WILNIE

Min. W. R. i O. P. cofnęło koncesję na prowadzenie konserwatorium muzycznego w Wilnie tow. muzycznemu „Lutnia”, wyznaczając termin likwidacji obecnego konserwatorium na dzień 31 sierpnia, natomiast udzieliło koncesji na prowadzenie konserwatorium radzie wileńskiej zrzeszeń artystycznych. Radzie tej przyznano jednocześnie subwencję w wysokości dotychczas udzielanej tow. „Lutnia”. Na stanowisku dyrektora nowego konserwatorium min. zatwierdziło p. Stanisława Szpinalskiego. Poprzednim kierownikiem był p. Adam Wyleżyński, znany i wybitny pedagog muzyczny.

O SZYBSZĄ OBSŁUGĘ TELEGRAFICZNA

Min. poczt i telegrafów wydało okólnik, polecający podniesienie sprawności obsługi telegraficznej. Zwrócono uwagę na częste zażalenia dowodzące uchybień, objawiających się w zbyt powolnym przechodzeniu depesz od nadawcy do adresata. Podkreślono w okólniku wzmoczenie szybkości obiegu depesz i podniesienie koniecznej wydajności pracy.

Przy przyjmowaniu depesz każdy interesant ma być wszechstronnie poinformowany o różnych rodzajach depesz. Treść depesz ma być przetelefonowana adresatom, nawet wtedy, gdy nie zawarowano tego, a jedynie znany jest urzędowo fakt posiadania przez adresata telefonu.

ŚMIERTELNE POSTRZELENIE ZŁODZIEJA

Na dzikiej plaży w Krakowie, policjant postrzelił osobnika, który usiłował ukraść ubrania kąpielowe. Rannego przewieziono do szpitala św. Łazarza, gdzie zmarł nie odzyskawszy przytomności.

BUNT WIĘZNIÓW

W lwowskim więzieniu sądowym doszło do ekscesów więźniów tak politycznych, jak i zwykłych. Ponieważ interwencja władz więziennych nie odniosła skutku, wezwano policję, po której przybyciu porządek został wkrótce przywrócony.

ZJAZD KLIMATOLOGICZNY W ZAKOPANEM

Z okazji „Dnia Gór” odbędzie się w Zakopanem w dniach 9 i 10 sierpnia r. b. zjazd klimatologiczny.

Na zjeździe omawiane będą m. in. następujące zagadnienia: lecznicze wartości Zakopanego, wpływ klimatu górskiego na regenerację krwi, leczenie dzieci słabowitych w klimacie górskim, leczenie gruźlicy kostnej w Zakopanem, biodynamika gór, zieleńce w uzdrowiskach itd.

Udział w zjeździe zapowiedział szereg wybitnych przedstawicieli świata lekarskiego.

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO ŁAZARZ

Zebrań członków Koła w środę, 24 b. m., o godz. 8-ej w salce przy ulicy Gąsiorowskich 4 a (w podwórzu).

Referat wygłosi prezes Klubu Narodowego, p. Bogdan Jarochoński.

Uprasza się członków o punktualne przybycie.

Kierownik

POZNAŃ-GLÓWNA

Zebrań w czwartek, 25 b. m., o godz. 7,30 w lokalu p. Książka, ul. Główna 38.

SEKCJA ŻEŃSKA S. N. ŚRÓDMIEŚCIE

Zebrań w czwartek, 25 b. m., o godz. 20-ej w sali Stron. Narodowego, św. Marcin 65.

Obecność Koleżanek obowiązkowa.

Kierownicza

Fiasko akcji sekciarskiej na Wileńszczyźnie

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Wilno, w lipcu 1935 r.

W latach ubiegłych na terenach powiatów nadgranicznych woj. wileńskiego, zamieszkałych przeważnie przez ludność prawosławną, niezmiernie ożywioną działalność przejawiały sekty baptystów i hodurowców. Zwłaszcza baptyści wygodnie dla siebie locum znaleźli w pow. mołodeckim, gdzie założyli domy modlitwy, cmentarz i t. p.

Narazie znaleźli dużo zwolenników. Cóż dziwnego? Nieśli ze sobą takie hasła, jak rzekome zwolnienie członków sekty od powinności wojskowej, śluby, które do niczego nie zobowiązują i t. p. Te demagogiczne hasła szczególnie łatwo brały na lep ludność osiadłą nad granicą bolszewicką i przez dłuższy czas poddaną agitacji komunistycznej. W dodatku, jak w każdej sprawie, pieniążk robi swoje. A pieniędzy agitatorzy-baptyści mieli dużo. Szły one podobno z Ameryki. Jakimi drogami, nie wiadomo, ale dochodziły na naszą wieś kresową i hojnie, w dolarach, były rozdawane nowowstępującym członkom.

Z czasem dopływ mamony widać się zmniejszył, ale agitacja nie ustawała, a chłopek, chętny na wszelkie „nowinki”, przyjmował chrzest baptystów w rzece i odprowadzał dziwaczne modły w specjalnych budynkach.

Dotyczy to jednak tylko ludności prawosławnej. Ludność bowiem katolicka na kresach wschodnich, może z powodu prześladowań, jakich doznała za czasów caratu, jest specjalnie gorąco przywiązana do wiary swych przodków, a wskutek tego zupełnie niepodatna na wpływy sekciarzy.

Wśród prawosławnych natomiast spory odsetek ludności począł nazywać siebie baptystami. Sekta wzrastała.

Minęło lat kilka i dało się zauważyć nowe zjawisko. Oto świeżo upieczeni sekciarze po pewnym czasie począł wracać na łono Kościoła, już nie prawosławnego, lecz katolickiego. Nie znalazłszy u baptystów nic prócz niezszerszalnych hasel, prócz demagogii, obrzydliwszego sobie do syta szerząca się demoralizację, a nie znajdując w cerkwi prawosławnej, pozbawionej światłych przewodników, tych mocnych podstaw religijnych, które utrzymywały w wierze, począł coraz bardziej ciężać do Kościoła katolickiego.

Niestety, duchowieństwo nasze może za mało losem tych zbłąkanych dusz się zajęło. Gdyby choć trochę włożył pracy w ich nawracanie, szeregi katolików w kresowych wsiach białoruskich niewątpliwie byłyby dziś bardzo wzmocnione.

Nieprawdziwa wiadomość

Korespondent nasz donosi z Gniezna:

„Sanacyjny” „Kurjer Wielkopolski” zamieszcza w numerze z dn. 23 b. m. notatkę p. t. „Masowe zgłaszanie się do spisów wyborczych”, w której twierdzi, że w ubiegły piątek zgłosiła się do spisu gremjalnie większość księży gnieźnieńskich, wśród nich duchowieństwo z Kurji i Seminarjum Duchownego.

Wiadomość ta jest z gruntu fałszywa, ponieważ — według informacji ze źródeł wiarygodnych — żadna osoba duchowna z Kurji ani z Seminarjum Duchownego do rejestracji nie zgłaszała się. Do dn. 19 lipca r. b. zgłosił się do rejestracji z Gniezna jeden tylko ksiądz.

Puszczanie przez prasę „sanacyjna” mylnych wiadomości obliczone jest na dezorientowanie społeczeństwa.

Ze Stronnictwa Narodowego

Chojnice, 23. 7.

Ostatnio odbył się w sali Urbana wielki zjazd mężów zaufania Stronnictwa Narodowego z powiatu chojnickiego. Delegaci zgodnie z uchwałą Głównego Zarządu Stronnictwa Narodowego postanowili nie brać udziału w wyborach do izb ustawodawczych.

Bez upoważnienia

Korespondent nasz donosi z Szamocina:

Obywateli naszego miasta obchodził woźny miejski p. Fryska, który zbiera podpisy za wysłaniem burm. Józefow-

skiego na delegata do kolegium wyborczego w Bydgoszczy. Jak się dowiadujemy, list dostarczyło starostwo i to do magistratu jedną i na wójtostwo dwie.

Na czele listy znajduje się nazwisko ks. prob. Filipowskiego, umieszczone tam bez jego upoważnienia.

Z konsulatu niemieckiego

Ze stanowiska niemieckiego konsula generalnego w Poznaniu został do centrali berlińskiej odwołany p. Alfred Lüdgens po siedmioletnim tu urzędowaniu. Konsulem generalnym kieruje narazie zastępczo wicekonsul baron Tücher, Bawarczyk, szwagier tutejszych właścicieli ziemskich baronów Massenbachów z Pniew.

Strajki w Stanach Zjednoczonych

Zarządzenia doraźne w stanie Indiana

Nowy Jork (Tel. wł.) Zapowiedziany w stanie Indiana strajk generalny został odwołany. Jak donoszą z Terrehautte, związki zawodowe w ostatniej chwili, wobec nacisku władz i wojska oraz niezupełnego porozumienia w własnym gronie, musiały zrezygnować ze strajku. Strajk górniczy trwa jednak w dalszym ciągu. Ogółem strajkuje 60 tysięcy górników. W licznych miejscach doszło do starć, przy czym aresztowano kilkadziesiąt osób. Policja i wojsko utrzymują jednak porządek i spokój. Wszelkie próby doprowadzenia do rozruchów są z całą

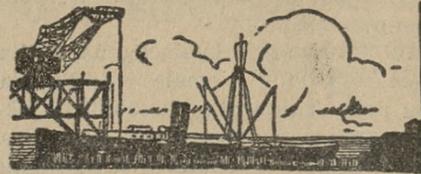
WYCIECZKI AUTOKAROWE DO JUGOSŁAWJI

ze zwiedzeniem Wiednia, Grazu, Ljubljany, Abbazji, Zagrzebia i Budapesztu w cenie od zł 335,—

łącznie z paszportem, przejazdami i t. d. organizuje wyłącznie Krak. Biuro Podr. „ESCOPOL”. Najbliższe odjazdy 3, 15 i 25 sierpnia. Zgłoszenia i informacje:

Krak. Biuro Podróży „ESCOPOL”

Kraków, ul. Szczepańska 7, telefon 159-99, Warszawa „ICAR”, ul. Marszałkowska 118, Pg 4 807-70,85

KRONIKA WYBRZEŻA

Gdynia, 23 lipca.

PO DESZCZACH POGODA

Dzień dzisiejszy na całym wybrzeżu był pogodny. Temperatura powietrza podniosła się do 25 st. C. Zachmurzenie nieba ze skłonnością do opadów ustąpiło.

SZCZYTOWY PUNKT SEZONU

Ze wszystkich miejscowości wybrzeża donoszą o masowym napływie letników w dniach ostatnich. W Orłowie wszystkie wolne mieszkania zostały zajęte; w miejscowościach nad pełnym morzem jest nawet przepełnienie.

6 000 WYCIECZKOWICZÓW

Przez ostatnie dwa dni przybyło do Gdyni ponad 6 tys. wycieczkowiczów z różnych stron kraju. Pomimo, że na dni te zapowiadano przybycie wycieczek o łącznej ilości osób ponad 2 tys., zdołano wszystkich przybyłych zakwaterować.

SPODZIEWANE WYCIECZKI

Gdynia i wszystkie miejscowości wybrzeża liczą się z masowym napływem gości w dniach od 1 do 6 sierpnia. W dniach tych przyjeżdżają do Gdyni pociągi popularne z Poznania, Katowic i Warszawy. Nadto spodziewanym jest liczne obiesanie zjazdu śpiewaczego, zapowiedzianego na 4 sierpnia.

KAŻDĄ CENĘ ZA SZWECJĘ

W dniu dzisiejszym odpłynął z Gdyni do Sztokholmu z wycieczką s/s „Kościuszko”. Statek został doszczętnie zapelniony. Już przed samym odejściem statku w biurach podróży w Gdyni oraz w biurze portowym linii Gdynia-Ameryka przychodziło wiele osób, które chciały płacić wyższe ceny za bilety okrętowe. Z braku miejsca na statku wiele osób nie zdołano zaokrętować.

GOŚCIE CHIŃSCY

Do Gdyni przybył poseł chiński w Warszawie p. Tchang Hai z rodziną, w towarzystwie attaché poselstwa p. Chor. Poseł chiński zwiedza Gdynię i wybrzeża.

CUDZOZIEMCY W JURACIE

Wycieczka Szwedów i Norwegów przybyła do Gdyni statkiem „Marieholm”, odwiedziła Juratę. Skandynawczycy byli zachwyceni nowoczesnym polskim kąpieliskiem jakim jest Jurata.

TEATR POMORSKI W SOPOCIE

W sobotę, dnia 27 bm. w „Victoriagarten” w Sopocie odegrają artyści Teatru Ziemi Pomorskiej wesołą komedię Lichtenberga p. t. „Mecz małżeński”. (p.)

Kradzież 10 tysięcy zł

Katowice. (Tel. wł.) W sklepie obuwiarskim „Salamandra” wskutek zamiany teczki skórzanej skradziono kupcowi Inwaldowi z Będzina 10.000 zł i 3 paszporty zagraniczne. W zamienionej teczce było zawiadomienie o zaprotestowaniu 2 weksli, adresowane do niejakiego Grzywnowicza, znanego lokalnego złodzieja kieszonkowego. (w)

bezwzględnością likwidowane w zarodku.

Nowy Jork (PAT). W związku ze strajkiem generalnym w Terrehautte (stan Indiana) w mieście ogłoszono stan oblężenia. Przez całą noc przybywały oddziały gwardji narodowej, które patrolowały ulice miasta. Dotychczas nie zanotowano żadnych zająć.

Nowy Jork. (PAT). Przy rozprawianiu tłumy i 800 strajkujących w Terre Haute (stan Indiana) policja posługiwała się bombami łzawiącymi. W starciu kilkanaście osób odniosło rany od uderzeń pałkami.

W przybytku Buddy na paryskim bruku

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“).

Paryż, w lipcu
Przekraczam progi przybytku bożyszcz Dalekiego Wschodu, Zagadkowy, a ironiczny uśmiech Buddy wita mnie w przedsionku. Woń róż unosi się w powietrzu. Czyżby na miesiąc obecny przypadła jaka specjalna ceremonia, związana z kultem Sakya-Muni? — Nie, ale odnosi się ona do jego „paryskiego pałacu“, którym jest Muzeum Guimet. Obchodzi ono bowiem w tym roku pół wieku istnienia. Z tej to właśnie okazji p. Hackim, kustosz Muzeum oraz jego współpracownik p. Stern powzięli niezmiernie ciekawą inicjatywę. Postanowili mianowicie przedstawić publiczności stolicy „Azję w Paryżu“, ale nie tylko pod formą martwą, t. j. przepięknych zbiorów, ale także pod formą żywą, a mianowicie muzyki, tańca oraz... kinematografu!

Muzeum Guimet zawiera bowiem jedynie zbiory, poświęcone Dalekiemu Wschodowi. W przestronnych salach przemawia do nas z niezliczonych posągów religia i sztuka Egiptu, Chin, Indji, Japonji. Najprzeróżniejsze statuy Buddy, Bramy-Wisnu-Siwy, Surji uchylają przed nami rąbka tajemnic odległych krain. Przepyszne kolekcje porcelany, lak, drogich kamieni uzupełniają te ciekawe i pouczające zbiory. Ale „skamieniałość“ ich, że tak powiem, nie może barwnie przemawiać do wszystkich imaginacji. Dlatego Muzeum Guimet nie zawahało się wprowadzić do swoich murów kinematografu i gramofonu. W jakim celu? — By publiczność paryska — a jakże kolorowa pod względem swej przynależności społecznej! — mogła lepiej i głębiej odczuć i zrozumieć piękno i sztukę Azji.

Przechodzę poprzez dziedziniec muzeum, pośrodku którego znajduje się czarująca pagoda. Z niego przedostaje się do sali kinematografu, muzyki i tańca. Jest ona już wypełniona po brzegi. W głębi ekran; na prawo odeń stół, za którym zajęły miejsce dwie koleżki orientalistki, panie Coral-Remusat i Humbert-Sauvageot.

Gasną światła. I oto rozlega się pełna nostalgii melodia ludowych pieśni hinduskich, chińskich oraz z Kambodży, wytwarzając od razu egzotyczną atmosferę. Muzyka dziwna dla naszego europejskiego ucha, w sposób bardzo specjalny, albo raczej, że tak powiem „barwny“, akcentuje ona jeszcze bardziej ów wschodni nastrój. A to temwięcej, że równocześnie ukazują się na ekranie także wschodnie wizje. Jesteśmy bowiem kolejno przeniesieni do ruin świątyni Angkory, na wyspę Bali, gdzie podziwiamy nadzwyczajną, dziwną świątynię Borodudur, zdobną w tysiące posągów. Posuwamy się w głąb tajemniczej Azji i jej artystycznych bogactw. W naszej epoce panuje tendencja zbliżenia najstarszych zabytków historycznych z najnowocześniejszymi i najśmielszymi wyłazkami. Dlatego tę podróż ponad prastarą Azją dokonamy zapomocą — samolotu. Z wysokości jego skrzydeł zostały bowiem zrobione te wszystkie zdjęcia.

Ale oto ucichła muzyka. Czar wizyj bynajmniej jeszcze nie prysnął, kiedy na tej małej scenie muzeum ukazał się autentyczny tancerz japoński w osobie p. Toschi Komori. Wykonał on z niezwykłą giętkością dwa rodzaje charakterystycznych tańców ludowych, jeden w kostjumie narodowym, a drugi w dziwacznej masce o wyrazie tragicomicznym.

Jeszcze jesteśmy pod wrażeniem cesarsstwa nipońskiego, a oto na tejsze samej scenie występuje inny tancerz. Przenosi on nas znowuż do południowo-wschodnich Indji. Rozlega się ludowy — zawsze nostalgiczny — śpiew. P. Rao — student na paryskim uniwersytecie — interpretuje taniec czarujących węży, jaki odbywa się dokoła tajemniczego kosza, a potem z niezwykłą rzutkością rozpoczyna w szalonym tempie taniec wojowników. W rękoma rodzaj lancy, zakończonej po obydwóch stronach lampkami elektrycznymi; na scenie panują ciemności; owa lanca, wywijana z niemniejszą zręcznością i w niemniejszym djabelskim tempie, robi wrażenie najprzód jakiegoś złudnego ognika, potem błyskawic, a wreszcie ognistego węża, uwijającego się w powietrzu.

Gramofon, kinematograf, samolot na usługach historii, geografii i sztuki. Dzięki nim nie tylko ożywiała się muzealne kamienie, ale w dodatku pogłębia się znajomość kuli ziemskiej. Do wojny bowiem egzotyzm, rozpowszechniony we Francji, zwłaszcza powieściami

mi Lotiego i Claude Farrera, tych dwóch nadzwyczajnych marynarzy-pisarzy, był dostępny tylko dla pewnej warstwy społeczeństwa intelektualnego. Obok tego wytworzyła się oczywiście i pewna warstwa snobów egzotyizmu. Dzisiaj natomiast można powiedzieć, że nastąpiła w pewnej części jego demokratyzacja, a to właśnie dzięki kinematografowi.

Tę demokratyzację przyniosła jed-

nak w pierwszej linii wojna. Po frontcie zachodnim powstał również aliancki front wschodni. Wówczas to tysiące Francuzów wyruszyły w tym kierunku. Znalazł się w Salonikach chłop z Wandei lub stolarz z Normandji. Po powrocie do domów zaczęli rodzinom i znajomym opowiadać swe podróże i zaznajamiać ich ze zwyczajami dalekich krajów. Wywołało to zainteresowanie wśród prostej nawet ludności. Sama spotkałam w Burgundji zwyczajnego winnika, który dotąd żyje wspomnieniami Salonik. Jemu podobnych jest wielu.

I. B.

Naśladowca Hannibala

Do historii przeszła wyprawa wielkiego wodza kartagińskiego, Hannibala, syna Hamilkara-Barkasa, który z półwyspu pirenejskiego, poprzez Alpy, przeprowadził swe wojska i zaszedł Rzy-

szard Halli Burton, który postanowił szlakiem Hannibala przebyć Alpy na plecach słonia. W tych dniach dotarł ekscentryczny podróżnik na stoniu „Dolly“ do przełęczy Św. Bernarda,

mian od tyłów, podczas drugiej wojny punickiej (218 r. przed nar. Chrystusa). Wódz Kartaginy przeprowadził wraz z 90 tys. żołnierzy 37 słoni, stworzenia nieznanne jeszcze szeregom żołnierzy rzymskich. Pojawienie się słoni podczas bitwy, w charakterze odpowiadającym roli współczesnych tanków, spowodowało wielki popłoch w szeregach rzymskich i załamanie się szyków.

Przeprawienie wielkich czworonożców poprzez ośnieżone szczyty alpejskie i zdradliwe przełęcze alpejskie wraz z prawie 100 tysięczną armją w ciągu 15 dni było czynem, który należy do najśmielszych w historii wojen świata.

Hannibalowi pozazdrościł sławy amerykański dziennikarz i literat Rzy-

gdzie rozgościł się w słynnym hospicjum bernardyńskim. Amerykański dziennikarz przed zejściem w słoneczne doliny Italji, oczekuje teraz na papiery, upoważniające do kontynuowania podróży we Włoszech.

Rzym. (Tel. wł.) Pisarz amerykański Halli Burton po przebyciu Alp przybył ze swym słoniem wczoraj w nocy do Aosty. Na miejscu powitała go licznie zebrana ludność. Wobec prasy Halliburton oświadczył, że przedsięwzięcie nie było łatwe, szczególnie trudności sprawiał mu słoń, który w końcu przeprawy odmawiał posłuszeństwa i nie chciał kroczyć dalej.

Organizacja świata technicznego

Stow Techników Polskich w Bydgoszczy przerwało swe wywczasowe wakacyjne zwolaniem specjalnego zebrań, poświęconego „Organizacji świata technicznego w Polsce“. — Ma ona na celu ujęcie przedstawicieli świata technicznego w jakąś ogólną organizację prawną na wzór izb lekarskich, adwokackich, rzemieślniczych, rolniczych i t. d.

Sprawa połączenia techników w organizację nadrzędną jest omawiana wśród techników polskich już od lat 3 i dotąd nie została rozwiązana. Główną trudność polega na tem, że istnieją duże różnice zdań, kto miałby prawo należeć do takiej organizacji? A więc: czy tylko dyplomowani inżynierowie? Czy również t. zw. technicy i jacy? a może nawet majstrowie? Zdania są podzielone. Tembardziej, że, zawiązując zaborom, mamy w Polsce wielu inżynierów niedyplomowanych, wychowanków politechnik niemieckich i austriackich. Jest też dużo techników bez dyplomów. Są także technicy i inżynierowie dyplomowani, którym jednak trudno byłoby po zawierusze wojennej udowodnić swój cenzus nauko-

wy. To też pierwszy projekt organizacji świata technicznego, wysunięty przez Lwów, aby „Naczelna organizacja inżynierska“ obejmowała tylko dyplomowanych inżynierów, wywołał liczne sprzeciwy.

Po różnych fazach przejściowych 16 czerwca r. b. odbył się w Warszawie zjazd przedstawicieli istniejących w kraju 29 stowarzyszeń techników pod przewodnictwem min. Kühna. Po omówieniu różnych projektów zjazd jako wytyczną dla dalszej pracy przyjął następujące zasady:

Organizacja ma objąć inżynierów i techników; majstrów skreśla się, organizacja przewiduje przymus rejestracyjny,

organizacja oprze się na istniejących już stowarzyszeniach.

Ponieważ w powyższym zjeździe brali udział delegaci 15 stowarzyszeń na 29 istniejących, a przeprowadzona ankietą dała nikłe wyniki, zjazd zwrócił się do wszystkich stowarzyszeń o przedyskutowanie powyższego projektu i nadesłanie opinii w wyznaczonym terminie.

Obrazy bydgoskich techników o-

Przy ischias (zapalenie nerwu kul-szowego) po zażyciu zrana naczczoszkłanki naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa następuje lekkie obfite wypróżnienie powodując przyjemne samopoczucie. Zał. przez lekarzy. Tg 1369

tworzył prezes stowarzyszenia inż. Lechowski, zaznajamiając obecnych z dotychczasowym przebiegiem narad w tej sprawie. Po krótkiej dyskusji sprawę uznano za rzecz pilną i przyłączono się do wniosku, aby naczelna organizacja obejmowała inżynierów i techników i oparła się na istniejących już stowarzyszeniach. — Do opinii, tej, na wniosek inż. Bładowskiego, dołączono dezyderat o nowelizację ustawy o tytule inżynierskim celem objęcia również ustawą abiturjentów politechnik niemieckich i austriackich. (1s)

Doręczanie poczty w okresie wakacyjnym

Jesteśmy w okresie pełnego lata. Każdy, komu pozwalają warunki spędza swój urlop poza stałym miejscem zamieszkania. Oderwany od gnieźdu miasta i zajęć zawodowych chce wypocząć a przede wszystkim nie denerwować się. Dostawna jednak izolacja jest niestety wykluczona. Otrzymujemy nadal korespondencję prywatną czy też pozostającą w związku z naszymi zajęciami, której regularne doręczanie jest dla wszystkich rzeczą doniosłej wagi.

Zgłoszenie więc przed wyjazdem w miejscowym urzędzie oddawczym, ustnie lub pisemnie, zmianę adresu event. pozostawcie u domowników swój nowy adres z prośbą o zawiadomienie doręczyciela a wszystkie przesyłki a więc: listy, kartki, czasopisma, przekazy pocztowe i telegraficzne, zlecenia pocztowe zostaną wam doręczone pod nowym adresem.

Paczki dosyłane są tylko w razie uczynionej przez nadawcę uwagi, że zgadza się na dostanie ew. na piśmie żądanie odbiorcy.

Nie dosyła się natomiast weksli, przeznaczonych do protestu, wysłanych listem zleceń i zleceń inkasowych.

Dosyłanie odbywa się bezpłatnie za wyjątkiem paczek, oraz przekazów pocztowych i telegraficznych, przy których potrąca się opłaty taryfowe w zwyczajnej wysokości.

Do przyjemności waszych w okresie letnim, urlopowym należy czytanie gazet, czasopism. Wyjeżdżając na urlop zapomnijcie jednakże donieść miejscowemu urzędowi pocztowemu o waszym nowym adresie. Rezultat jest ten, że czasopismo doręcza się pod adresem stałego miejsca zamieszkania.

Tymczasem zwykle zawiadomienie pisemne, wysłane do urzędu pocztowo-oddawczego w miejscu waszego stałego zamieszkania, o zmianie miejsca pobytu z oznaczeniem, na jaki czas należy dosyłać czasopismo, pozwoli wam na codzienne bez żadnego opóźnienia czytanie gazet prężerowanych przez pocztę. Nie zapomnijcie tylko dołączyć do pisma o zmianie adresu znaczka pocztowego i 40 gr. tytułem opłaty taryfowej.

A więc pamiętajcie! Chcąc mieć spokojny urlop, zgłoszenie przed wyjazdem zmianę adresu w oddawczym urzędzie pocztowym.

Siwe włosy rzadko kiedy zdołają ale zawsze wskazują na zbliżającą się starość! Należy tego unikać. Trzeba młodo wyglądać, aby osiągnąć powodzenie w życiu. Znany środek „Orientine“ przywraca siwym, lub wyblakłym włosom pierwotny, zupełnie naturalny kolor, połysk i miękkość bez szkody dla zdrowia. Sposób użycia b. prosty, nie wymaga obcej pomocy, a więc jest dyskretny i niedrogi. Przy stosowaniu „Orientine“ można używać wszelkie kosmetyki, jak również wieczną ondulację. Wszędzie do nabycia.

„PARFUMERIE D'ORIENT“ (R. Ostrowski) Sp. Akc. Warszawa

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Lipiec

25

CZWARTEK

Kalendarz rzym.-kat.
Czwartek: Jakóba Ap.,
Kryzstofa m.
Piątek: Anny matki N.
M. P.

Kalendarz słowiański
Czwartek: Sławosza
Piątek: Mierosławy

Słońca: wschód 4,00
zachód 19,57
Długość dnia 15 g. 57 min.
Księżyc: wschód 23,45 zachód 16,30
Faza 5 dzień przed nowiem.

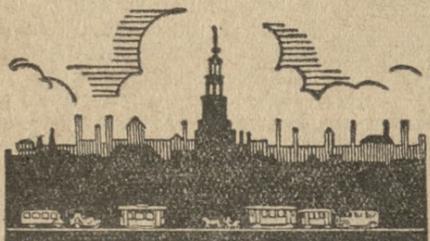
Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Środa, godz. 7 rano: Temperatura powietrza umiarkowana plus 16 st. C., ciśnienie atmosferyczne wysokie 757 mm, pochmurno, wiatr zachodni. W ub. dobie temperatura najwyższa plus 23 st. C., najniższa plus 14 st. C.

Przepowiednia pogody na czwartek, 25 bm.: W ciągu dnia pogodnie, lekkie zachmurzenie, ciepło, słabnące wiatry zachodnie i południowe.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: Dziś — 0,46 m.

Nocna służba aptek

Służbę nocną pełnią od soboty 20 bm. następujące apteki:
Śródmieście: Apteka Św. Marcina, ulica Fr. Ratajczaka 12. — Apteka „Pod Białym Orłem”, Stary Rynek. — Apteka Św. Piotra, plac Św. Krzyski. — Jeżyce: Apteka „Pod Opatrznością Boską”, ul. Dąbrowskiego 76. — Apteka Mickiewicza, ul. Dąbrowskiego 10. — Łazarz: Apteka Plucińskiego, ul. Marsz. Focha 72. — Apteka im. Matejki, ul. Matejki 1. — Wilda: Apteka przy Bramie Wildeckiej Górna Wilda 3. — Apteka „Fortuna” G. Wilda 96.

KRONIKA POZNAŃSKA

OSOBISTE

— * **Nowi lekarze.** Na wydziale medycznym U. P. uzyskali ostatnio dyplomy lekarzy pp. Hieronim Bąkowski, rodem z Koźmina, Leon Dłużewski, rodem z Essen i Stanisław Waliszewski, rodem ze Starej Wsi, pow. Konin.
— * **Osobiste.** Inż. dypl. Włodzimierz Dziekoński, nacelnik służby drogowej dystryktu okręg. kolei państwowych w Poznaniu opuszcza niebawem nasze miasto, przenosząc się na stanowisko prezesa zarządu głównego zjednoczenia kolejowców polskich w Warszawie.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * **Przyjazd dzieci polskich z Westfalii.** W tygodniu bieżącym przyjeżdża do Polski około 2000 dzieci polskich z Westfalii. Pierwszy pociąg specjalny przychodzi dziś w nocy z dnia 24 na 25 bm. o godz. 3 min. 45, drugi w nocy z dnia 26 na 27 bm. o godz. 1 min. 55. Pociągi powyższe przywożą — poza dziećmi, jadącymi na kolonie — również i znaczną liczbę dzieci, jadących do rodzin, zamieszkałych na terenie całej Rzeczypospolitej. Rodziny zamieszkałe w Poznaniu, mogą odebrać dzieci z centralnego punktu rozdzielczego, mieszczącego się, jak zwykle, na terenie Targów Poznańskich, nawprost dworca zachodniego.

KRONIKA MIEJSCOWA

Komunikat ORBISU. DO GDYNI wyjazd 2 sierpnia. Pobyt nad Morzem 3 dni. Przejazd w obie strony zł 11,70, zniżki dojazdowe. Zapisy ORBIS w Poznaniu, plac Wolności 9, tel. 52-18.
ng 12 922

— * **Mundur i szabla po gen. Konarzewskim w Poznaniu.** Muzeum wojskowe w Poznaniu otrzymało od rodziny śp. gen. Konarzewskiego mundur i szablę zmarłego, ofiarowaną przez 14 dywizję piechoty. Rzeczy te zostały przekazane muzeum w testamentie. Prawdopodobnie obok nich znajdują się niezadługo jeszcze inne pamiątki po gen. Konarzewskim. Będą one włączone do wystawy 55 p. p. (sk.).

— * **Przed kongresem działkowców.** — W związku z zapowiedzianym na 21 września br. międzynarodowym kongresem działkowców w Poznaniu, dyrekcja Ogrodów Miejskich przeprowadza cały szereg prac. Odnowia się więc trawniki, zakłada nowe zieleńce, przygotowuje kwiaty jesiennie które ozdobią ogrody plantacyj miejskich, w halach zaś wystawowych Targów Poznańskich przy ul. Bukowskiej, gdzie odbędzie się wystawa zieleni miejskiej i ogródków działkowych architekci rozplanują rolę i przygotowują odpowiednio dla ciekawych wystaw. Maja

Ponura zbrodnia w mieszkaniu młynarza

Zabójstwo, dokonane na ś. p. Franciszku Dworcaku i jego żonie Stanisławie w Dachowie pod Kórnikiem, jest nadal przedmiotem bardzo szczegółowego śledztwa.

Członkowie komisji sądowo-lekarskiej i władz policyjnych pracowali nad zbadaniem sprawy do późnej nocy. Dziś rano na miejsce zbrodni wyjechał znowu sędzia śledczy przy po-

one zobrazować rozwój ogrodów działkowych w Polsce, dotychczasowy stan urbanistyki ogrodniczej i projekty na przyszłość. Ponieważ ze zjazdem związane są wycieczki do miejscowych ogrodów działkowych, w ogródkach wrę również intensywna praca nad ich upiększaniem.

Podczas wystawy przewidziany jest piękny korowód dekoracyjnych wozów groteskowych grup itd. Poszczególne kolonie ogrodów działkowych wystąpią tutaj z najciekawszymi pomysłami, jakich dotąd nie widziano w Poznaniu. Wezmą w ten sposób udział nie tylko działkowcy z Poznania, ale okręgi ogrodów działkowych ze Śląska, Pomorza, Warszawy, Lwowa itd. (sk.).

— * **Czy wypada grać w publicznym lokalu hymn narodowy?** W jednym z publicznych lokali przy ul. Półwiejskiej dozło przed kilku dniami do ostrej scysji słownej pomiędzy kilku gośćmi lokalu. — Jeden z nich zażądał od cygana, grającego na harfie by wykonał hymn hitlerowski. Cygany wzbraniał się, a gdy ów gość coraz natarczywiej nalegał, w obronie cygana stanęła słusznie oburzona większość gości, zastrzegając się przeciwko takiej prowokacji. „To zagraj hymn polski!” — zaproponował umiarkowany gość. Lecz i tu spotkał się z stanowczym sprzeciwem. — „Co, i tego nie? Nam Polakom, kto będzie teraz tego zabraniał? Za czasów niemieckich mogli nam zakazywać, ale nie teraz!” — wołał zaperzony gość, więcej rozgorączkowany oporem cygana, niż wątpliwym patriotyzmem.

Dopiero po rzeczowym wyjaśnieniu, że hymn narodowy winien być szanowany i nie może być grywany przy lada okazji „gość” uspokoił się i z zadowoleniem słuchał kujawiaków i „od Szamotuł”. (wel.)

— * **Z targu.** Dnia 24 b. m. na placu Sapieżńskim płacono:
Za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 2,40—2,60 zł; 1 kg. masła mleczarskiego 2,60—2,80 zł; 1 kg. twarogu 50—60 groszy; za litr śmietany 1,20—1,40 zł; litr mleka pełnego 22—24 gr; 1 mdl. jaj 80—85 gr.

Za drób: kura 1,60—3,00 zł; kaczka 2,00—3,50 zł; geś 3,50—6,00 zł; para gołębi 0,90—1,00 zł; indyk 4,00—7,50 zł; nara kurczą 1,20—2,80 zł; perlica 2,40—2,80 zł.

Za mięso: 1 kg. słoniny świeżej 1,60 zł; słoniny wędzonej 1,80—2,00 zł; wieprzowiny 1,00—1,60 zł; wołowiny 1,40—1,80 zł; cielęciny 1,00—1,80 zł; koziny 1,00—1,20 zł; skopowiny 1,40—1,60 zł; smalec 1,50—1,60 zł.

Za jarzyny: 1 kg. mł. ziemniaków 12—15 gr; pecepek pietruszki 20 gr; pecepek cebuli 5—10 gr; pecepek rzodkiewek 10—15 gr; 1 kg. szpinaku 70—80 gr; seleru 40 gr; buraków 15 gr; rabarberu 15—25 gr; główka salaty 5—10 gr; mdl. ogórków 0,50 do 1,20 zł; pecepek mł. kalarepy 10 gr; marchewki 8—10 gr; kalafior 10—60 gr; 1 kg. pomidorów 1,80—2,00 zł; 1 kg. groszku strączk. 30—40 gr; fasoli 70—80 gr; 1 główka kapusty białej 10—20 gr; włoskiej 15—30 gr; miodrej 20—40 gr.

Za owoce: 1 kg. owoców suszonych 1,20—2,00 zł; agrestu 0,90—1,20 zł; czereśni 1,00—1,40 zł; czarnych jagód 70—90 gr; wiesien 0,90—1,20 zł; renków 2,00—2,40 zł; jabłek 40—60 gr; gruszek 0,60—1,00 zł; malin 1,00—1,20 zł; porzeczek 70—80 gr (hu.)

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Upadek z drzewa.** W ogródkach działkowych im. Karola Marcinkowskiego przy ul. Bukowskiej spadł z drzewa 49-letni Leon Znaniecki (ul. Staszica 9). Z powodu złamania prawego podudzia p. Znanieckiego przewieziono posotowie ratunkowe (66-66) do szpitala kolejowego. (kl.)

— * **Poraniony w niewyjaśnionych okolicznościach.** Poraniono wczoraj dotkliwie właściciela sklepu spożywczego przy ul. Św. Czesława 3, 48-letniego Szczepana Mielcarza. Rany tłuczone na głowie opatrzyło doraźnie pogotowie ratunkowe (tel. 66-66). (kl.)

— * **Najechna przez motocyklistę.** — Przy skrzyżowaniu ulic Św. Marcina i Fr. Ratajczaka motocykl, prowadzony przez p. Waleriana Wesolowskiego z Białej Podlaskiej, najechnął na 68-letnią Marię Janowiczową (św. Marcina 22). Podczas wypadku p. Janowiczowa została pokaleczona na głowie i ręce. Po opatrunku w szpitalu miejskim udał się o własnych siłach do domu. (kl.)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Łobuzerja grozi.** Ostatnio podczas badania koni na targowicy miejskiej, sprzedawanych tam na zlecenie Tow. Opieki nad Zwierzętami tłum gawiedzi przyjął groźną postawę wobec insp. Tow. p. K. Różańskiej. Z tłumy padały okrzyki: „Dobrze ci radzimy, abyś się przestała tu pętać, bo zrobimy z tobą koniec”. Nie jest

znajskim sędzią okręgowym, Wójtowski, naczelnik urzędu śledczego nadkomisarz Gałczyński i urzędnicy służby śledczej z wydziału na m. Poznań, by prowadzić tam dalsze dochodzenia.

Należy mieć nadzieję, że energiczna akcja władz śledczych uwięziona zostanie pomyślnym wynikiem w najbliższym już czasie. (Patrz fotografie na str. 12). (kl.)

to odosobniony wypadek, gdyż tego rodzaju groźby pod adresem p. R. nieraz już miały miejsce. Ciężka zaiste jest praca w tych warunkach. (sk.)

— * **Na widok granatowego munduru.** Na Nowym Rynku przytrzymał 23-letniego ślusarza Władysława Olejniczaka z Poznania (ul. Dąbrowskiego 69). W chwili, gdy Olejniczak sprzedawał rower niej. Marianowi Figaszewskiemu, zbliżył się policjant. Wówczas Olejniczak usiłował zbiec i przytrzymał go na Nowym Rynku. Pochodzący prawdopodobnie z kradzieży rower zatrzymano w komisariacie I. (kl.)

— * **Za opór policji.** Za stawianie oporu policji przytrzymał Leona Alaborskiego (ul. Strumykowa 5) służącą Franciszkę Neuman (Ostrówek 10-11) i Bolesławę Osińską, kobietę lekkich obyczajów (ul. Żydowska 9). Stawili oni opór patrolowi wojskowemu na stokach cytadeli. (kl.)

— * **Ujęcie.** Jako poszukiwaną przez sąd grodzki w Poznaniu ujęto 27-letnią marszantkę Helenę Buchwald (Wierzbicice 66). (kl.)

— * **Cmentarz miejscem schadzki.** Kilkakrotnie już wskazywaliśmy na łamach naszego pisma na profanowanie cmentarzy przez różnego typu włóczęgów. Ostatnio policja przytrzymała kilka parok, odbywających schadzki na cmentarzu przy Wałach Warneńczyka. Przytrzymane tam osoby osadzone w areszcie policyjnym. (kl.)

— * **Taniec pijanych.** Ubiegłej nocy kilku pijanych urządziło sobie „dancing” na ulicy Podgórznej. Podniecony alkoholem zwolenników karioki i ognistych hołubców policjant rozpedził pałką gumową. Pijani tancerze rozpięchli się i znikli też tłum gapiów. (kl.)

— * **Pobicie malarza przez strajkujących.** Strajk pracowników malarskich trwa nadal. Zaszło kilka wypadków przeszkadzania w pracy. Dziś rano napadnięto na idącego z drabiną do pracy malarza Stanisława Walkowskiego (Droga Urbanowska 1). P. Walkowskiego pobito do utraty przytomności. Jako sprawcę pobicia przytrzymał i osadzone w areszcie policyjnym Władysława Kruźny (Chwaliszewo 1). Miał on do pomocy kilku narazie nieznanych współników. (kl.)

KRONIKA SADOWA

— * **Spis komorników.** Pracownicy sądu grodzkiego w Poznaniu, kierownik sekretariatu prezydjalnego, p. Sikora i sekretarz p. Idzior zestawili alfabetyczny spis ulic miasta Poznania, i miejscowości wiejskich z uwzględnieniem rewirów komorniczych. Spis, kosztujący za egzemplarz 1 zł., jest do nabycia w sądzie grodzkim w Poznaniu pokój nr. 59.

— * **Echa zajęć antyżydowskich w Rawiczu.** W dniu wczorajszym sąd apelacyjny w Poznaniu rozpatrywał sprawę 23-letniego Brunona Chudego z Rawicza (ul. 3. Maja 36) oraz Wincentego Gottschlinga z Rawicza (Ogrodowa 2), oskarżonych o branie w lipcu ub. roku udziału w zajęciach antyżydowskich i nawoływanie do bojkotu, przyczem akt oskarżenia bojkot skwalifikował jako przestępstwo z art. 154 k. k., czyli publiczne nawoływanie do popełnienia przestępstwa. Poza tem akt oskarżenia zarzucał obu oskarżonym, że w tymże samym czasie brali udział w zbiegowisku publicznym, które wspólnymi siłami dopuściło się zamachu na kuców żydowskich i ich mienie, kopiąc ich i wyrwając ich stragany z towarem. — W przededniu jarmarku komendant posterunku P. P. w Rawiczu otrzymał wiadomość od konfidentów, że członkowie Wydziału Młodych Stronnictwa Narodowego zamierzają przeprowadzić na targu akcję bojkotową żydowskich straganarzy. Na rynku w czasie akcji bojkotowej ujęto oskarżonych których osadzono w areszcie śledczym. Sąd okręgowy w Ostrowie skazał Chudego i Gottschlinga za akcję bojkotową na kary po 3 miesiące i 2 tygodnie aresztu. Z drugiego punktu aktu oskarżenia sąd uniewinnił ich. Wskutek apelacji sprawa znalazła się przed sądem apelacyjnym w Poznaniu. obrońca oskarżonych adw. dr. Stanisław Celichowski część swych wywodów prawnych poświęcił zagadnieniu, czy bojkot jest przestępstwem. Gdyby słowo bojkot — wywoził obrońca — zastąpił polskiem słowem, to wyrok sądu i instancji brzmiałby: obaj oskarżeni zostali skazani za to, że nawoływali, aby Polacy nie kupowali u Żydów. Czyż w tej wersji może być bojkot uznany za przestępstwo? Tu w tej dzielnicy, która zachowała swą polskość jedynie dzięki temu, że broniła się nie tylko przed zalewem germańskim, ale i żydowskim, nakaz, że Polak nie powinien kupować u Żyda stał się integralną częścią katechizmu narodowego. I dziś nie można sądzić

Ostatni czas

odnowić prenumeratę za „Kurjer Poznański” za sierpień lub za sierpień i wrzesień razem — jak kto woli i może. Listowi i poczta przyjmują przedpłatę tylko jeszcze dzisiaj. Kto później zamówi, narazić się może na utratę pierwszych gazet w sierpniu. Prosimy o łaskawe powiadomienie o tem sąsiadów i znajomych i o zachęcenie ich do zaabonowania pisma naszego.

Administracja.

15-lecie 7. pułku strzelców konnych

7 pułk strzelców konnych, stacjonowany w Poznaniu, obchodzi w najbliższych dniach swoje 15-lecie.

W czwartek, 25 bm., o godz. 17.30, na arenie P. W. K., odbędzie się jubileuszowy mecz piłkarski pomiędzy okręgowym kolegium sędziów i 7 pułkiem strzelców konnych, poczem nastąpi wręczenie proporca i dyplomów.

W niedzielę, 28 b. m., o godz. 16. rozpoczyna się na hippodromie zawody konne. Program przewiduje konkursy oficerskie, podoficerskie i popisy, jak: woltyż, pokaz bojowy i t. d. O godz. 20, tegoż dnia, odbędzie się uroczysty capstrzyk w koszarach 7 pułku strz. kon. przy ul. Grunwaldzkiej, a o godz. 21 wydane będą kolacje w kasynach oficerskim i podoficerskim.

W poniedziałek, dnia 29 b. m. odprawiona będzie o godz. 9 msza św. w kościele garnizonowym, poczem nastąpi defilada przed gmachem D. O. K. O godz. 11.30 w koszarach przy ul. Grunwaldzkiej wręczona zostanie odznaka pułkowa oficerom, podoficerom i strzelcom pułku, a o godz. 12 w południe odbędzie się obiad żołnierski.

Dowódcą 7 pułku strz. konnych jest od r. 1928 płk. Włodzimierz Kownacki.

Tragedja na łachach nadwiślańskich

Świecie (ts). We wiosce Mątwy w pow. świeckim, udała się żona kierownika mleczarni miejscowej 26-letnia Rozalja Lubińska wraz z niezamężną 18-letnią Marią Szmalenberg do pobliskich łach nadwiślańskich, by użyć kąpeli. Z przyczyn bliżej nieznanych obie kobiety utonęły przy kąpaniu.

Na miejsce wypadku przybyło sporo osób. Zwłoki wydobyto, niestety wszelka pomoc okazała się spóźnioną. Dochodzenia, mające na celu ustalenie przyczyny utonięcia, w toku.

Oszust w mundurze

Gdynia (p). Policja w Gdyni aresztowała niejakiego Jana Gapskiego, pochodzącego z Lipna. Gapski, przybrany w mundur oficera, obchodził okoliczne majątki i gospodarstwa i przedstawiając się jako oficer prowiantowy 2 pułku szwoleżerów w Starogardzie, robił zamówienia na zboże, siano i t. d. Towary Gapski zabierał na samochód, dostawcom zaś wskazywał miejsce, w którym mają się zgłaszać po zapłatę.

Dochodzenia wykazały, że Gapski legitymował się nazwiskami znanych okolicznym gospodarzom dostawców wojskowych, przedstawiając się jako ich syn. W czasie rewizji znaleziono u Gapskiego zgrabnie uszyty mundur oficera W. P., którego używał przy dokonywaniu oszustw.

Składki i pokwitowania

W administracji naszej złożono w dalszym ciągu:

Na bezrobotnych miasta Poznania: Marja Seydlitzowa zaniast wiedca na trumnę śp. Piotra Sutzyńskiego. 10 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 45 zł.

Na pomnik Serca Jezusowego: A. A. z podziękowaniem za odebrane łaski. prośąc o dalsze, 2 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 239,55 zł.

oskarżonych za rzecz, która leży w interesie narodu.

Sąd postanowił wyrok w tej sprawie opublikować w dniu 26 lipca br. (k.)

Z WIELKOPOLSKI

Pogrzeb powstańca z 1863 śp. Walentego Czerkawskiego

Bydgoszcz. Wszchpolskie regaty o mistrzostwa Polski w dniach 3 i 4 sierpnia odbędą się w Bydgoszczy na torze regatowym w Brdziejściu wielkie dwudniowe regaty wszechpolskie o mistrzostwo Polski. Program przewiduje 24 biegi. Termin zgłoszenia upływa w środę, 24. bm.

Bydgoszcz. Z Francji do Bydgoszczy przybyło 7 rodzin, składających się z 34 osób, wydalonych z Francji reemigrantów. Razem z przybyłymi poprzednio znajduje się obecnie w Bydgoszczy około 70 osób. Stan materialny pozostawia dużo do życzenia i zmusza władze miejskie do zaopiekowania się przybyłymi.

Tegoroczne żyto, którego zresztą niewielkie pojawiły się na rynku ilości, oznacza się, jak nas informują zbożowcy, bardzo lekką wagą. Drugą cechą tegorocznych zbiorów jest urodzaj słomy. Są wypadki, że żyto dochodziło do 2 i pół metra wysokości. Ceny żyta zapowiadają się niżkowno i prawdopodobnie normować się będą około 9 zł za metr loco wagon.

Czempin. Na zebraniu Tow. Przemysłowców wręczono dyplom za wieloletnią pracę i zasługi położone około rozwoju Towarzystwa ks. Ruszczyńskiemu. Okolicznościowe przemówienie wygłosił dr. Polczyński.

Czempin. Klub sportowy pokonał II drużynę „Unii” Kościan 10:2.

Złot Sokoła podokręgu czempiniego odbędzie się w nadchodzącą niedzielę, o godz. 9 nastąpi wyjazd do kościoła, a o godz. 2 zawody w ogrodzie Bractwa Kurkowego.

Inowrocław. Nadzwyczajne zebranie Stowarzyszenia Kolejarzy postanowiło przystąpić do likwidacji tej organizacji wobec istnienia w Inowrocławu dwóch pokrewnych stowarzyszeń, mianowicie K. P. W. i „Rodzina Kolejowa”.

Grom uderzył podczas ostatniej burzy w stajnię rolnika Marka w Dobieszewiczach. Jeden koń został zabity, a osoby, znajdujące się w stajni zostały odrzucone na kilka metrów, doznając poważnych obrażeń.

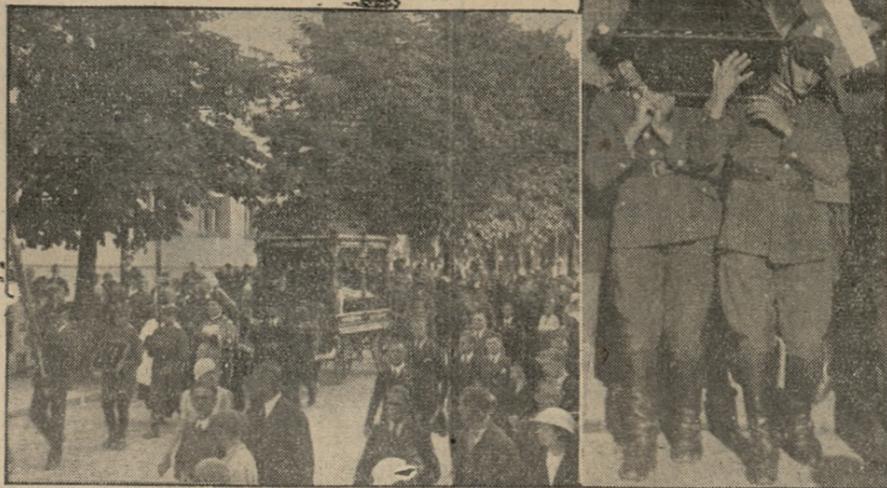
Zebranie Kółka Włościanek odbyło się w Rojewie, pow. Inowrocław, na którym referat wygłosił p. W. Ozimina n. t. „Zadanie kobiety polskiej w dobie dzisiejszej”.

Inowrocław. Kilka kościotrupów ludzkich znaleziono podczas prac kanalizacyjnych przy ul. Król. Jadwigi. Na miejscu tem istniał kiedyś cmentarz grzebalny.

W zawodach tenisowych reprezentacja Grudziądzka pokonała Inowrocław 2:1.

Dyplomem honorowym oraz medalem estońskiego czerwonego krzyża odznaczona została przeska inowrocławskiej placówki P. C. K. p. Anna Hedingerówna.

Pogrzeb sędziwego weterana z powstania styczniowego ś. p. podporucznika Walentego Czerkawskiego odbył się wczoraj na cmentarzu garnizonowym z honorami wojskowymi. Asystę pełnił pluton 15 pułku ułanów poznańskich. Ostatni hołd powstańcowi z 1863 r. złożyło licznie obywatelstwo naszego miasta i organizacje powstańcze oraz byłych wojskowych z sztabami. W orszaku pogrzebowym poprzedzającym przez orkiestrę 15 p. ułanów pozn., niesiono stary sztandar powstańczy z walk 1848 i 1863 r.

Kościan. Jarmark w mieście Kościanie na towary kramne, konie, bydło, kozy, owce i świnię odbędzie się w czwartek, 8 sierpnia br.

Kościan. Grom zimny uderzył podczas burzy w stodołę rolnika p. Andrzeja Bączyka w Katarzyninie i zniszczył częściowo stodołę oraz zabił jałwkę. Ogólna szkoda wyniosła 800 zł, którą pokrywa Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych w Poznaniu.

Złodzieje włamali się w Kopaszewie do mieszkania nauczycielki p. Zofii Cieślowej, która obecnie bawi w Zakopanem i skradła różne rzeczy. Z mieszkania Michała Woźniaka w Poninie skradli złodzieje ubranie marynarkowe i 2 obrączki ślubne ogólnej wartości około 150,- zł. Sprawcy kradzieży dostali się do mieszkania zapomocą odnalezionego klucza, który był ukryty obok drzwi wejściowych.

Opalenica. Nieszczęśliwemu wypadkowi uległ 5-letni Józef Dąbrowski. Chłopczyk, chcąc przebiec z jednej strony ulicy na drugą dostał się, pod przejeżdżający samochód i został przez błotnik odrzucony, przyczem doznał ogólnych obrażeń. Oddano go w opiekę rodziców.

Półkolonje zostały otwarte 22 bm. w Opalenicy dla dzieci szkół powszechnych. Nieznani sprawcy dokonują kradzieży zboża przez młócenie kłosów zapomocą rowerów.

Dzień chorych urządziło w ub. piątek Tow. Pań św. Winc. a Paulo. Chorych zwożono do kościoła samochodami. Po nabożeństwie chorzy byli przyjmowani przez Tow. Pań Miłosierdzia śniadaniem.

Restauracja w Hotelu Polonia, Grunwaldzka 18, poleca bezpłatnie salę i pokoje klubowe na wszelkie uroczystości. Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Wieczorem dancing.

dg 3 124

„Stella” urządziła w majątności Sobiejuchy kolonję letnią dla chłopców w wieku od lat 8 do 14.

Nożem w plecy pokłuty został 37-letni robotnik Zygmunt Gałązka przez 23-letniego Wojciecha Kukulkę z Wąsosz. Gałązkę umieszczono w stanie groźnym w szpitalu w Szubinie.

Sposzone konie rolnika Mejchera z Barcinawieś, pozostawione w Barcinie bez opieki, spłoszyły się i uderzyły w samochód osobowy firmy Orłowski i Cieśliski z Poznania. Koszta naprawy wyniosła około 500 zł które będzie musiał pokryć Majchera.

Września. Samochód wojskowy wpadł na skręcającą jednokolejkę. Zderzenie spowodowało wypadnięcie 11-letniego Michała Kapturskiego, który doznał okaleczeń. Samochodem kierował strzelec komp. administracyjnej 68 p. p., Józef Zala.

Przez szybę z dachu cukrowni z 7-metrowej wysokości spadł do jej wnętrza 15-letni uczeń blacharski, pracujący u p. Florjana Kaczmarska. Nieprzytomnego chłopca odwieziono do szpitala, gdzie stwierdzono nadwyrężenie czaszki.

Drugim wikarym we Wrześni został mianowany ks. Henryk Warkoczewski z Wernik, pow. żniński.

Celem zwiedzenia gospodarstw członków Kółka Rolniczego w Sedziwojewie wyjechali członkowie Kółka Rolniczego z Szemborza. Uczestnicy wycieczki zwiedzali gospodarstwa, znajdujące się w wysokiej kulturze. Po zwiedzeniu gospodarstw odbyło się zebranie w ogrodzie p. Nowakowskiego, na którym sprawozdanie z walnego zebrania W. T. K. R. zdał ks. prob. Konarski. Dalej wybrano komisyję, celem udzielenia członkom dyplomu za niestrudzoną pracę na roli. Do komisji weszli pp. prezes Zieliński, ks. prob. Konarski, Woźniak, Szczepaniak i Antoni Dębicki.

APOLLO

Od jutra czwartka 25 lipca br.
Genjalny tragik francuski
HARRY BAUR

GRA ZMYŚŁÓW

w wielkim dramacie życiowym

Seanse 5 - 7 - 9

Dzieje ostatniej namiętności mężczyzny w niebezpiecznym wieku dla pięknej i młodej kobiety

SALA CHŁODZONA

W Gniewkowie przejeżdżała ulica powózka. W pewnym momencie spadła z koła wozu żelazna obręcz, która potoczyła się w okno wystawowe sklepu p. Gawrońskiej, tłukąc szybę w kawałki.

Pod zarzutem oszustwa stanął przed sądem rolnik Bremka z Mlichowa i skazany został za podwójne wydzierżawienie swego gospodarstwa na rok wzięcia i 200 zł grzywny.

Za czeki bez pokrycia odpowiadać będzie handlarz Wiktor K., zamieszkały przy ul. Podgórznej.

Jarocin. Pod zarzutem dzieciobójstwa aresztowano w poniedziałek Walentego Regulskiego, który pozabiał miał życia dziecko nieślubne Heleny Błaszczakowej z Siedlembienia. Regulski udusił noworodka, a zwłoki jego zakopał w ogrodzie. W poniedziałek osadzono go w więzieniu w Jarocinie.

Posiedzenie rady miejskiej odbędzie się w piątek w ratuszu. Na porządku obrad m. in. wprowadzenie w urząd radnego Wiczyńskiego (B. B.), wybór nowego opiekuna społecznego, wybór delegatów do zgromadzenia okręgowego.

Kaźmierz. Koło śpiewackie i Chór Kościelny w Kaźmierzu obchodzi 18 sierpnia 15-lecie swego istnienia połączone z poświęceniem sztandaru i zjazdem chórów kościelnych i kół śpiewackich. Podczas nabożeństwa w kościele parafialnym w Kaźmierzu śpiewać będą następujące chóry: o godz. 9 — Chór męski O. O. Jezuistów z Poznania, o godz. 10 — Chór kościelny św. Wojciecha z Poznania. Po nabożeństwie zebranie jubileuszowe, na którym śpiewać będzie chór kościelny od św. Jana z Poznania, na nabożeństwie popoł. śpiewa chór kościelny z Górczyna. Popisy chórów odbędzie się w ogrodzie ks. prob. Faustmana o godz. 16. Wieczorem zabawa taneczna w sali Domu Katolickiego.

Keynia. K. S. M. M. w Keyni obchodzą uroczystości 25-lecia i poświęcenia sztandaru. Po nabożeństwie, które odprawił ks. Staszczak, a kazanie wygłosił ks. Gotowicz, odbyła się defilada, a następnie uroczyste zebranie jubileuszowe, na które złożyły się słowo wstępne, śpiewy, deklamacje, sprawozdania z 25-letniej działalności i odczytanie depesz. Po południu odbyła się zabawa z różnymi niespodziankami.

Kepno. Kłoda drzewa spadła na nogę robotnika Pawła Endera z Trzebinia, łamiąc kość w kostce.

Burza, która przeszła w niedzielę nad miastem, spowodowała w kilku miejscowości powiatu pożary. W Miechowie uderzył piorun w stodołę Państw. Banku Rolnego, wyrządzając straty na przeszło 6 tys. zł. W majątności Myjomicie strawił pożar stodołę oraz spichlerz z 20 wozami słomy, trzema śrutownikami i różnymi narzędziami. Straty wynoszą 35 tys. zł.

Targi koni remontowych odbywać się będą corocznie w Ostrzeszowie z inicjatywą Kola Hodowców Koni. Na pierwszym przetargu odbyło się premjowanie koni, przyczem z przedstawionych 144 remontów zakupiono 77 sztuk w cenie od 750 do 1200 zł. Nagrodzono 24 konie.

Święto strażackie odbyło się w Bralinie z okazji poświęcenia sztandaru i wspinania. W zawodach zwyciężyła drużyna Bralina przed Baranowem i Rychtałem.

Kolumna czołków pod dowództwem p. pułk. Levitoux wraz z oficerami z centrum wyszkolenia broni technicznej przybyła w dniu 27. bm. po poł. do tutejszego miasta i po referacie p. pułk. Levitoux „o polskiej broni pancernej”, który odbędzie się w auli państw. gimnazjum, nastąpi pokaz ćwiczeń z czołgami dla członków organizacji wojskowych.

Złot okręgowy K. S. M. M. okręgu kościańskiego odbędzie się 28. bm. w Kościanie. W programie zlotu przewidziano pochód, nabożeństwo, uroczystą akademię, zawody okręgowe, popisy poszczególnych Oddziałów i zabawy ludowa. Praca nad wykonaniem programu, który jest bardzo urozmaicony, wre w całej pełni i należy się spodziewać, że miejscowe obywatelstwo gremjalnie poprze szlachetne wysiłki naszej młodzieży.

Krzywin. Lustracje techniczną podokręgu krzywickiego przeprowadził p. Banach. Do lustracji przybyło 30 Sokolów z Krzywina i Jerki. Tego samego dnia dokonano naczelnika okręgową p. Kasprzakówną lustracji gniazda krzywickiego.

Biedni, którymi opiekują się Panie Tow. św. Winc. a Paulo uczestniczyli w mszy św. i przystąpili do Stołu Pańskiego. Po południu podejmowani byli wspólną kawą.

Poblogostawiony został związek małżeński nauczyciela p. Władysława Fryderyka z Woniańca z p. Gertrudą Jankowską z Krzywina.

Miedzychód. Rwacy czeresnie robotnik Franciszek Gierszka spadł z wysokości 3 metrów, doznając wstrząsu mózgu.

Do kościoła parafialnego w Kwilczu włamali się nieznani złoczyńcy, zabierając złote i srebrne przedmioty.

Sekretarz miejskiego urzędu bezpieczeństwa p. Sołtyś przeniesiony został do wójtostwa w Łowiniu. Miejsce jego zajął p. Dwornik z Kwilcza.

Prezesem Tow. śpiewu „Lutnia” wybrano na nadzwyczajnym walnym zebraniu ks. prob. Klauzińskiego.

Mieścisko. Zabawa letowa „Sokoła” została z powodu niepogody odroczone. Impreza odbędzie się 4 sierpnia. Zamiast zabawy odbyło się zebranie, na którym omawiano sprawy organizacyjne przy udziale prezesa okręgu dr. Kulińskiego z Wągrowca, wiceprezesa prof. Faberkiewicza z Wapna, radcę miejskiego Halańskiego z Wągrowca, naczelnika okręgowego Ziolkowskiego itd.

Nowy Tomyśl. W dniu 20 b. m. na polach folwarku Marszewo p. Jan Tkocz znalazł balonik z napisem „1910 Silver Jubilee 1935”, wysłany z Anglii z miejscowości Binkeet Wyck.

Oborniki. W kościele parafialnym w Objezierzu poblogostawiony został związek małżeński pomiędzy p. Bożoną Janikówną, a lekarzem powiatowym Adamem Rucińskim.

Podczas kąpieli w Warcie poczęła tonąć 17-letnia służąca Joanna Stróżyńska z Obornik. Wypadek zauważył 16-letni uczeń Marjan Dobrzykowski, który pośpieszył tonącej z pomocą. Dzielnym chłopcem uratował ją przed niechybną śmiercią. 12-letni Kazimierz Liski z Trzech Gór udął się nad miejscowy staw, by zażyć kąpiel i trafiwszy na głębie utonął.

W tajemniczych okolicznościach uduszony został 5-letni Migasz z Czernic. Policja czyni energiczne dochodzenia.

Ostrów. Zawody pływackie zapowiedziane na niedzielę nie odbyły się z powodu deszczu.

Tępienie szczerów nakazał burmistrz ostrowski w dniu 25. bm. i trzech dniach następnych.

Do gimnazjum żeńskiego w Ostrowie powołana została z dniem 1 września prof. Malakowa z miejscowej szkoły powszechnej im. Estkowskiego.

Pożar wybuchł w zagrodzie Mikołaja Florczaka w Kaliszkowicach. Spalły się chlewy; szkody wynoszą około 800 złotych.

Na 6-tygodniowy urlop wyjechał lekarz powiatowy dr. Michalski. W czynnościach urzędowych zastępuje go dr. Sadowski z Kepna.

Nowym komendantem W. F. i P. W. na pow. ostrowski został por. Serdecki, dotychczasowy komendant por. Hofmański powrócił do pułku.

Mistrz rzemieślniczy Stanisław Woschke sprzedał swój dom przy ul. Szpitalnej p. Andrzejewskiemu za 40 tys. złotych.

Pakość. Nagła śmierć przy koszeniu zboża na polu znalazł w Wojdalu niej. Wawrzyński ze Złotnik Kujawskich. Wawrzyński zmarł prawdopodobnie na udar serca.

Zebranie rady miejskiej odbędzie się w piątek 26. bm.

K. S. M. Z. urządziło w niedzielę rozpalenie ogniska z udziałem publiczności. W programie były tańce narodowe, śpiewy i wesołe dialogi.

Powidz. Na wikariat do Powidza powołała władza duchowna ks. Matra.

Wycieczka urzędników Banku Cukrownictwa w Poznaniu bawiła w niedzielę w powidzkim letnisku.

Zawody tenisowe organizuje z początkiem sierpnia dyrekcja uzdrowskiego Powidz. Dla zwycięzców ufundowano srebrny puchar wędrowny.

Rogoźno. Pożar powstał w zabudowaniach mistrza malarzkiego p. Gustaw Rogoźnie. Plomienie strawiły chlew.

Zabawę letową urządził 4 sierpnia Tow. gimn. „Sokol” w Rogoźnie.

Do konwiktu seminaryjnego w Śremie został przeniesiony prefekt gimnazjum państw. w Rogoźnie, ks. Rządki Antoni.

Skoki. Uroczystość poświęcenia sztandaru Zjednoczenia Kolejarzy Polskich w Skokach odbędzie się w niedzielę, 28. bm. o godz. 10 w kościele parafialnym. Po nabożeństwie odbędzie się specjalna akademja, wspólny obiad i zabawa taneczna na placu Bystrzyckiego.

Skoki. We wczorajszej notatce naszej o sprawkach działacza „sanacyjnego” Henryka Górnego zakradła się pomyłka. Górny mianowicie był wójtostwa, a nie magistratu, jak mylnie podano.

Szamocin. Dyrektorem rzeźni miejskiej został lekarz weterynaryj p. Skorka z Mroczy. Ochotnicza straż pożarna z Szamocina zdobyła na zawodach w Chodzieży II miejsce. Miejscową straż obchodzi w roku bieżącym 40-lecie pracy.

Szubin. Aby ułatwić podatnikom Barcinę załatwienie spraw podatkowych kierownik działu wymiarowego p. Kłoc przyjmować będzie petentów w Barcinie 25. bm., a w Zaliszynie 26. bm. między godz. 10 a 12.

Z POMORZA

Starogard. Pożar wybuchł w zabudowaniach rolnika Śledzi w Zielonej Górze. Spłonęła stodoła, szopa wraz z maszynami i sianem. Straty pokryje częściowo towarzystwo asekuracyjne.

Zjazd pomorskiego zw. cechów piekarskich odbędzie się w niedzielę, 28. bm. Zjazd zgromadzi cechy z całego Pomorza.

W poszukiwaniu listu otwartego gen. Hallera przeprowadzono dwugodzinną rewizję w mieszkaniu działacza narodowego p. Stefana Zbylickiego. Rewizja nie przyniosła rezultatów.

Rada miejska obradowała przez 5 godzin, zatwierdzając 12 punktów porządku obrad. Uchwalono zaciągnąć II. ratę pożyczki w kwocie 40 tys. zł. na prace kanalizacyjne. Wybrano komisję w osobach burm. Czwojdzinskiego i radnych Kalety i Kleiny, która ma rozpatrzyć sprawę oddania parcel pod budowę osiedli robotniczych. Burmistrz wygłosił obszerny sprawozdanie w sprawie walki z bezrobociem, podkreślając, że jedynym wyjściem są prace inwestycyjne za pieniądze, pożyczone z Funduszu Pracy. Radni narodowi przestrzegali przed tego rodzaju gospodarką, która na dłuższą metę okazać się musi szkodliwą.

Świecie. Park miejski, położony przy dworcu wygląda w nowej szacie bardzo pociągająco. Ostatnio uruchomiono w nim kort tenisowy, a znajdujący się w parku domek przebudowano na kioski.

Dzień chorych urządziło Tow. św. Winc. a Paulo. Nabożeństwo, podczas którego chorzy przyjęli komunję św. odprawił i piękne kazanie wygłosił ks. dziekan Konitzer. Konferencja meska urządziła dla swych biednych w liczbie 100 kawę w ogrodzie p. Chelstowskiego. W przyjęciu wzięli udział ks. dziekan Konitzer, wiceburm. miasta Rydzkowski, prezes Akcji Katolickiej prof. Zieliński i inni.

Toruń. Ostatnio zespół operetkowy Teatru Ziemi Pomorskiej wystawił na scenie toruńskiej operetkę Lehara, „Księżniczka Czardaszką”. W rolach głównych wystąpili pp. Sendecki, Wiśniewski, Cybulski i Gruszynski; partje sopranowa śpiewała p. Majchrzakówna. Dyrygował p. Szczepkowski.

W niedzielę podczas gwałtownej burzy, która przeszła w godzinach południowych nad Toruniem uderzył piorun w przewody tramwajowe na mieście, przez co powstała krótka przerwa w ruchu.

Ostatnio wydarzyły się w Toruniu 2 nieszczęśliwe wypadki. Samochód osobowy ze znakiem rejestracyjnym PM 51646 uderzył w drewnianą barjerę, zamykającą most kolejowy dla komunikacji kolejowej. Samochód z wypadku tego wyszedł bez szwanku. Przyczyną wypadku był brak tablic orientacyjnych.

Drugi wypadek wydarzył się na Placu Bankowym. Wieczorem motocykl kierowany przez p. Mikołaja Śwędowskiego, który wioził na siodełku p. Stefana Serockiego, wpadł na konduktora tramwajowego, Lewandowskiego, raniąc go bardzo ciężko. Lewandowski i Serocki leżą w szpitalu miejskim w stanie bardzo ciężkim.

Rolnicy powiatu toruńskiego utworzyli spółdzielnię rolniczą pod firmą „Toruńska Spółdzielnia Rolnicza w Toruniu” z odpowiedzialnymi udziałami. Spółdzielnia ma na celu przeciwdziałać wyzyskowi rolników przez niesumiennej pośredników.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

POZNAWAĆ KULTURĘ, NIETYLKO JĘZYK

Tłumaczenia zostały za drzwiami — Odrazu na głębokiej wodzie — Piosnki i gimnastyka — Czytanie z obrazkami — Myślenie po francusku — Nieporozumienie z kanapkami — Na słowniku trzeba się znać — Nasi uczniowie korespondują z Francją — Celów jest więcej

Wspominałem tutaj poprzednio o uczeniu francuskiego przez gramofon Ale, poza tym środkiem pomocniczym są inne. Nauka języków nowożytnych inaczej dzisiaj się w gimnazjum odbywa, niż dawnymi czasami. Jest to przedewszystkiem nauka bezpośrednia — z wykluczeniem języka ojczystego gdzie to tylko możliwe. Żadnych tłumaczeń w myśl zasady: Die Uebersetzung ist eine Kunst, die uns nichts angeht. Postawili tę zasadę Niemcy, ci sami Niemcy którzy wydali „niemiśmiertelnego“ Ploetzla!...

W pierwszym roku nauczania, pierwsze tygodnie nauki odbywają się bez podręcznika. Uczeń musi się osłuchać, nabyć pewnej wprawy w konwersacji nim zacznie pisać i czytać. Dzieje się to przez nauczanie piosnek, przez gimnastykę według komendy w języku obcym, nie używając uczenia i jak dotąd wydają dobre rezultaty. Pisanie i czytanie rozpoczyna się dopiero z końcem trzeciego tygodnia. Jeśli zrazu wprawa konwersacyjna była głównym celem to jest nim teraz poprawne czytanie i pisanie. Równowaga następuje po 8 tygodniach nauki — licząc od początku. Tak też, ułożone są podręczniki, które jako pierwsze czytanki przynoszą nie jakieś oderwane zdania, nie jakieś nudne opisy sali szkolnej, wyliczanie przedmiotów w klasie i t. p. — ale krótkie żywe opowiadania, przyczem już po pierwszych pięciu czytankach następują czytanki kulturoznawcze, więc n. p. „Wieża Eiffla“, „WParyżu“ i t. p. Są to naturalnie opisy ubogie w treść — ale ilustrowane epidjaskopem, wzbudzają ogromnie zainteresowanie przedmiotem — co jest podstawą dobrych rezultatów w nauce.

W drugim roku nauczania zakres pojęć jest już znacznie poważniejszy. Zupełnie dobrze udają się szersze opisy dalszego otoczenia („Nasze miasto“, „W parku“, „W magazynie ubrań“ i t. p.) Rozumie się, że nie łatwo wykorzystać polski sposób myślenia — choć właśnie w tym kierunku idzie dzisiejsza nauka, by doprowadzić na lekcyjach do myślenia w języku obcym. Co ciekawsi, przy ćwiczeniach domowych zagląдают do słownika, którym się jeszcze posługiwali nie umieją, co doprowadza do zabawnych nieporozumień.

Więc był n. p. w kl. II temat: „Notre coopérative“. Jedną z dziewczynek pisze: „Dans notre coopérative nous pouvons acheter de petits canapés — que nous mangeons avec grand appétit“, a na moją uwagę, że na „kanapkę“ nie mówi się „petit canapé“ ale „tartine“ lub „sandwich“ pokazuje mi w słowniku Kaliny: kanapka — petit canapé. No, miała rację ze swego punktu widzenia! To też trzeba przy obecnej metodzie nauczania już bardzo wcześnie, gdzieś w połowie drugiego roku młodzież nauczyć posługiwania się słownikiem — co dawniej następowało w czwartym lub piątym roku.

Zainteresowanie młodzieży nauką języka obcego podtrzymuje się w najróżniejszy sposób. Zbiera się z polskich czasopism ilustracje z życia francuskiego, nakleja je się na przygotowanym w tym celu kartonie i poświęca się parę minut na omówienie tych ilustracji. Przez to młodzież wchodzi w tok ciekawszych wydarzeń we Francji, uczy się wniknąć w obcą kulturę. Nie zapomina się o polskim wychodźstwie we Francji. Zbiera się także ilustracje z życia, emigrantów nawiązujące się korespondencją z młodzieżą francuską i polską we Francji, za czem idzie wzajemna wymiana czasopism ilustrowanych, nierazko książek i innych pamiątek.

Tak doznaje nauka szkolna wciąż ożywienia, wzbogaca się o elementy, które dawniej były z niej wykluczone. Bo przecież chodzi nie tylko o zaplanowanie, o jako tako poprawne napisanie listu, o czytanie książki w obcym języku — są to oczywiście cele ale nie wyłączne. Chodzi także o poznanie obcej kultury, obcej psychiki — i przez nią o lepsze poznanie własnych wartości. Być może, że dzięki tak pojętej nauce uniknie się w przyszłości takich pomyłek, jakie zdarzały się przed woj-

ną. Wiadomo np. że Niemcy nie doceniali odporności psychicznej i dyscypliny Francji, nazywając Francuzów lekkomyślnymi („leichtsinniges Volk“) a Francuzi przeceniali zewnętrzny dryl niemiecki. Nauka języka obcego jest dziś nie tylko przedmiotem użytecznym ale wybitnie wychowawczym, jest pośrednictwem pomiędzy różnymi kulturami.

Pszczyna

Alfred Jesionowski

Moralność bohatera. „Problemy faszystowskiej pedagogii“ brzmi podtytuł dzieła „Bohatera moralność faszystów“, wydanego w Turynie przez Giuseppe Marchello. Jest to interesujący przewodnik po myśli faszystowskiej. Autor stwierdza, że faszystyzm wychowuje młodzież do bohaterstwa i poświęcenia, podczas gdy liberalizm pedyczał egoizm i używanie „życia ułatwionego“.

TROCHĘ NAUKI

Z DZIEJÓW KAWALERJI POLSKIEJ

O początkach wyprawy na Moskwę 1812 r. zawiera bardzo ciekawe informacje rozprawa dra Janusza Staszewskiego p. t. „Walki kawaleryjskie pod Mirem i Romanowem 1812 r.“, drukowana w „Przeglądzie historyczno-wojskowym“ i osobno.

Autor, znakomity znawca naszej historii wojskowej wieku XIX, a zwłaszcza czasów Księstwa Warszawskiego, daje nam na podstawie rozległej literatury przedmiotu, polskiej, francuskiej i rosyjskiej, oraz na podstawie źródeł archiwalnych, nie tylko obraz bitew kawaleryjskich pod Mirem i Romanowem, ale także i kawalerji samej.

Dowiadujemy się więc, że kawalerja nasza ówczesna stanowiła dobry materiał, że jednakże wartość jej była niejednolita. Szwankowało wyszkolenie, a to głównie spowodowało brak dowódców, gdy trzeba było ruszyć w drogę przed świtem, musiał cały swój oddział obmacywać, by się przekonać, czy żołnierze jego nie zapomnieli czasem zabrać czapek, czy szabel. „Lajanie i karanie nic nie pomagało, a jeżeli kiedy obmacania zapomniali, to jak rozwidniało, pokazało się, że część ludzi z gołą maszerowało głową, a część bez pałaszy.“

Najgorzej przedstawiali się uzbrojenie i ekwipunek. „Ludzie i konie — pisał jeden z dowódców — w największej znajdują się nędzy.“ Rekruci przez 7 miesięcy musieli służyć w ubraniach, w których wyszli z domu, a byli tak obdarci, „iż sama skromność... im wyjść z kwater nie dozwala“, albo musieli okrywać się workami, aby nie gorszyć gospodarzy, u których stali na kwaterze. Oficerowie niższych szczebli nie znali nie tylko zasad sztuki wojennej, ale nawet podstaw służby polowej.

Ciekawe są charakterystyki oficerów wyższych, skreślone przez autora. Przy Franciszku Brzechwie autor pomylił się chyba w obliczaniu lat jego życia. Jeżeli oficer ten w r. 1812 liczył dopiero 32 lata, wówczas nie mógł być wstąpić do służby w kawalerji narodowej już w r. 1788, czyli w ósmym roku życia.

Ciekawe są informacje o kawalerji rosyjskiej, z którą nasza miała się zmierzyć. Był to żołnierz zaprawiony do walki, a wartość jego bojowa wzrastała stale dzięki dokonywanym reformom organizacyjnym. Szczególnie wybitnym okazał się dowódca grup, z którymi walczyły potem nasze pułki kawaleryjskie: ataman Płatow. Bitwy pod Mirem i Romanowem, z których Płatow wyszedł zwycięsko, są tylko epizodami wielkiego manewru cesarza, mającego na celu dopadnięcie i zniszczenie wojska rosyjskiego, Bagrationa. Armje rosyjskie, zaskoczone wprawdzie przejściem, bez wypowiedzenia wojny, wielkiej armji przez Niemien, ocalały jednak dzięki energii i inicjatywie swoich dowódców. Dopiero dnia 9 lipca pościg kawalerji Napoleona za Bagrationem zbliżył się do celu. Płatow, ośmielając odwrot Bagrationa, postanowił pod Mirem przy-

ŻYCIE KULTURALNE

DO KOGO TOLSTOJ NAPISAŁ 15 TYSIĘCY LISTÓW

Sowieckie, prawie stumowowe wydanie Tolstoja, o którym donosiliśmy, przyniesie 31 tomów listów, których jest tylko o 14 tomów mniej, niż samych pism, (45). Są to tomy formatu leksykonowego, więc duże.

Listów jest 15 000 zgórą. Pierwszy pochodzi z roku 1844 i jest pisany do ciotki Tolstoja, pani Ergolskiej. Ostatni skierowany do Anglika Mooda, który tłumaczył Tolstoja, nosi datę 3 listopada 1910 r., za-tem był napisany na dwa dni przed śmiercią.

Adresaci listów przedstawiają trudną do uporządkowania mieszankę. Są to lekarze, artyści, sekretarze, wynalazcy, chłopcy, politycy społeczni, literaci i robotnicy. Z literatami najwięcej Tolstoj był korespondował.

Wśród wybitnych osobistości z poza Rosji, znajdują się m. in. Edison, Ghandi, Wilbur Wright, Elizeusz Reclus, Bernard Shaw, Oktawiusz Mirbeau, Romain Rolland, Masaryk, T. G. Bryan i w. i.

TEATR

Teatralna organizacja Wilna. Piszą nam z Wilna (zw): Obok teatru miejskiego na Pohulanie, mieć będzie Wilno przedstawienia peryferyjne, tak jak Warszawa, mianowicie na Zwierzynie, na Antokolu i na Konarach, oraz w Ognisku Kolejowym. Obsługiwać będzie te sale zespół objazdowy, który także będzie dawał w miesiącu 20 przedstawień po miastach województwa wileńskiego i nowogrodzkiego. Kierowniczką zespołu będzie p. Zelwerowiczówna, córka i uczennica znakomitego aktora.

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Sztuka w Kalwarji. Z Krakowa donoszą nam (krt): Popularna wystawa plastyki otwarli artyści krakowscy na odbywających się w Kalwarji targach meblowych. Popularność polega na tem, że najdroższy obraz kosztuje sto złotych.

SLAWISTYKA

Trzema publikacjami polskimi zajęła się niedawno w jednym numerze swej cennej „Kroniki kulturalnej“ „Prager Presse“. Są to dłuższe lub krótsze oceny następujących wydawnictw: „Ludzie tatarscy, a cywilizacja przyszłości“ profesora Un. Pozn. dr. Florjana Znanieckiego, oraz „Uwagi orientacyjne o tatarach polskich i obcych“ przez dr. Olgierda Górke. Wreszcie Poznania tyczy się notatka o znanym naszym czytelnikom pięknym wydawnictwie „U Leona Wyczółkowskiego w Poznaniu“, które mieści wybory szkic prof. dr. Zakawca o znakomitym artyście. Dział polski prowadzi troskliwie i czujnie w „Kronice kulturalnej“, zastużony już wielce na tym odcinku stosunków polsko-czeskich dr. A. Mágr.

jąć bitwę, by powstrzymać pościg ułanów polskich. W wyniku tej walki dywizja straży przedniej została przez Płatowa rozgromiona. Błąd, który spowodował klęskę pod Mirem, powtórzono kilka dni później pod Romanowem, oczywiście z tym samym skutkiem. Błąd ten polegał na „wystawieniu na sztych oddziału wojska, nie zapewniając mu w porę pomocy“. Nie było więc w obu przegranych nic winy żołnierzy. Stawali oni w boju, mimo zmęczenia, bardzo dzielnie. „Ze strony szeregowców i oficerów zrobiono wszystko, co do nich należało.“

Praca dra Staszewskiego, skonstruowana nadzwyczaj przejrzysto i napisana bardzo interesująco, może być wzorem dla tego rodzaju badań historyczno-wojskowych.

Poznań.

Dr. A. Wojtkowski.

Ostatni odczyt śp. prof. Rozwadowskiego. Zmarły nagle w połowie marca śp. prof. Rozwadowski wywoził się w prostej linii od największych naszych myślicieli przez głęboko etyczne podstawy swoich rozważań, przez swoją filozofję silnie związaną z życiem, z rzeczywistością, współczesnością. Dnia 13-go marca wygłosił on w warszawskim kole Naukoznawczym odczyt, w którym zdał sprawę z dzieła swego p. t. „Prawda życia“, które miało być ostateczną syntezą jego głębokich dumań nad człowiekiem i jego bytem. Przedstawił genezę swej pracy, tworzonej przez ducha wielkiego, co zaiste „leżało pod męką ciała“, w obliczu niebezpieczeństwa utraty wzroku. Przechyjąc wtedy na wsi, zagrożony katakta, dyktował swoje myśli a potem — po szczęśliwej operacji — zaczął pisać książkę o stosunku człowieka do wszechświata, o podstawowych zagadnieniach prawdziwej mądrości życiowej. Pierwszą część tej książki zdołał na szczęście doprowadzić do końca. Dojrzyny prelegent przedstawił plan całego dzieła i zarys owej pierwszej części. Z głębokim wzruszeniem i skupieniem słuchali obecni tych do głębi przeżytych i przemysłanych „prawd żywych“. W niewiele godzin później, dnia 14-go marca, prof. Rozwadowski już nie żył. Sprawozdanie z tego niezwykłego zebrania i dyskusji, jaka się potem rozwinęła, czytamy w ostatnim tomie „Nauki polskiej“ (XX, 1935, str. 250—55). Drukując się obecnie „Prawdy życia“, będą zjawiskiem niezwykłym w chaosie zdarzeń, ostoja wyższego życia, strojem w rozstroju. (P)

LITERATURA

Romantyczny żywot. Jedynie specjaliści, zajmujący się romantyzmem angielskim, wiedzą dziś, kogo oznacza Janthe w poezji Byrona. Ktoby był ciekaw na bliższe szczegóły, niech sobie przeczyta „Portret Janthe“ (The Portrait of Janthe) E. M. Oddiego. Dama nazywała się Jane Digby i wyszła za lorda Ellenborough, ale austriacki książę, przebywający jako dyplomata w Londynie, stał się przyczyną rozvodu. Nie chciał on jednak łamać sobie kariery. Po zerwaniu z nim, Lady Jane zaczęła szukać przygód na kontynencie. Była kochanką Lułwika bawarskiego (tego, który potem wpadł w sidła Loli Monteri), poślubiła potem arystokratę z wyspy Korfu, wzbudziła szeika syryjskiego i podobno całkiem dobrze czuła się w haremie. Jednym słowem miała żywot urozmaicony, choć nie budujący. (W. T.)

RUCH REGIONALISTYCZNY

Krobia z przed 142 lat ukazuje się nam z kart ostatniej „Kroniki gostyńskiej“ (nr. 6, serji VII). Na podstawie opisu miasta z 1793 r., kiedy to cały teren Polski zajęty przez Prusy był niejako inwentaryzowany dla celów administracyjnych, przedstawił E. Klinkowski na podstawie akt berlińskiego archiwum tajnego wygląd Krobi i stosunki tam panujące. Poza tem W. Arendt zamieścił przyczynki do dziejów „Piasecznej Góry“, czyli osady zwanej dziś Piaskami. W zakończeniu Wł. Kolomołki na podstawie zbiorów p. Stanisława Taczanowskiego z Podrzecza pod Gostyniem nakreślił szkic o tem „jak to ongiś pisano“, przytaczając wzory różnych znalezionych dokumentów i statutów na przestrzeni lat 1536—1814. (J. St.)

Emigranci jako propagatorzy polskiego folkloru. Związek Polskich Towarzystw teatralnych we Francji został zaproszony do udziału w międzynarodowym festiwalu folklorystycznym, który odbędzie się we wrześniu w Lille. Związek obejmuje 72 polskich zespołów amatorskich, które mają 2.000 członków, odegrały w ostatnim roku 600 sztuk, mają kostjumów za 40.000 franków i... przewyżkę budżetu w kwocie 3.500 franków.

CO SŁYCHAĆ PRZEZ RADJO?

Radio jako dobry interes. Radjostacja w Luksemburgu ma kapitał zakładowego 25 milionów franków, zaś dochody jej z samych reklam wyniosły w ubiegłym roku przeszło 6 milionów, czyli jedną czwartą kapitału zakładowego. Sumę tę złożyły firmy francuskie i angielskie, ogłaszające się przez stację, która prowadzi reklamy na ogromną skalę.

Jutro:

CHÓRY WARSZAWSKIE ŚPIEWAJĄ... DECRESCENDO

list warszawski przez
prof. Stanisława Niewiadomskiego

Pisma nadesłane

„Działka i Osiedle“, Nr. 6. Treść: W. L.: „Pokłosie dziesięcioletniej pracy organizacyjnej w Polsce“. — Inż. A. Kasprzyc: „W jaki sposób można zapobiec „robaczynieniu“ jabłek i gruszek?“ — „Pokaz drobnych zwierząt w czasie Kongresu“. — J. Urbański: „O skrzynkach dla ptaków“. — Wiadomości Związkowe. — Adr. Red. Poznań, ul. Matejki 59, m. 5.

Książki nadesłane

Dr. Józef Birkenmajer: „Pieśń i baśń ludowa w „Weśelu“ Wyspiańskiego. Warszawa. Odbitka z „Ruchu literackiego“.

Marjan Magdański: „Handel Torunia na morzu w wiekach średnich“. Poznań, 1935. Wydane z zasiłkiem Funduszu Nauk. Uniw. Poznańskiego.

Kornel Paygert: „Z powodu dekretów odłuźniowych“. Odbitka z księgi pamiątkowej ku czci Leopolda Caro. Lwów, czerwiec 1935.

Karol Tschuppik: „Marja Teresa“. Przeł. dr. A. Zawadzki. Warszawa 1935. Wyd. S. Cukrowski.

Adrienne Thomas: „Trzy czwarte podania“. Powieść. Tłum. H. Hellerówna. Warszawa 1935. Wyd. S. Cukrowski.

Gen. Marjusz Zaruski: „Wśród wichrów i fal“. Warszawa 1935. Nakł. Gł. Księgarnia Wojskowa.

DZIAŁ GOSPODARCZY

W Polsce potrzeba około 270 tys. nowych gospodarstw rolnych!

W Wielkopolsce, posiadającej zdrową strukturę rolną, zagadnienie naprawy ustroju rolnego jest mało znane, mimo iż dla zdrowia społeczno-gospodarczego Narodu posiada ono kapitalne znaczenie. Problem ten bezpośrednio interesuje przedewszystkiem Małopolskę i południowo-zachodnie połacie b. Królestwa, a więc te okolice kraju, gdzie na jeden kilometr kwadratowy powierzchni, rolniczo użytkowej, przypada 70 osób ludności rolniczej, zamiast normalnie około 40 ludzi.

Dwie powyższe cyfry obrazują dosadnie stopień przeludnienia wsi we wspomnianych okolicach. Przed wojną nadmiar ludności wiejskiej miał przynajmniej możliwość czy to emigracji do Niemiec i Ameryki, czy też przenoszenia się do miast. Dzisiaj wentyl bezpieczeństwa nie działa. Reemigracja przewyższa emigrację, t. j. więcej ludzi wraca do Polski, niż ją opuszcza. Przemysł i handel oraz inne zawody miejskie nie są w stanie wchłonąć nadmiaru ludności rolniczej. Więc głąd ziemi szerzy się na wsi coraz bardziej.

Jak oblicza znawca tego przedmiotu, p. Alfred Okołowicz conajmniej 7 proc. całej ludności wiejskiej Polski stanowi zupełnie dojrzały kontyngent ludności, potrzebującej około 270 tysięcy nowych gospodarstw, a więc kolonizacji wewnętrznej. Znaczy to, że dla uzdrowienia ustroju rolnego potrzeba około 1.400 tysięcy ha zapasu ziemi, licząc przeciętnie po 5 ha na jedno gospodarstwo. Na tem jednak zapotrzebowanie ziemi się nie kończy.

Ogromna masa gospodarstw rolnych w Polsce należy do kategorii t. zw. karłowatych. Gospodarstw, których ogólna powierzchnia nie przekracza 2 ha, mamy w Polsce na ogólną ilość — 3.262 tys. gospodarstw w Polsce. A więc przeszło jedna trzecia gospodarstw rolnych należy do karłowatych, t. j. takich, które nie są w stanie wyżywić właściciela i jego rodziny. Otóż na upelnorolenie, a conajmniej na powiększenie do 4—5 ha wspomnianych gospodarstw byłoby potrzeba mniej więcej 2.500 tysięcy ha ziemi.

Są to cyfry wręcz onieśmielające swoim ogromem! Widać z nich, jak niezmiernie trudnym jest zadanie przebudowy ustroju rolnego w Polsce. A jednak zadanie to musi być wykonane, wymaga tego bowiem — jak rzekliśmy — zdrowie Narodu. Z zadowoleniem musimy stwierdzić, że mimo nikłych naszych środków i rozlicznych trudności, zdołaliśmy od r. 1919 do chwili bieżącej rozparcelować ok. 2.250 tys. ha ziemi, co dokonane zo-

stało kosztem (państwa i jednostek) ok. 1.700 milionów złotych, nie licząc pracy zainteresowanej ludności.

Jeszcze nie jesteśmy nawet w połowie drogi. Trudności, jakie będziemy mieli od pokonania, są większe od tych, jakie zwalczyliśmy dotychczas. Do tej bowiem pory było sporo ziemi

państwowej, którą rozparcelowano, jest jej jednak coraz mniej. Wprawdzie mamy jeszcze sporo nieużytków, np. na Polesiu, jednak melioracja kosztuje i to — mimo taniości robocizny — kosztuje sporo. Na odnośne inwestycje nas nie stać, przynajmniej chwilowo.

Bądź co bądź jednak, zagadnienie reformy ustroju rolnego nie może schodzić z porządku dziennego zainteresowania publicznego, choćby z tej prostej przyczyny, że samo życie wysuwa to zagadnienie na pierwszy plan trosk opinii publicznej.

Czy potrzebny jest cenzus handlowy?

W pierwszym rzędzie podnieść rentowność handlu i odżywić kupiectwo

W niektórych kołach kupiectwa wysunięto potrzebę wprowadzenia cenzusu dla osób, któreby chciały uzyskać pozwolenie na prowadzenie przedsiębiorstwa handlowego. Cenzus ten nie dotyczyłby osób, które już pracują w handlu. Jeżeli chodzi o zakres cenzusu, to brano pod uwagę cenzus wykształcenia, cenzus praktyki, cenzus materialny, cenzus moralny i cenzus organizacyjny. Na temat cenzusu handlowego Izba przemysłowo-handlowa w Warszawie rozpisła ostatnio ankietę.

Na marginesie tego pomysłu „Warsz. Dziennik Narodowy” czelowy organ Stronnictwa Narodowego, kreśli następujące, b. słuszne uwagi (podkreślenia nasze):

„Domyślam się, iż autorowie mieli na uwadze ciężkie położenie handlu, nadmiar pośrednictwa, wytwarzający wielką konkurencję, wreszcie — niski w wielu wypadkach poziom wykształcenia i przygotowania handlowego.

Uznając motywy powyższe — musimy podnieść, iż sytuacja handlu wiąże się przedewszystkiem z ogólnym ciężkim położeniem gospodarstwa naszego kraju i z ogromem ciężarów publicznych. Nie pomoże utrudnianie dostępu do handlu, gdy depresja ekonomiczna trwać będzie nadal. Nie w cenzusie leży przyszłość handlu, a w wytworzeniu warunków rentowności. Życzyć sobie należy, ażeby organizacje kupieckie, ażeby Izby przemysłowo-handlowe nie zapomniały o tej elementarnej prawdzie.

Nic tak nie bije w handel, jak utrzymywanie obecnego stanu rzeczy, do czego z pobudek małodusznych przykładają nieraz zrzęki dobrowolne i przymusowe orga-

nizacje kupieckie. Jeśli chodzi o handel polski — powinien on ponadto oplerać swój rozwój na poparcie społeczeństwa, na ruchu narodowym, który szerzy i gruntuje poczucie obowiązku popierania swoich. W poczucie to idźci bardzo ostro wszelkie współdziałanie polsko-żydowskie w dziedzinie handlu, wszelkie branżowe sekcje polsko-żydowskie przy Stowarzyszeniu Kupców Polskich. Oficjalni przedstawiciele kupiectwa polskiego, licząc się bardziej z urzędowym kursem „współpracy” polsko-żydowskiej, niż z wolą społeczeństwa, nie życzącego sobie takiej współpracy, złą oddają handlowi polskiemu przysługę. Przy podobnej postawie — niewiele pomoże cenzus handlowy.

Uzdrowienie struktury handlu w Polsce, usunięcie nadmiaru pośrednictwa założyć będzie przedewszystkiem od tego, w jak szybkim tempie zdołamy wyrwać handel z rąk żydowskich. Wówczas metody azjatyckie znikną, a rozpowszechnią się europejskie, handel stanie się funkcją społeczną a nie pasorzytstwem.

Autorowie cenzusu handlowego zechcą pamiętać, że — jeśli wyłączyć z podważań dzielnicę zachodnią — przewagę w handlu posiadają Żydzi. Stosowanie cenzusu wyłącznie do zamierzających zająć się handlem — stabilizowałoby dzisiejszą przewagę żydowską na znaczny okres czasu i mogłoby godzić w te coraz liczniejsze koła polskie, które idą na drogę handlową. Na polu handlowym jesteśmy mniej-
zością, która atakuje i która ma wszystko do zdobycia, gdy Żydzi pragnęliby utrzymać przynajmniej swój stan posiadania.

Sprawa cenzusu handlowego wymaga gruntownego zbadania i przemyslenia.”

KRONIKA GOSPODARCZA

Obniżka minimalnej stopy pokrycia w Banku Włoch a sytuacja lira

We Włoszech uchylony został przepis, nakazujący, aby obieg banknotów był pokryty conajmniej w 40% złotem. Doniosło to posunięcie ma mieć charakter tymczasowy. Włoski min. finansów oświadczył przedstawicielowi agencji Haasa, iż ustawa o zawieszeniu przepisu o 40% pokryciu okazała się konieczną dla umożliwienia wykonania wypłat wobec zagranicy o charakterze nadzwyczajnym, a sięgających łącznie około pół miljarda lirów. Płatności te nagromadziły się w ciągu ostatnich miesięcy. Minister dodał, że kraj musi się poddać najsurowszej dyscyplinie, o ile chodzi o wymianę zagraniczną, ażeby powrót do conajmniej 40% pokrycia mógł nastąpić w stosunkowo szybkim czasie.

Przypomnieć należy, że ostre ograniczenia dewizowe, wprowadzone we Włoszech z końcem r. ub., a ostatnio wciąż zastrzane dodatkowymi przepisami oraz wspomagane zarządzoną na wiosnę ostrą reglamentacją handlu zagranicznego, zahamowały odpływ złota, który miał miejsce w Banku Włoch w ciągu całego 1934 r., jednakowoż włoska polityka gospodarcza, nosząca znamiona nakręcania konjunktury, czyni koniecznym poważny import towarów z zagranicy. Przygotowania wojenne Włoch w Afryce Wschodniej znacznie jeszcze zwiększyły wydatki, zarówno czynione w kraju, jak i zagranicą.

PODATKI I OPŁATY

(p) Składanie gramofonów czynnością handlową. Min. skarbu rozesało w dniu 6 lipca do wszystkich izb i urzędów skarbowych okólnik, wyjaśniający, że składanie gramofonów z gotowych części składowych, o ile nie dokonuje się obróbki mechanicznej tych części (jak cięcie, wyginanie, falcowanie, lutowanie i t. p.) oraz o ile niema w tym celu specjalnych urządzeń mechanicznych, wykonywane przed uskutechnieniem sprzedaży w przedsiębiorstwach handlowych lub na ich zlecenie w obcych przedsiębiorstwach (pracowniach), należy uważać za przygotowawczą czynność handlową w rozumieniu art. 7 ustęp trzeci ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z r. 1934 nr. 76, poz. 716). W związku

z tem do obrotów przedsiębiorstw handlowych, pochodzących ze sprzedaży gramofonów, poddanych przed sprzedażą wymienionym wyżej czynnościom przygotowawczym bądź we własnych przedsiębiorstwach handlowych, bądź też na ich zlecenie w obcych przedsiębiorstwach (pracowniach), mają zastosowanie stawki podatkowe, przewidziane dla przedsiębiorstw handlowych. Przedsiębiorstwa (pracowni) trudniące się wykonywaniem wspomnianych czynności za zlecenie przedsiębiorstw handlowych, należy traktować jako przedsiębiorstwa przemysłowe.

Z KRAJU

(k) Sytuacja walutowa — olbrzymie wahania lira. Najważniejszym wydarzeniem na wczorajszych zebraniach giełd

walutowych były olbrzymie wahania dewizy włoskiej. Wahania te, które na większości giełd przybrały formę b. poważnego spadku, spowodowane zostały przedwczorajszym zarządzeniem, znoszącym przepis o minimalnym 40 proc. pokryciu obiegu przez złoto Banku Włoch. Bardzo niepewne wydają się wszelkie horoskopy co do najbliższej przyszłości lira. Wzmoczone wydatki rządu włoskiego, zwiastująca na akcję we wschodniej Afryce, pociągająca za sobą pogorszenie bilansu dewiz, zasadniczo będą wpływały w kierunku obniżenia kursu lira. Jednak ostre ograniczenia dewizowe mogą poważnie wypaczyć prawdziwy obraz waluty włoskiej. Dewiza na Amsterdam, która wykazała poważny spadek — pod wpływem obaw co do losów gabinetu i polityki gospodarczej Holandji — wczoraj w dalszym ciągu nieznacznie osłabła. Dzień dzisiejszy powinien być w dużej mierze rozstrzygającym dla dalszego kształtowania się florena. Z innych dewiz Londyn i Nowy Jork wykazały nieznaczne wzmocnienie, natomiast pozostałe waluty nie wykazały większych zmian.

(k) Przejazdy osobowe na P. K. P. Rozpowszechnienie różnego rodzaju taryf ulgowych przy przewozach osobowych na P. K. P. jest tak wielkie, że na 100 podróży tylko 16,5 opłaca taryfę normalną, natomiast 21,6 opłaca taryfę podmiejską, 43,3 — taryfę czasokresową, 5,8 — taryfę kolejarską, 3,5 — taryfę wojskową, 0,05 — taryfę grupową, 6,3 — taryfę urzędniczo-szkolno-robotniczą, 0,29 — taryfę dla rodzin wojskowych itp., wreszcie 0,38 — inne taryfy ulgowe. Nieco inaczej, co prawda, przedstawia się rozdział wpływów z przewozu osób. Mianowicie, na 100, — zł wpływów przypada 56,85 zł na wpływy z przejazdów za taryfą normalną, 15,07 zł — na wpływy z przejazdów podmiejskich, 12,59 — na wpływy z przejazdów za opłatą taryfy urzędniczo-szkolno-robotniczej, 5,51 — za opłatą taryfy czasokresowej, 5,01 — za opłatą taryfy wojskowej, 2,11 — za opłatą taryfy kolejarskiej itd.

(k) Wielkopolska produkuje w produkcji kazeiny. Pewna firma poznańska, produkująca od niedawna kazeinę pierwszorzędnej jakości, wyraziła gotowość pokrycia całkowitego zapotrzebowania wszystkich członków Związku fabrykantów dykt. (AZ)

Z ZAGRANICY

(z) Bilans handlu zagranicznego Włoch kształtuje się niepomyślnie. Handel zagraniczny Włoch w pierwszym półroczu r. przedstawiał się następująco (w milj. lirów — w nawiasie dane za pierwsze półrocze r. ub.): import 3.802,58 (4.079,64), eksport 2.421,62 (2.653,89), ujemne saldo 1.380,96 (1.425,75). Jak widać z powyższych liczb, handel zagraniczny Włoch w pierwszym półroczu r. wykazuje — przy wyraźnym spadku obrotów — nieznaczne tylko zmniejszenie ujemnego salda.

(z) Włochy nie zamierzają zmieniać polityki monetarnej. W związku ze zniesieniem dolnej granicy stopy pokrycia złotem obiegu we Włoszech — czynniki miarodajne podają do wiadomości, że zmiana polityki monetarnej Włoch nie jest przewidziana.

(z) Dług państwowy Stanów Zjednoczonych sięga 29 miliardów dolarów. Dług państwowy Stanów Zjednoczonych wynosi obecnie 29 miliardów dolarów, przekracza więc poważnie rekord (przeszło 26 miliardów dol.) osiągnięty w czasie wojny. Przypomnieć należy, że w chwili objęcia władzy przez Roosevelta dług ten wynosił około 16 miliardów dolarów. W związku z projektem robót publicznych w b. r. budżetowym które mają pochłonąć 4 miljardy dolarów, do końca roku budżetowego dług państwowy St. Zjednoczonych poważnie przekroczy 30 miliardów dolarów.

(z) Japońska pożyczka dla rządu mandżurskiego. W związku z nabyciem północno-mandżurskiej kolei żelaznej od Sowietów, rząd mandżurski porozumiał się z 17 czołowymi bankami Japonji w sprawie emisji 4% -ch obligacji na sumę 30 milion na okres 10 lat. Obligacje będą zabezpieczone hipotecznie na posiadłości i dochodach hkołej północno-mandżurskiej. Subskrypcja obligacji rozpocznie się w dn. 22 b. m. Kurs emisyjny wynosi 97%.

Z WYDAWNICTW

(w) „Statystyka pocztowa, telegraficzna i telefoniczna”. Statystyka Polski, Serja C, zeszyt 25. Warszawa, 1935. Nakładem Gł. Urz. Stat. Ukazał się nowy zeszyt statystyki Polski, zawierający dane liczbowe, charakteryzujące całokształt działalności przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” za r. 1934 w opracowaniu min. poczt i telegrafów. Poszczególne działy działalności tego przedsiębiorstwa zostały przedstawione w szczegółowym ujęciu z rzęborem według okręgów pocztowych. Prócz tego podano dane porównawcze za lata ubiegłe. Zeszyt zawiera ponadto zestawienia charakteryzujące radiofonję polską, dane o pomieszczeniach pocztowych, o stanie personelu pocztowego oraz szereg zestawień z dziedziny międzynarodowej statystyki pocztowej, telegraficznej i telefonicznej oraz zestawienie dochodów i wydatków za r. budżetowy 1934/35.

Krótkie informacje gospodarcze

— Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych przynależny ulgi w spłacie zaległych składek z tytułu ubezpieczenia od ognia. Kwota ulgi wynosi około 32 milj. zł. Ulgi obejmują 70 proc. wszystkich zaległych składek za lata ubiegłe do 1933 r. włącznie i przysługują wszystkim ubezpieczonym, którzy będą opłacać w terminie składki bieżące. Umożnienie zaległości rozłożono na 3 lata (1935—1937).

— Międzyministerjalna komisja dla zbadania trudności, napotykanych przez eksporterów, oraz warunków współpracy eksportu z ekspedycją, bankowością, transportem itp. — rozpoczęła ostatnio swoje prace w Gdyni, powołując do współpracy szereg firm eksportowych z Pomorza i portu gdynińskiego.

— Rząd lotewski podjął akcję upaństwowienia prywatnych banków akcyjnych. W związku z tem Lotewski Bank Kredytowy przejmie czynności Ryskiego Banku Kupieckiego, Ryskiego Banku Kredytowego oraz Ryskiego Banku Handlowego.

— W wykonaniu postanowień komisji ekonomicznego Małej Ententy, Jugosławia obniżyła cło dla piwa czeskosłowackiego.

— Prowizoryczny układ handlowy rumuńsko-jugosłowiański z 4 sierpnia 1930 r. został przedłużony na dalszych 6 miesięcy.

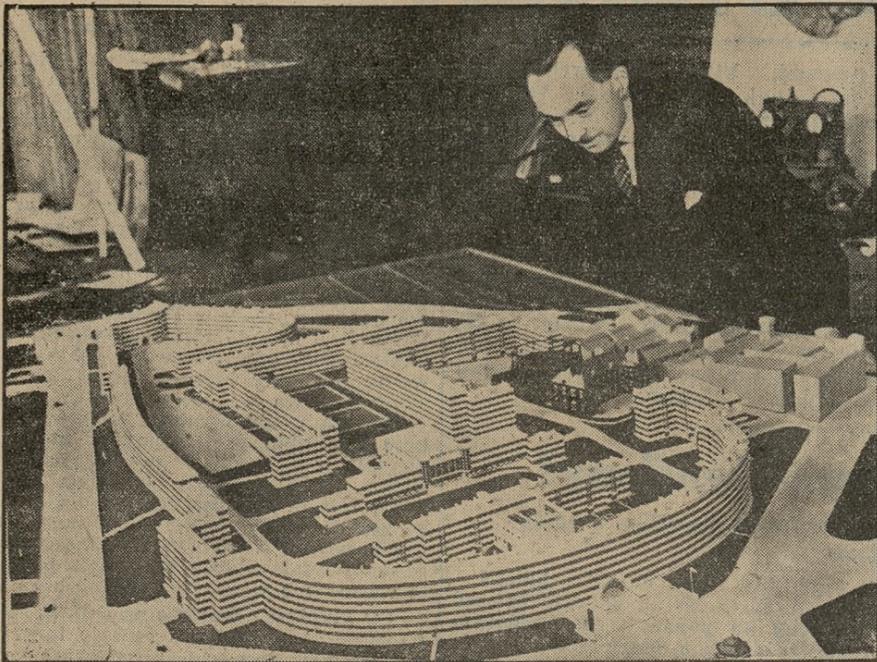
— Austria otrzymała z Włoch szereg zamówień na płótna tropikalne, tornistry, torby polowe i przybory wojskowe ze skóry.

— Rokowania handlowe francusko-węgierskie zostały zakończone przyjęciem nowego układu handlowego, który utrzymuje clearing jedynie w celu likwidacji zaległości dłużniczych; wywóz francuski ma być oddany inicjatywie prywatnej.

— W Szwajcarii wydano zakaz handlu markami niemieckimi.

— W najbliższych dniach rozpoczyna się w Berlinie rokowania rumuńsko-niemieckie w sprawie zastosowania ostatnio zawartej umowy handlowej.

— W związku z pogłoskami w kołach giełdowych stwierdzono oficjalnie, że zakaz emisji nowych akcji w Niemczech nie będzie zniesiony.

Nowa wielka dzielnica powstaje w Leeds pod Londynem. Składać się będzie z 9400 mieszkań. Na zdjęciu widzimy model tej nowej kolonii.

Czarna republika

88-ma rocznica niepodległości

Afryka skupia na sobie uwagę całego świata. Jeśli spełnią się zaborcze plany Italii, „Czarny ląd” stanie się całkowicie domeną państw europejskich. Oaza wśród kolonii będzie wówczas tylko terytorium niepodległego państewka murzyńskiego, jedynej części kontynentu, będącej w rękę i pod rządami murzynów. Jest nią republika Liberji, obchodząca w dniu 26 bm. 88-mą rocznicę swojej niepodległości.

Liberja leży na zachodnim wybrzeżu Afryki, pomiędzy angielską kolonią Sierra-Leone, na zachodzie, a francuskimi posiadłościami, na północy i wschodzie. Pięć szóstych powierzchni Liberji stanowią gęste lasy tropikalne. Wąskie, piaszczyste i niskie wybrzeże pozbawione jest prawie zupełnie dogodnych portów. Rzek dużo, przeszło trzydzieści, ale większość niesplawna. Klimat tropikalny z krótkim gorącym i suchym okresem od grudnia do lutego włącznie, i chłodniejszym okresem deszczowym.

Liberja jest państwem bardzo młodem. Podwaliny pod nie rzuciło „Amerykańskie Towarzystwo Kolonjalne”, utworzone w r. 1817, które nabyło obecnie terytorium republiki murzyńskiej w celu osadzenia tutaj murzynów wyzwolonych ze Stanów Zjednoczonych A. P. Pierwsza grupa murzynów została wysłana z Ameryki w lutym 1820 r. Rząd U. S. A. przychylnie odniósł się do tej kampanji kolonizacyjnej i nawet czynnie popierał ją. Nazwa „Liberja” była oficjalnie przyjęta w 1824 r., gdyż organizatorzy państwa murzynów chcieli podkreślić wolny stan jego obywateli. Jednocześnie stolica nowego państwa otrzymała nazwę Monrowji na cześć ówczesnego prezydenta U. S. A., Jamesa Monroe, który słowem i czynem popierał sprawę budującego się państwa murzynów.

Początkowo Liberja pozostawała pod zarządem agentów towarzystwa kolonizacyjnego, potem koloniści stworzyli własną organizację rządową, nadawszy w r. 1838 swemu terytorium nazwę republiki Liberji. W r. 1847, w porozumieniu i za zgodą

Ameryki, ogłoszono niepodległość i nadano nowemu państwu konstytucję. Pierwszym prezydentem został kolonista-wyzwoleniec, murzyn J. Roberts. Początkowo prezydent był wybierany na dwa lata, potem przedłużono jego kadencję do czterech lat. Stworzono dwa ciała parlamentarne, izbę posłów i senat, sąd najwyższy, składający się z trzech sędziów i gabinet ministrów. Prawo wyborcze nadano mężczyznom w wieku od 21 lat, właścicielom jakiejś realności. Obywatelami Liberji mogą być tylko murzyni i mulaci. Ludność Liberji składa się z trzech odrębnych grup: z Amerykano-Liberjan (ok. 20 tys.), z tubylców nadbrzeżnych (ok. 60 tys.) i z tubylców wnętrza Liberji (ok. 1500 tys.). Niezliczoną grupę stanowią biali, przeważnie kupcy i przedstawiciele dyplomacji. Głównym źródłem utrzymania ludności jest eksport bogactw naturalnych, z których najważniejsze są: kauczuk, włókno „piassara” z rafii palmowej, olej palmowy, orzechy palmowe. Kiedyś dużą pozycję w eksporcie zajmowała kawa, która obecnie ustępuje miejsca kakao. Ponadto dużym bogactwem kraju są niezwykle cenne gatunki drzew, których eksploatacja jest jeszcze bardzo słabo rozwinięta. Również słabo rozwija się eksploatacja żelaza i złota liberyjskiego.

Wybrzeże Liberji, leżące frontem do drogi morskiej z Europy do południowej Afryki, i mające przez to duże znaczenie strategiczne, w czasie wojny europejskiej było atakowane przez Niemców, którym Liberja formalnie wypowiedziała wojnę w sierpniu 1917 r. W kwietniu 1918 r. niemiecka łódź podwodna bombardowała Monrowję, w której porcie zatopila liberyjski okręt wojenny. Poza tem udział Liberji w wojnie wyraził się wysłaniem kilkuset robotników do Francji. Mimo to Liberja wzięła udział w konferencji wersalskiej, podpis jej przedstawiciela figuruje na układzie wersalskim, a do Ligi Narodów weszła Liberja jako jeden z jej pierwszych członków. M. D.

Zbrodniarze dżentelmani

Oslawione organizacje bandyckie Mafia i Camorra, które przed wojną terrorowały całe Włochy, dzisiaj należą bezpowrotnie do historii dzięki energicznej akcji, jaką wdrożył przeciw nim Mussolini. Mimo okrucieństw, jakich dopuszczali się ich członkowie, zachodziły przeciw wypadki, w których bandyci okazywali pewną rycerskość.

HONOROWY CAPINTESTA.

Doznał tego na sobie pewien nauczyciel muzyki Luigi Padiglione, który w Neapolu mierny wiódł żywot. Razu pewnego Padiglione wróciwszy do mieszkania z lekcji muzyki, dowiedział się od stróżki domu że niedawno temu czterech ludzi zabrało pianino jego do naprawy. Była to oczywiście zwykła sztuczka złodziejska, której łupem stał się instrument. Ponieważ poszukiwania policji nie dały żadnego wyniku, Padiglione, idąc za radą przyjaciół, udał się do niejakiego Ciccio Cappuccio, zchodzącego za jednego z dowódców kamorystów. Tenże, wysłuchawszy sprawy, pokławił głową i odrzekł:

— Zobaczymy, jeżeli pianino jeszcze jest w Neapolu, otrzyma je pan z powrotem.

Jakież było zdumienie pianisty, kiedy po kilku dniach instrument znalazł się znowu w jego mieszkaniu. Pragnąc okazać swoją wdzięczność, Padiglione kupił za swoje oszczędności złoty zegarek z ła-

cuszkim i zaoferował go w prezencie hersztowi bandytów. Tymczasem jednakże udał się on pod fałszywym adresem. W chwili bowiem, kiedy zamierzał wręczyć podarek bandycie, otrzymał od niego potężny policzek. Capintesta Camorry, rzekł bandyta, nie przyjmuje zapłaty za świadczoną komuś przysługę, i wyrzucił go za drzwi.

KWIATY ZDRADZAJA.

Na dżentelmański gest zdobyli się swego czasu także członkowie Camorry w Palermo na Sycylii. Pewnego dnia w tajemniczy sposób zamordowany został pewien mężczyzna za białego dnia na głównej ulicy miasta. Wzdłuż chodnikajechał wolno samochód z zasłoniętymi oknami. Nagle z auta padł strzał, który śmiertelnie ugodził pewnego mężczyznę na chodniku. Całe miasto zostało poruszone tym tragicznym wypadkiem. Prasa robiła rozmaite kombinacje na temat bandytów, lecz zamordowany był osobistością wysoce poważaną i nie mógł mieć żadnych stosunków z organizacjami bandyckimi.

Uwagę policji zwrócił jeden szczegół, a mianowicie, że u trumny zmarłego złożono mnóstwo kwiatów i wieńców i to anonimowo. Kondukt żałobny z 30 wozami z kwiatami przybrał rozmiary prawdziwej demonstracji. Uczestników konduktu czekała jednakże niemila niespodzianka. Przed cmentarzem cały kondukt otoczony

został przez samochody policyjne i karabinierów i odprowadzony na policję. Tutaj zagadka doznała szybkiego rozwiązania. Po wojnie nastąpił był rozłam w bandzie. Przeciwnicy wypowiedzieli sobie wojnę na śmierć i życie i wzajemnie się mordowali. Zamach rewolwerowy z auta miał pozbawić życia przywódcę konkurencyjnej bandy, który o pewnej godzinie wracał do domu. Tenże miał się jednakże na baczności i kiedy spostrzegł zbliżające się wolno auto, a z okna jego wychylającą się lufę pistoletu, rzucił się na ziemię, tak iż sam uszedł śmierci a z zamachu padł inny przechodzień. Członkowie bandy, która wykonała zamach, pragnąc dać wyraz swemu ubolewaniu, przesłali za 5000 lirów kwiatów i wzięli udział wszyscy w pogrzebie. W tym wypadku gest dżentelmański stał się dla bandytów zgubą.

RYCERSKI BANDYTA.

Pewna młoda i żądna wrażeń Angielka podjęła wycieczkę do wnętrza Korsyki, aczkolwiek jej tego usilnie odradzano. W drodze powrotnej w pewnym miejscu nad lasem pękły od razu wszystkie cztery opony na kołach, gdyż droga zasiana była gwoździami. W tej samej chwili wywał z lasu mężczyzna, kierując swe kroki ku samochodowi. Angielka, zrozumiałwszy, że ma do czynienia z napadem bandyckim, w strachu swym o życie i kosztowności, zwróciła się do bandyty z prośbą:

— Oddaję się pod pańską opiekę i proszę odprowadzić mnie do Ajaccio.

Bandyta zawahał się i patrząc zdziwionym wzrokiem na Angielkę rzekł: — Ma pani szczęście. Uczynię według życzenia pani.

Następnie zabrał bagaż Angielki na plecy i ruszył ku miastu. Od właściciela hotelu w Ajaccio, który struchlał na widok towarzyszącego Angielce mężczyzny, dowiedziała się ona, że był to herszt bandy, groźny Bartoli, który dopiero nie tak dawno temu w lasach korsykańskich otoczony został przez wojsko francuskie i po bohaterkiej walce zabity.

Na temat rycerskości bandytów wśród ludności włoskiej obiega jeszcze wiele mniej lub więcej prawdopodobnych opowiadań. (W. i P.)

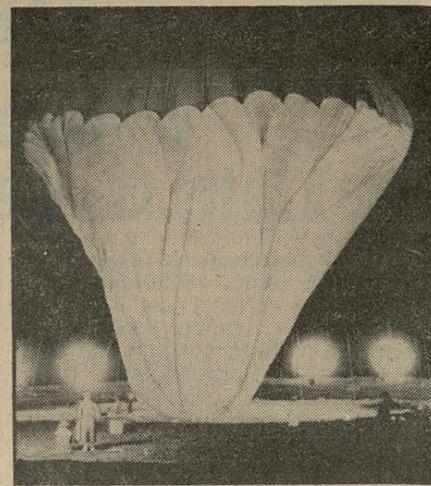
Bolesna, lecz podobno skuteczna kuracja

Pewnemu reumatykowi w Frankfurcie nad Menem zalecił ktoś kurację kwasem mrówczanym. Chory udał się przeto do lasu podmiejskiego, rozebrał się i wsadził poprostu chore nogi w mrowisko. Widocznie jednak zamierzał przeprowadzić swą kurację zbyt radykalnie, gdyż podrażnione mrowki rzuciły się nietylko na nogi chorego, ale i na całe ciało. A gdy zamierzał uciec, pogoniły za nim uskrzydłone mrowki. Przechodnie, spostrzegłszy przyczynę niesamowitych wyskoków półnagięgo kuracjusza, nadbiegli mu z pomocą, musieli jednak sami uciekać przed zaciętością owadów. Ostatecznie kuracjusz uwolnił się od pościgu, zanurzył się w przydrożnej sadzawce. Sam fakt jednak, że w ucieczce odzyskał władzę w nogach, przekonał go o skuteczności kuracji kwasem mrówczanym.

Żaby pieczone i żaby wyścigowe!

Najnowsza moda amerykańska

Od kilku tygodni Nowy Jork ma nową sensację: Amerykanie „odkryli” żabę! Dotychczas zwierzątko to było tylko ulubioną potrawą Francuzów, których Angolicy pogardliwie nazywali „zjadacze żab”, lecz zdaje się, że Amerykanie odkryli nowy sposób przygotowania tej „dzicyzny”, bo od pewnego czasu każdy Yankee żąda w swojej restauracji „pieczone nóżki” żabie. Ponieważ zapasy

Nowy balon amerykański tuż przed wzlotelem w stratosferę uległ katastrofie skutkiem eksplozji po napelnieniu gazem. Na szczęście obyło się bez ofiar w ludziach. Eksplozja rozerwała w strzępy całą oponę balonu.

tych zwierząt zostały wkrótce wyczerpane, pewien „businessman” wpadł na świetny pomysł. Zorganizował z bezrobotnych kilkaset „ekip” i wysłał ich, zaopatrzywszy w dragi i siłki, codziennie „na prowincję”, placąc od każdej złowionej żaby 5 centów. Sukces był początkowo ogromny, bezrobotni przynosili codziennie tysiące ubitych żab, a handlarz, sprzedając każde zwierzątko za 10 centów, byłby napewno stał się w krótkim czasie milionerem... gdyby nie zabrakło nagle „dzicyzny”. Żaby bowiem, nie mogąc nadażyć wymaganiom Amerykanów, wymierały. Lecz nasz przedsiębiorca nie dał za wygrane: założył — kilkanaście ferm, gdzie hodował żab jest praktykowana w istic amerykańskim tempie, a pan Stone zapewnia dziś publiczność, że już po kilku tygodniach będzie w stanie zaopatrzyć rynek nowojorski w dziesiątki tysięcy „łustych i smacznych żab pierwszej jakości...”

Lecz sukces żab nie kończy się na polu kulinarnym. Pewien sportowiec, zwiedzający fermę pana Stone, zrobił sensacyjne odkrycie: żaba skacze i to nawet bardzo daleko. Dlaczego nie organizować wyścigów żab? Sportowiec powziął więc plan zaprezentowania publiczności amerykańskiej nowej sensacji, i przed kilku dniami ukazały się na murach Nowego Jorku olbrzymie plakaty, donoszące, że w niedzielę odbędzie się pierwsze wyścigi żab, pod dyrekcją znanego szampiona bokserkiego, Jack'a Dempsey'a.

Sukces był niespodziewany. 8000 „sportowców” biło się o bilety przed wstępem do nowej areny w Central - Parku, gdzie odbyła się premiera nowego sportu. Każde „pole walki” (a było ich pięć) miało kształt wielkiego koła, w którego centrum znajdowała się tusta mucha. Żaby, ustawione na peryferji, musiały w trzech skokach dotrzeć do przynęty, a każdy skok był mierzony przez sędziów. Pomiędzy 175 konkurentami, zwyciężyła wreszcie żaba „Abbi Villaret” z Luizjany, ważąca dwa funty, skacząc na dwa metry i 7 centymetrów, i ustanawiając tem samym nowy rekord...

Doprawdy, Amerykanom dobrze się powodzi.

Czy umiesz bronić siebie i swych najbliższych przed gazami bojowymi i ogniem? Naucz się tego LOPP. Zapisz do Kół Kobięcych LOPP, przyjmuje Ośrodek Propagandy LOPP, przy ul. 27 Grudnia 19 i Biuro Okręgu Wojewódzkiego LOPP, przy ul. Fredry nr. 3, m. 4, I piętro.

W Bazylei, jak już donosiliśmy, nastąpiła straszna eksplozja w składnicy naftowej przy dworcu towarowym. Pożar objął przestrzeń 10.000 metrów kwadratowych. Widok części składnicy po katastrofie.

SPORT

„Legja” czy „Union-Touring”?

W nadchodzącą niedzielę rozpoczyna „Legja” poznańska rozgrywki w swej grupie o wejście do ligi PZPN mającej za przeciwników mistrzów okręgowych: „Skoda” z Warszawy, „Union - Touring” z Łodzi i „Polonja” z Bydgoszczy. Tym razem czeka „Legję” ciężka przeprawa, bowiem poziom wymienionych drużyn jest więcej wyrównany, aniżeli w latach ubiegłych, a o szansach zajęcia pierwszego miejsca trudno dziś mówić. Ze względu jednak na większą rutynę „Union - Touring” oraz „Legji” przypuszczać należy, że te właśnie drużyny rozstrzygną między sobą, kto zajmie pierwsze miejsce w grupie, a temsamem prawo do walk międzygrupowych.

Warszawska „Skoda” wygrała mistrzostwo kl. A 22 punktami, uzyskując stosunek bramek 35:23. W finale pokonała ona mistrza okr. robotn. „Sarmatę” dwukrotnie. „Skoda” jest zespołem silnym i wyrównanym, przyczem uchodzi za najlepszego dotychczas reprezentanta stolicy.

„Union - Touring” zdobył mistrzostwo 33 pkt. przy stosunku bramek 66:10, dystansując drugi w tabeli znany „ŁTSG” o 7 pkt. Zaznaczyć należy, że „U. T.” nie przegrał w mistrzostwach żadnego spotkania, stracił tylko trzy punkty. To najlepiej świadczy o poziomie tej drużyny, która jest też Poznaniowi dobrze znana z poprzednich lat, gdy walczyła z „Legją” o wejście do ligi.

Wreszcie „Polonja” bydgoska, która

zdołała mistrzostwo „Pomorza” z 20 pkt. i stos. bramek 34:3 zostawiając w pobitem polu m. in. „T. K. S.” i „Gryf”, należy do przeciwników twardych i nadzwyczaj ambitnych, i z pewnością nie odda ona łatwo punktów, zwłaszcza na swoim boisku.

Reasumując powyższe spodziewać się należy zaciętej walki w tej grupie, a zwycięstwo przypadnie tej drużynie, która zdobędzie się na maksimum ambicji i bojowości.

„Legja”, która od kilku już lat walczy o wejście do ligi, nie ziszcza dotychczas życzeń swych sympatyków. Mimo bowiem, licznych szans, drużyna poznańska załamwała się zawsze w decydujących chwilach.

Tym razem „Legja” stoi przed zadaniem bodaj jeszcze trudniejszym aniżeli w latach poprzednich, a to z uwagi na dobrą formę swych przeciwników. Forma „Legji”, wykazana ostatnio, mogła co prawda zadowolić, jednakże w walkach o wejście do ligi, będzie ona musiała wydać ze siebie maksimum i... zdobyć prawo do dalszych rozgrywek. Nie wolno „Legji” lekceważyć żadnego przeciwnika, musi ona do każdego meczu wystąpić sumiennie przygotowana.

Długo już sportowy Poznań czeka na drugiego reprezentanta w lidze. Czy tym razem życzenia się spełnią? Odpowiedź na to da „Legja”... na boisku w najbliższych meczach. (al)

Obóz piłkarski w Warszawie

Warszawa. W poniedziałek rozpoczął się na stadionie sportowym W. P. w Warszawie 10-dniowy kurs piłkarskiego obozu treningowego. Celem obozu jest przygotowanie czołowych zawodników piłkarskich na czekające nas jesienią międzypaństwowe mecze.

Obóz został w ten sposób zorganizowany, że w skład zespołu trenującego wchodzi starszy reprezentacyjny gracz Polski, oraz piłkarze młodzi, którzyby stanowili drugi garnitur, a w przyszłości „narybek” stałej drużyny reprezentacyjnej. Do obozu wezwano 42 piłkarzy z całej Polski. Trzech z nich nie może wziąć udziału w obozie z powodu braku urlopów.

Organizatorzy projektują na zakończenie obozu rozegrać dwa mecze, prawdopodobnie z wiedeńskim „Rapidem”, z tem, że pierwszego dnia zagra drużyna składająca się ze starych zawodników, zaś drugiego dnia z młodszych. Wszyscy zawodnicy będą mie-

szkali w hotelu sportowym W. P. Program obozu przewiduje prócz racjonalnych treningów w piłkę nożną pod kierunkiem pp. Otto i Spojdy, gimnastykę, teorię i biegi. Nad całością kursu będzie czuwać inż. Kuchar. Każdy z zawodników musiał podpisać specjalną deklarację i poddać się przedwstępny badanom lekarskim.

Na obóz przyjechali dotychczas: bramkarze: Albański, Keller, Mrozek, Piasecki; obrońcy: Martyna, Bułanow, Michalski, Gwoździński, Czempieński, Joks; pomocnicy: Dytko, Haliszka, Szczepaniak, Przedziecki II, Kotlarczyk II, Nowakowski, Wasiewicz, Dziwiz, Lesiak; napastnicy: Gemza, Piec, Łysakowski, Sontag, Kniola, Święcicki, Matjas, Szerke, Więcek, Wostal, Nawrot, Wodarz; Wilimowski, Borowski i Niechciol mają przyjechać w najbliższy czwartek. Kierownikiem technicznym obozu jest kpt. związkowy Kałuża. (Pat.)

Turniej w Rydze

Ryga. (PAT) We wtorek zakończyły się międzynarodowe zawody tenisowe.

W finale gry pojedynczej panów o tytuł mistrza Łotwy zwycięstwo odniósł Pachowski (Czech), który pokonał Popławskiego 6:4, 6:2, 6:2. W podwójnej panów para Pachowski i Polis wygrała z parą pałską Popławski i Majewski 6:3, 6:4, 6:2.

W rozgrywkach o puchar pierwsze miejsce zajął również Pachowski, bijąc w finale Majewskiego 6:4, 6:1, 6:4. W mieszanej parze Popławski i Vrede Holm pokonała parę Zerberg i Berzins 6:4, 6:2.

Kolarstwo

Więcek wygrywa wyścig Sokola w Bydgoszczy. Wyścig kolarski bydgoskiego „Sokola” na dystansie 150 km. wygrał Więcek (Resursa Łódź) w czasie 5 g. 28:10. Drugie miejsce zajął Cyran (AKS - Warszawa) w czasie 5 g. 34:15, 3. Kluj (Cegielski - Poznań), 4. Kolodziejczyk (Łódź). Ogółem startowało 17 zawodników, bieg ukończyło 12.

Dookoła Francji. XVI Etap „Tour de France” z Luchon do Pau (194 km) wygrał Morelli w czasie 7 g. 12:22. W klasyfikacji ogólnej na czele znajduje się w dalszym ciągu Belg Romain Maes w czasie 105 g. 54:42 przed Wlochem Morellem 105 g. 57:29 i Belgiem Verwaecke - 106 g. 03:49. Pierwszy Francuz Speicher znajduje się dopiero na piątym miejscu.

Lekka atletyka

W Gautherets odbyły się lekkoatletyczne zawody emigracji polskiej o mistrzostwo Francji środkowej. W zawodach wzięły udział drużyny zagłębia St. Etienne oraz zagłębia Montceau les Mines. Zwycięstwo odniosła reprezentacja zagłębia Montceau les Mines zdobywając nagrodę wędrowną konsula R. P. w Ljonie. W uroczystości rozdania nagród wzięło udział około 700 osób, Polaków i Francuzów. (PAT)

W Helsingsforsie startowali po raz pierwszy po przybyciu do Europy Japończycy. Wyniki były następujące: 100 m: Yasawa (J) 11.4, 200 m: Yasawa 23.1, 400 m: Larva (Fin.) 53.7, 800 m: Tellier (F) 1:56.6, 3000 m: Toivonen (F) 8:59.9, 110 m pł.: Murakami (J) 16, Skok wdal: Horada (J) 6.66 m. Tyczka: Nishida 4.10 m. Trójskok: Oshima (J) 14.41 m, 2. Taima (J) 14.30 m. Dysk: Kotkas (F) 43.99 m. Oszczep: Sipplae 68.08 m. 4x100 m: Japonia 45.3, 2. Finlandja 45.7.

Amerkańscy lekkoatleci we Francji. W niedzielę odbyły się w Nancy międzynarodowe zawody lekkoatletyczne przy udziale zawodników amerykańskich. Ważniejsze wyniki: 400 m pł.: 1. Meere (Am) 48.8 sek. 1500 m: 1. Bright (Am) 4:03.8, 5000 m: 1. Cluskey (Am) 15:06, 110 m pł.: 1. Ceppe (Am) 15. Kula: 1. Lyman (Am) 15.74. Dysk: 1. Lyman 42.0 m. Skok wwyż: 1. Johnson (Am) 190 cm. Wdal: 1. Johnson 755 cm. Tyczka 1. Raw (Am) 4 m. (PAT)

Pływanie

Na mistrzostwach pływackich Anglii uzyskano szereg dobrych wyników. I tak: Wainwright na 200 m. dow. ustanowił rekord brytyjski w czasie 2:18.6 sek. Mi-

PIELGRZYMKI POCIAGAMI POPULARNEMI organizuje się: 1. do Częstochowy od 13-16 sierpnia r. b. Bilet w obie strony zł 11,90; 2. do Wilna od 13-18 sierpnia r. b. Bilet w obie strony zł 25,-. Uczestnicy zamiejscowi na podstawie wykupionego u nas biletu otrzymują 70% zniżkę do Poznania i spowrotem do miejsca zamieszkania na przetrzeni od 20-150 klm. Zgłoszenia wraz z nadesłaniem pieniędzy na bilet i porto przyjmujemy do 5 sierpnia r. b. Pieniądze można przekazywać przez P. K. O. konto nr. 204-548. Wszelkich informacji udziela Sekretarjat Tow. „Pielgrzym”, Poznań, św. Józefa 5, telefon 20-62.

zd 286/7

strzyni Europy Besford wygrała bieg na 150 y. na wznak w czasie 1:46.8 sek. W biegu na 100 y. dow. zwyciężył Gabrielson w czasie 55.4 sek. Na 200 y. klas. pań Angielka Kingston ustanowiła rekord brytyjski w czasie 2:55.6 sek. (Pat)

Francuz Cartonnet zaatakował rekord świata na 100 m. stylem klasycznym. Próba pobicia rekordu nie powiodła się, gdyż Cartonnet uzyskał czas 1:11.4 sek. (Pat)

Piłka nożna

Piłkarze Rygi w Polsce. Piłkarska reprezentacja Rygi bawić będzie w końcu sierpnia w Polsce i rozegra dwa mecze: w Wilnie i w Białymstoku. (PAT)

Pogoń lwowska grać będzie w Austrii. Ligowa drużyna Pogoni definitywnie rozegra w listopadzie 4 mecze w Austrii. W Wiedniu Pogoni walczyć będzie z mistrzem Austrii Admirą i Hakoahem. Pozostałe dwa mecze rozegra prawdopodobnie w Grazu i Neustadt. (PAT)

W Roche la Molière odbył się tutaj turniej piłki nożnej o mistrzostwo emigracji polskiej we Francji środkowej. W finale „Polonja” pokonała „Unję” zdobywając nagrodę ufundowaną przez konsula R. P. w Ljonie.

Różne

Nie będzie meczu z Sowietami. Jak się dowiadujemy, P. U. W. F. odmówił swej zgody na rozegranie spotkań sportowych pomiędzy drużynami robotniczymi Warszawy i Śląska ze sportowcami Sowietów, motywując swą odmowę tem, że Rosjanie nie utrzymuje stosunków ze Związkiem Polskich Związków Sportowych. (PAT)

Strzelanie

Otwarcie narodowych zawodów strzeleckich. W niedzielę nastąpiło w Warszawie uroczyste otwarcie X Narodowych zawodów strzeleckich, myśliwskich i łuczniczych. Na strzelnicach stanęło przeszło 300 zawodników z całej Polski zarówno wojskowych, jak i cywilnych. Otwarcie zawodów odbyło się na strzelnicy przy ul. Zielenieckiej.

Po oddaniu strzałów honorowych przez gości, rozpoczęły się właściwe zawody. Odbywają się one na trzech strzelnicach warszawskich. Zawody zakończone zostaną w niedzielę 28 bm. Zawody te odbywają się w roku bieżącym po raz dziesiąty z rzędu. Pierwsze Narodowe Zawody Strzeleckie odbyły się w 1924 r. W 1930 i 1931 zawody odbyły się we Lwowie, w 1932 i 1933 - w Poznaniu, zaś w roku ubiegłym i bieżącym - w Warszawie. Pierwsze Narodowe Zawody zgromadziły zaledwie 100 uczestników, w tem liczba zawodników cywilnych była znikoma. Obecnie zawody gromadzą stale kilkuset zawodników, w tem znaczną liczbę cywilnych.

O rozwoju akcji propagandy strzelectwa sportowego w Polsce świadczy fakt, że na terenie Polski istnieje ogółem 926 klubów wtem 240 organizacji cywilnych. (PAT)

SKAUCI! SPORTOWCY! TURYSY!
 WYBIEŻ NA WYCIĘCZNE ZDOBYCIE SE
PUDER DJACHYLOWY MOTOR
 przeznaczony dla pocisku i odparowaniom.
 ng 12 793

Tenis

Nasi tenisiści zagranicą. Rozpoczynający się w nadchodzący piątek mecz tenisowy w Balatonie na Węgrzech Polska - Węgry będzie miał z każdej strony obsadę dwuosobową. Z ramienia Polski jada definitywnie Hebda i Wittman, którzy wyjeżdżają z Warszawy w środę rano. Wraz z wymienionymi zawodnikami jedzie do Balatonu członek zarządu P. Z. L. T. P. Zieliński.

W niedzielę odbędzie się w Bytomiu mecz tenisowy Śląsk Polski - Śląsk Niemiecki. W barwach Śląska polskiego startować będzie Tarłowski.

3 sierpnia rozpoczynają się w Hamburgu międzynarodowe mistrzostwa Niemiec, które zgromadzą szereg znakomych tenisistów Europy. Polskę reprezentować będą Hebda, Tarłowski i Volkmerówna, oraz Jędrzejowska, która przybędzie do Hamburga z Anglii.

11 sierpnia rozpocznie się turniej tenisowy o międzynarodowe mistrzostwo Sopotu, w których również startować będą polscy tenisiści.

W Hamburgu i Sopocie obecny będzie przedstawiciel Polskiego Związku Tenisowego, który na miejscu załatwi sprawę udziału tenisistów zagranicznych w międzynarodowych mistrzostwach Polski. (PAT)

TEATRY

P. Jaworski bawi w „Tem co lubią kobiety”

Z Teatru Polskiego

„To lubią kobiety”, pełna humoru far-sa muzyczna grana będzie codziennie aż do piątku. Publiczność zapelnia codziennie teatr i bawi się doskonale, rzesiście oklaskując wykonawców ról głównych z pp. Korecką, Ludwiżanką, Zasadzianką, Jaworskim, Kierczyńskim, Plucińskim i Szubertem na czele. W próbach lekka komedia Labicha „Przyjaciel domu”, której premiera odbędzie się w połowie przyszłego tygodnia.

Teatr Letni w Zoologu

Dziś drugie przedstawienie wesołego widowiska rewjowego p. t. **Automat humoru**, które na wczorajszej premierze przyjęto brawami i śmiechem. Rewja ta jest niezwykle barwna i składa się z nieznanych dotąd Poznaniowi piosenek, przebojów, tańców i skeczów. Takie numery jak Cykl chłopski, Nago?... i piękne ewolucje baletowe trzeba zobaczyć koniecznie. Początek o godz. 8.30. W razie niepogody, przedstawienie w sali. Przeprowadź biletów w firmie Szejnbrowski, ul. Pierackiego.

RECENZJE KINOWE

Kino „Sfinks” wyświetla „W wiedeńskiej kawiarence”. Wiedeńska operetka ma już ustaloną reputację. Tryskająca z niej niewymuszona, pełen miłej jowialności humor, temperament, rozmach, bogactwo ładnych melodji, muszą zdobyć uznanie widza. Te wszystkie zalety posiada i obraz „W wiedeńskiej kawiarence”, opowiadający o wesołych perypetjach miłosnych 2 chłopców. W rolach głównych Marja Sorenson, Nora Gregor, Ralph Roberts i zawsze pyszny w charakterystycznych Szóke Szakally. (Sza)

Kino „Gwiazda” wyświetla „Urwis z Hiszpanji”. Nie tak dawno jeszcze prawie zupełnie nie znaliśmy Eddie Cantora. I oto zjawil się „Urwis z Hiszpanji”, który odrazu spopularyzował tego aktora, jako jednego z dobrych i utalentowanych komików filmowych. Do zyskania popularności przyczynil się waleńny dobry scenarjusz, w którym jest mnóstwo komicznych pomysłów. Eddie Cantor pomysly te z właściwą sobie werwą dobrze dyskontuje. Na podkreślenie zasługuje oprawa, szczególnie bogata w piękne i ślicznie zbudowane statystki. Partnerką Eddie Cantora jest Lyda Roberti. (Sza)

Kino „Tęcza - Wilda” wyświetla film p. t. „Ja w dzień, ty w nocy”. Jeszcze jedna miła, melodyjna, wesoła operetka filmowa. Akcja chwilami trochę zawila, ale za to ileż tu zabawnych qui pro quo. W rolach czołowych śliczna Katy de Nagy i Fernand Gavey. (Sza)

JAPONSKI PROSZEK
KATOL ZABIJA
 AZUMI & CO LTD OSAKA
 OWADY I ROBACTWO

W PODRÓŻY I PRZY PRACY
PASTILLES VICHY-ETAT
 CUKIERKI DO SSANIA ZASTAPIA CI NATURALNA WODE VICHY

Zwierzęta w walce z pasorzytami

Wszystkie zwierzęta zmuszone są prowadzić bezustanną walkę z żywicielami się ich krwią pasorzytami. Niektóre z nich są niebezpiecznymi rozsadnikami chorób; inne znów, aczkolwiek nie przyczyniają szkody zdrowiu, są wielce dokuczliwe; zdarzają się jednak i takie, które w krótkim czasie przyprawiają zwierzę o śmierć lub powodują całkowitą degenerację. Z wrogami temi zwierzęta walczą w różny sposób, np. psy wchodzą w wodę i przebywają tam czas dłuższy, zaś ptaki uciekają się do często obserwowanej „kapieli wp iasku”. Najwięcej jednak od pasorzytów cierpią, zdaje się, ryby, które widocznie nie mają sposobu pozbycia się tych okrutnych dręczycieli.

Jednym z najgroźniejszych pasorzytów wodnych jest wesz rybia „argulus”. Pasorzyt ten, o długości jednej czwartej cala, usadowiwszy się na rybie, pozostaje tam w ciągu kilku dni, ssąc bezustannie krew swej ofiary. „Argulus”, atakując rybę, wpija się w jej ciało dwoma potężnymi ssawkami, zaś w pewnej chwili dokonuje nacięcia ciała zapomocą swej małej, lecz niezmiernie silnej szczęki, poczem w utworzoną ranę wstrzykuje pewną substancję, wywołującą zapalenie i obfity wyciek krwi. Poddana tej bolesnej operacji ryba, rzuca się gwałtownie, czyniąc rozpaczliwe wysiłki uwolnienia się od okrutnego oprawcy. Lecz ten, wpiwszy się głęboko w ciało, nie popuści swej ofiary, dopóki zapasu krwi starczy. Zauważono również wypadki usadowienia się argulusa na oku ryby i — należy jedynie przypuszczać, że rybia gałka oczna nie posiada tej samej czułości, co oko zwierzęcia ssącego.

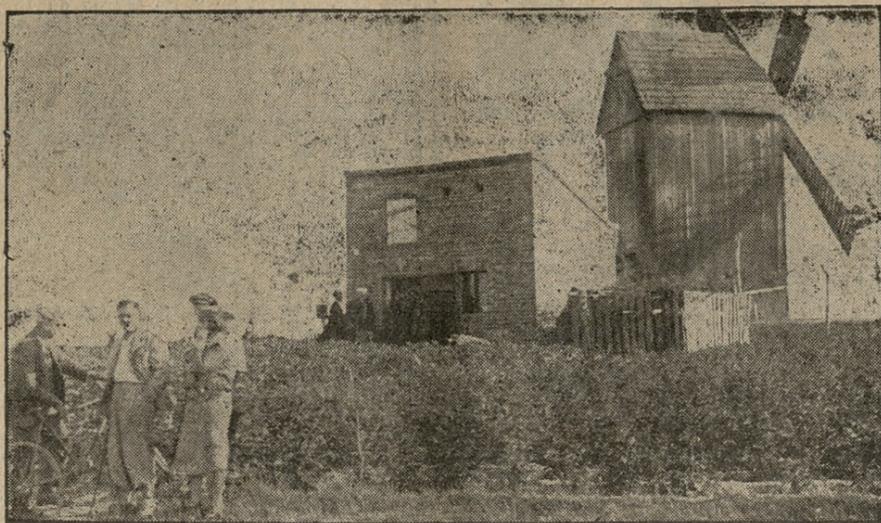
Obserwowany przez mikroskop argulus ujawnia, jak większość pasorzytów, odrażające kształty. Jest to twór o ciele galaretowem, koloru zielonkawatego, wyposażony w dwa ogromne ślepie, z których każde posiada czterdzieści soczewek; prócz tego jedno mniejsze oko umieszczone jest na tylnej części tułowia. Wesz rybia składa do 600 jajek jednorazowo, przyczem progenitura może obywać się bez pożywienia przez szereg tygodni. Młode weszki mają zatem sporo czasu, by upatrzeć sobie odpowiednie ofiary. Kr.

Humor

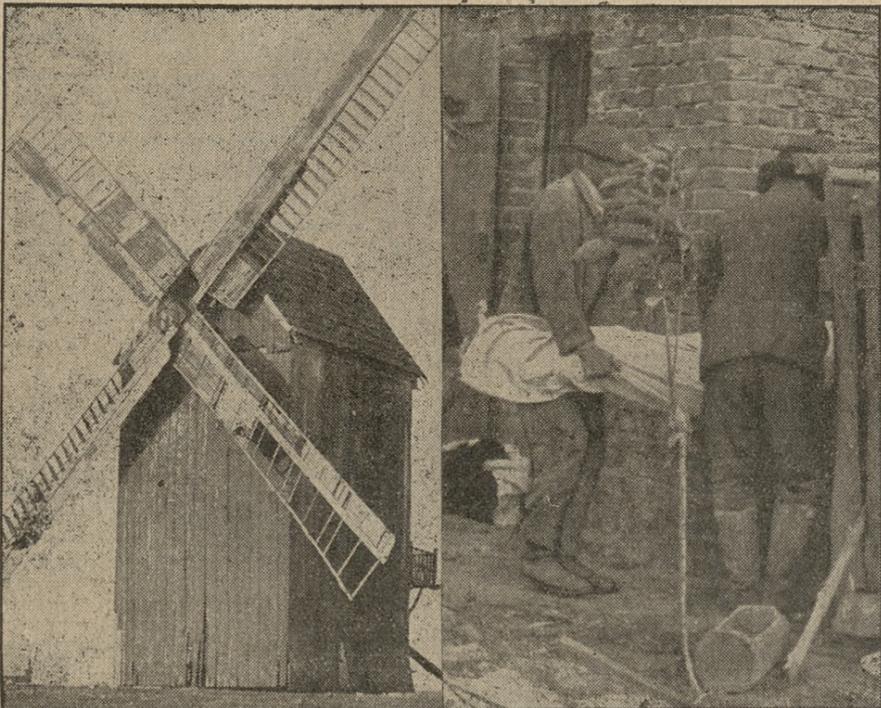
Dobry interes

— Jak ci się powodzi?
— Dobrze! Odnoszą wszystko z powrotem!
— I ty to nazywasz dobrym interesem?
— Chyba! Mam wypożyczalnie książek!
(Le Rire)

FOTOGRAFJE Z MIEJSCA ZBRODNI W DACHOWIE

Posiadłość Dworcaków w Dachowie; na lewo domek, w którym dokonano zbrodni.
Fot. Express-Majewski, Poznań

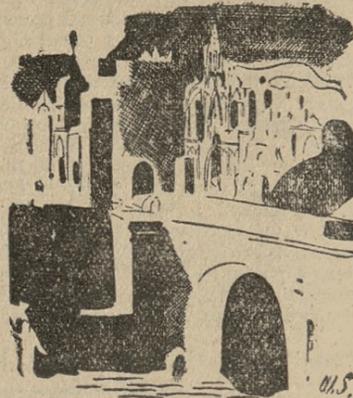
Na lewo wiatrak Dworcaków w Dachowie, na prawo wynoszenie zwłok zamordowanej Dworcakowej.
Fot. Express-Majewski, Poznań

Z POMORZA

—* Chojnice. Tow. śpiewu „Lutnia” organizuje 4 sierpnia wielką wycieczkę do Gdyni na zjazd śpiewaków. Zgłoszenia przyjmuje p. Langowski, ul. Gdańska 32.
— Młodocianego złodzieja domowego niej. Cz. z Chojnic wzięła policja i osadziła w areszcie.
— Na stanowiska woźnych przy sądzie grodzkim przyjęto trzech kandydatów z poza Pomorza. Również do miejscowego więzienia karnego przybyło kilku dozorców z poza Pomorza. Widocznie miejscowi kandydaci nie posiadali kwalifikacji odpowiednich, a Pomorzanie nie mają szczęścia do posad państwowych. Dodać należy, że w Chojnicach jest dużo inteligencji bezrobotnej, którzyby chętnie objęli stanowiska woźnych czy dozorców.
— Półkolonje uruchomiło w Warlubiu stowarzyszenie Pań św. Wincent. a Paulo. Na półkolonji przebywa 42 dzieci.

RADJO

KONCERT SYMFONICZNY

AUDYCJA RADJOWA

we czwartek dnia 25. VII. o godz. 21.00

Pożary katedry poznańskiej

W czwartek o godz. 20 nadana zostanie przez radio gawęda regionalna pt. „Największe pożary katedry poznańskiej”. Autorem jej jest Ludomir Wachowiak (wel), który w piśmie naszym ogłasza prace regionalne. Audycja wzbudzi niewątpliwie zainteresowanie. Jest ona bowiem jedną z tych, które rozświetlają mroki wspaniałej przeszłości Poznania.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Dnia 21 lipca 1935 r. zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., mój najukochańszy mąż, ś. p.

Władysław Waligórski

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 25. b. m., o godz. 17.30 z kościoła omentarnej w Debcu.

W ciężkim smutku pogrążona żona i rodzina.

Poznań, Strzelecka 11.

zg 11 525

Za szczerze współczucie i liczne wieńce oraz wszystkim tym, którzy brali udział w pogrzebie mego ukochanego męża i ojca, ś. p.

Wacława Michalskiego

składamy na tej drodze szczerze i serdeczne

Bóg zapłać!

Strapieni

dg 3 285

żona, dzieci i rodzina.

Zakład pogrzebowy W. Duchewicz, Górna Wilda 56.

DLA WYTWÓRNI BIELIZNY TRYKOTOWEJ

dostarcza we wszystkich odcieniach i grubościach

TRYKOT JEDWABNY I ELASTYCZNY

ng 12 954

Prospekty i warunki poda

Wytwórnia Trykotów, Łódź, ul. Wólczańska 52.

PLAC z BUDYNKAMI

na Jeźycach

nadający się na każde przedsiębiorstwo do wynajęcia. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zg 11 526

Poszukujemy na 2—3 tygodnie

samochodu ciężarowego

(platformy) na rozwożenie towarów w mieście. = Oferty śpieszne do Kurjera Poznańskiego dg 3279.

POWAZNE PRZEDSIĘBIORSTWO przemysłowe w Warszawie poszukuje dla swej organizacji sprzedaży

kilku młodych inteligentnych współpracowników

Wymagana znajomość biurowości, wykształcenie i doświadczenie handlowe, wykształcenie średnie i dobra znajomość języka niemieckiego.

Szczegółowe oferty z życiorysem kierować do Towarzystwa Reklamy Międzynarodowej, Warszawa, Marszałkowska 124 sub „Zdolność”.

Tg 1370

Lokalu handlowego

odpowiedniego na skład konfekcji i bławatów, ruchliwym mieście poszukuje, ewentl. obejmę z towaram. Oferty Kurjer Poznański pod zg 11 524

Mareckiego

— mieszanki, dropsy i śmietankowe groszowe to towar pożądanym i wyróżnianym przez klienta

Fabryka Cukrów St. Marecki, Poznań

ng 12 550

Kupię drogerję

w Poznaniu lub większym mieście powiatowem, dobrze zaprowadzoną i prosperującą za gotówkę do 25 000 zł. Łaskawe zgłoszenia z podaniem obrotu, zatrudn. personelu, wysokości czynszu itd. proszę kierować do Kurjera Poznańskiego pod zg 11 501

MŁODSZEGO BANKOWCA

na stanowisko

CZŁONKA ZARZĄDU

poszukuje od zaraz Spółdzielnia Kredytowa w małym mieście na Pomorzu. Zgłoszenia z podaniem wynagrodzenia oraz świadectwami i podaniem referencji należy natychmiast skierować do adm. Kurj. Poznańskiego pod dg 3 273

DACHY

kryjcie i smarujcie gumolitem nie ścieka, nie kruszy się. Długoletnia wytrzymałość bez smarowania sprzedaj dg 3 118

HATECH, Poznań, św. Marcin 65

Tapety

Linoleum Ceraty Chodniki Dywany Dywaniki w wielkim wyborze poleca

Zb. Waligórski

ul. Poczta 31

telefon 12-20

Przyjmuje asygnaty Tow. Kredyt.

Gumater

najtrwalszy środek do konserwowania dachów. Nie ścieka, nie zatyka rynien, nie pęka. Dachy smarowane Gumaterem są niezniszczalne. Jedno smarowanie na 10 lat! Sprzedaj Stefan Kinowski, Poznań, 27 Grudnia 2, tel. 16-74. Porady i kosztorysy bezpłatne! Pg 4 831-55.309

ORYGINALNE PROSZKI

„MIGRENO- NERVOSIN”

R.M.S.W. 221599

ZNAM FABR.

z KOGUTKIEM

SA ŚRODKIEM KOJĄCYM BÓLE

ZASTOSOWANIE:

BÓLE GŁOWY

MIGRENA, NEURALGJA

BÓLE ZĘBÓW

GRYPA, PRZEZIĘBIENIA

BÓLE: ARTRETYCZNE, STAWOWE, KOSTNE I T.P.

ŻĄDANKI ORYGINALNYCH PROSZKÓW

ZE ZN. FABR. KOGUTEK

SPRZEDAJA APTEKI

ng 12 057

DRZEWO budowlane, stolarskie

poleca dg 3 103

G. Kowalkiewicz, Poznań, Strzelecka 14a Tel. 14-95

Dla emerytów!

Willa w Dolsku

prześcinnie położona, 5 pokoi, kuchnia, alkowa, sklepy itd. tuż przy kościele, zaraz tania do oddania lub wdzierżawienia z ogródkiem nad jeziorem. Zgłoszenia do ks. Zakrzewskiego, dziek. i prob. w Dolsku. dg 2324

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1311 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmują się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmują się do godz. 11,00.

1. DOMY-PARCELE

Parcele

500 m kw. z ogrodem z wodą przy ul. Palacza tania sprzedaż. Kolejowa 9, m. 8. zdg 23 235

Parcele

Sofajcz. Wołyńska, Winiarska - Wiadomość Szczaniekiej 1, mieszkanie 19, telefon 74-15. zdg 23 390

Parcela

budowlana 750 m² przy ulicy Strzechy korzystnie do nabycia. Zgłoszenia Teczowa 29. zdg 23 475

Wille

ogrodem wplacie 15 000 lub parcie kupie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 489

Najtańsze parcele budowlane przy Osiedlu Warszawskim
bardzo korzystnie położone, światło, wodociąg, Malecki, Droga Debińska 11. Telefon 11-90. Pg 4 564-23,9

Kamienie

rodzaj wili (Ostroróg), dochód 6360, wpłaty 20 000, reszta amortyzacja. Gruszczyński, Pocztowa 30. zdg 23 522

Wille

dochodowa Łazarz, 7000 amortyzacji, dopłaty 12 000, sprzedaż „Informator”. Skarbowa 1. zdg 23 523

Wille

przy Operze Poznańskiej sprzedaż „Informator”. Skarbowa 1. zdg 23 524

Kamienie

nowa, wpłaty 25 000 sprzedaż Malecki, Rybaki 20 a. zdg 23 526

Parcele

ładnie położona okolicy Cytadeli sprzedaż. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 23 297

Dom w Lesznie

w Rylnku najlepsze położenie do sprzedania. Do objęcia potrzebne 30 000 zł reszta hipoteka. Zgłoszenia pod zdg 23 571 do Kurjera Poznańskiego.

Kamienie

dwupiętrowa, ogród, 15 000 sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 579

Dom

lub wille, kupie (nowa) blisko tramwaju wprost od gospodarza wpłaty 40 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 533

Wille

czteromieszkańkowa niewykończona, Wilda przy tramwaju, cena 17 000, sprzedaż Metelski, Zielona 3 - 21. zdg 23 555

Dom

nowy 3-mieszkaniowy, ogród przy tramwaju Górczyn sprzedam. - Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 23 545. Obejrzeć od 18 godz.

Kamienie

wille, domki, ogrodami poleca Ratajczak, Poznań, Jezuitska 12. zdg 23 548

Kupię

dom wille Poznań wpłaty 20 do 25 000. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 672

Dom

dochodowy, wpłaty do 20 tys. kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 617

Kamienica

nowa dochód 8 500, cena 75 000, wpłaty 50 000. Karalus, Poznań, Marszałka Focha 25. zdg 23 620

Nowy dom

z amortyzacją kupie, wpłaty 7 tys. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 633

Dom

nowy maszynowy balkonami, dochód 2 400, tania 17 500 sprzedam Wedzikowski, Piekary 11. zdg 23 635

2. PIENIĄDZ

Stolarz-wspólnik

kapitał 2-3 000 zł do otwarcia fabrykacji. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 23 464

Poszukuje

25 000 zł i hipotekę 2 domów czynszowych i handlowych wartości 110 000, powiatowe miasto Wielkopolski, 30 000 mieszkańców, gdzie gimnazja, wojsko, sąd okręgowy, względnie sprzedaż wspomnianą nieruchomości za 9 krotny roczny czynsz dzierżawny. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 391

Panna

poszukuje współnika dla rozwinięcia interesu niekoniecznie kupie. Ożenek niewykuczony. - Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 490

3 000

pożyczki pod budowę, wpłaty i procent podług umowy. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 23 516

Wspólnika

z współpracą i wkładem do 10 000 przyjmuje Wytwornia materiałów „Cementol”. Oborniki. zdg 23 569

3-4 000,-

gotówki posiadam, proszę propozycje, obejme stanowisko. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 578

3. LETENISKA I UZDROWISKA

Wisła

willa „Słoneczna”. Sierpień, wrzesień. Pensjonat Wandy Sochaczewskiej. Słicznie położony, starannie prowadzony. Urządzenia nowoczesne. Telefon 38. zdg 23 281

Letnisko

blisko Poznania las, od 1-3 pokoi. Wiadomość: telefon 16-05. zdg 23 374

Letnisko

w pięknej okolicy lesistej, zdrowej, blisko jezior, poleca na sierpień pokoje dla rodzin i pojedyncze. Utrzymanie dobre, obfite i zdrowe. Blizsze informacje Ziembowa, Promienko, pocz. Biskupice, stacja Promno. zdg 23 451

Letnisko

2 pokoje kuchnia miesięcznie lub stałe tania las, jeziora Międzychodzkie, Jackowskiego 25 - 7, 16-20. Poznań. zdg 23 549

4. OSOBISTE

Krem „Orlidal”

jest najidealniejszym środkiem kosmetycznym przeciw piegom.

pryszczom

stoik 2,50 i 1,30 sprzedają wszystkie drogerie. Firma „Orlidal”, Kantaka 8/9, Telefon 53-56. zdg 3222

Trwałą ondulację

farbowanie włosów, manicure, peruczki i t. d. wykonuje fachowo - Salon de Coiffure, Muszyńskiego, 27 Grudnia 4 - 3 Maja 3. Proszę zwać na firmę. ng 12 046

39-47

czekam. Kurjer Poznański zdg 23 382

6. OŻENKI

Kawaler

lat 30, na stanowisku posłubi wierna towarzysze życia niebiedna. Poważne zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 23 467

7. SPRZEDAŻE

Ekspresso

maszyna do parzenia kawy najmniejszy typ, 6 litrów zamienie na większą 12 litr. Restauracja Pasaż, Fr. Ratajczaka 15. zdg 23 279

Czołenka

igły i wszelkie przybory maszyn do szycia i specjalnych. W. Gierczyński i Ska, Poznań, św. Marcina 13. zdg 23 764

Wózki

wybór, tania. Trąbczyńska, Pierackiego 11. podwórze. zdg 16 964

Wyszynk

wódek, piwa, w centrum od zaraz na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 379

Dom Sztuki

plac Świętokrzyski 4 poleca Antyczne meble, obrazy, dzieła sztuki. ng 12 032

Rury

kanalizacyjne, wodociągowe najtaniej. Koska, Dominikańska 5, nr 12 766

Piece

wanny kąpielowe najtaniej. Koska, Dominikańska 5, nr 12 767

Garnitur

pluszowy tania sprzedam. Kochanowski 6, m. 4. zdg 23 385

Obrazy

heljograwiury, medycynty, drzeworyty, olejodruki na płótnie w ramach, bez 50% zniżki. Księgarnia Katolicka Fundacji Twardowskich, Jezuitska 5. zdg 23 203

Sprzedam

konia, rolwage i wóz do węgla. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 23 455

Jest

do odstąpienia składnica z bocznica kolejowa, budynkami, wagą wozową. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 23 456

Pleczyk

gazowy do łazienki sprzedam. - Adres Kurjer Poznański zdg 23 465

Dom

sprzedam. Dzierżyński, Kiekrz, pow. poznański. zdg 23 461

Kajak

dwuosobowy Oferty Kurjer Poznański zdg 23 498

Piano

spowodu przeprowadzki tania do nabycia. Zgłoszenia Poznań, Mickiewicza 33, m. 1. zdg 23 403

Skład

owoce, nabiał tania sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 23 404

Opel

6 osobowy przystosowany na przewóz mięsa, korzystnie sprzedam. Wskaże Kurjer Pozn. zdg 23 419

Angielkę

westfalska dobrym stanie oraz piec kawy przesyłany mały sprzedam. Ulica Starolecka 53/55, mieszkanie 2. zdg 23 424

Boksy

młode czysta rasa sprzedam. Jędrzyński, Szamotul. zdg 23 494

Meble

najtaniej poleca **Baranowski** Poznań, Podgórna 13. Pg 3227/8

Tokarka

zegarmistrzowska. Szkolna 7/8, m. 8. zdg 23 527

Piano

zagraniczne do sprzedania. Fr. Ratajczaka 11 a, m. 73. zdg 23 581

Maszyna

pisania biurowa, Marcina 15 - 5. zdg 23 582

Dom

Rogoźnie przy Rynku, duży ogród, skład 5 pokoi wolne, tania. Lewandowski, Poznań, Lipowa 12. zdg 23 539

Sportowe

ubranie kupie. Figura wysoka. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 534

W komis przyjmuję meble wszelkiego rodzaju
kompletne pokoje, oddzielne szafki, dogodnych warunkach. Złatwia szybko, tania sumiennie, zamienia meble używane na nowe. Przyjmuje asygnaty „Kredyt”. Poznań, Dom Komisowy, Dominikańska 3, Tel. 24-42. Pg 4569-30,10

Elegancki gabinet

meski nowoczesny polerowany okazyjnie.

Dywan salonowy

3x4 bardzo ładny tania.

Dywan pluszowy

2x3 dobrym stanie korzystnie.

Garnitury klubowe

gobelinie Epingle dobre wykonanie okazjnie - Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pg 4832-30,11

Rzeźnictwo

kompletne urządzenie, zapędem, mieszkaniem bardzo tania. Adres Kurjer Poznański zdg 23 637

Zamienie

przedsiębiorstwo działu spożywczego wartości około 10 000 za kolonialke, restauracje lub podobne. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 661

100

kafli bez polityru tania. Kuźniak, Wiśniowa 73. zdg 23 671

Sztucer

myśliwski tania sprzedam. Telefon 76-06. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 677

Aparat

fotograficzny 9 x 12 tania. Puciński, św. Marcina 70. zdg 23 678

Radio

3 lampowe tania sprzedam. 27-go Grudnia 5, m. 23. zdg 23 606

Kasę

National sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 614

Maszynę

do pisania Adler 210 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 616

Restauracja

w pełnym biegu przy ruchliwej ulicy z przyległym 5 pokojowym mieszkaniem natychmiast bardzo korzystnie do nabycia. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 624

Fortepian

zagraniczny 250 zł. Pierackiego 19, m. 6. zdg 23 631

10. MAJATKI

Czternaście

majątków ziemskich, dwadzieścia kamienic, sto gospodarstw poszukujemy dla poważnych reflektantów. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 23 396/7

Majątki

800 morg wpłaty 100 tysięcy, tysiąc morg, wpłaty sto tysięcy lub zamiana na kamienice. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 23 583

11. KUPNA

Samochód ciężarowy 2-3 tonowy, dobrze utrzymany z podaniem dług, platformy również **betoniarkę** zaraz kupie. Oferty z dokładnym opisem ewentl. fotografia do Adm. „Dziennik Bydgoski” pod „Samochód” skierować. zdg 23 18

Skoroszyty

trwałe, używane do akt kupie. Oferty z ceną Kurjer Poznański zdg 23 437

Motocykl

Oferty opisać. cena Kurjer Poznański zdg 23 423

Kupię

sztućce srebrny. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 23 477

Maszynę

do pisania, rower tania kupie. - Oferty z ceną do Kurjera Pozn. zdg 23 491

Repozytorja

tow. krótkich galanterji. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 587

Maszynę

damska używana lub stara kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 651

Kupię

kilkadziesiąt centnarów miodu czysto pszczołowego. Oferty do Fabryki Cukrów St. Marecki, Poznań, św. Wojciech 28. zdg 23 563

12. DO WYNAJĘCIA

Pokój

kuchnia 45,- gospodarz. Adres Kurjer Poznański zdg 23 375

Trzypokojowe

kuchnia swobodne Winogrody wynajme pewnym. Wskaże Kurjer Poznański zdg 23 379

Czteropokojowe

komfortowe II ptr. do wynajęcia. Żupańskiego 16. Dorożka godz. 15-17. zdg 23 478

Komfortowe

4 pokojowe mieszkanie, 2 balkony, odnowione na ulicy Niegolewskich od zaraz do wynajęcia. Informacje udzieli F-a „Elastic”. Magazyn Gorssetów 27 Grudnia 5 zdg 23 506

Pokój

lub dwa, kuchnia, łazienka od zaraz na Solacz, Aleja Małopolska 12, m. 6, odstapie. zdg 23 575

Siedmiopokojowe

mieszkanie komfortowe, ulica Libelta. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 645

5 pokojowe

odnowione III. Wielkie Garbary 96, czynsz 100,- zdg 23 553

2

wzgl. 3 pokojowe mieszkanie, 20 minut pieszo od Starego Rynku od gospodarza do wynajęcia. - Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 23 554

Pokój

z kuchnią z meblami nowymi spiesznie sprzedam z powodu wyjazdu. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 674

Pięciopokojowe

czteropokojowe Mickiewicza. zdg 23 674

Trzypokojowe

centrum. zdg 23 680

Dwupokojowe

Marcina 74, I.

na plaże dokąpieli ostatnie nowości

KALAMAJSKI

Prz 4561-27.14

17. LOKALE

Składu
próżnego pokoju i kuchni poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 395

Skład
duży, nowy dom. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 487

Lokal
na składnicę, warsztat. Św. Marcin 20, m. 1. zdg 23 536

Ubikacje
warsztatowe jasne centrum, prąd stały potrzebne zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 530

18. DZIERŻAWY

Willi
większej Puszczkowo na stałe poszukuje. Warunki Kurjer Poznański zdg 23 184

Gospodarstwo siedemdziesiątmorgowe inwentarzem, żniwami, właściciela
objęcie 3 000 spiesznie wydzierżawia Nowak, Poznań, Kramarska 15, telefon 16-89. zdg 23 441

Folwarczek dwieście-morgowy buraczanej, inwentarzem, żniwami
dom, siedempokojowy, objęcie 6 000, wydzierżawia Nowak, Poznań, Kramarska 15, tel. 16-89. zdg 23 546/7

Mieszkanie
narożnikowe 2-4 duże pokoje, frontowe i p. tr. elektr., także na biura, w centrum, duży balkon w całości lub częściowo umebl., z ciężką żelazną szafą, pewnym płatnikowi do wydzierżawienia. Zgłoszenia „Par”, Marcinkowskiego 11 pod 55-278. Prz 4808-55-278

Garaż
śródmieście wolny. Karaś, Zamkowa 4. zdg 23 649

Wydzierżawie
piekarnię w Lesznie najlepszy punkt handlowy, do objęcia 3 000 zł. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego, Leszno. ng 12 947

Młyn
wodny, turbiny, przemiał 120 centnarów w bardzo dobrej okolicy do wydzierżawienia. Do przejęcia potrzeba 8 000 zł. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 23 662

TEATRY

Poznań, środa, 24. 7.

TEATR POLSKI — Dziś „To lubią kobiety”.

Środa: „To lubią kobiety”.

TEATR LETNI w Zoologu: Dziś, o godz. 8,30: „Automat humoru”.

KINA

Poznań, środa, 24. 7.

APOLLO; „Tunel”.

CORSO; „Bandyta Detektyw”.

GWIAZDA; „Urwis z Hiszpanji”.

METROPOLIS; „Czerwona dama”.

MOJE; „Zwycięzca”.

OSWIATOWE T. C. L.; „Silva Zulu” oraz „Uśmiech szczęścia”.

RENAISSANCE; „Zabawka” oraz „Ręka mściciela”.

SFINKS; „W wiedeńskiej kawiarce”.

SŁOŃCE; „Niebezpieczny flirt”.

ŚWIT; „Zatrute dusze”.

TECZA — LAZARZ; „Abecadło miłości”.

TECZA — WILDA; „Ja w dzień ty w nocy”.

WILSONA; „Pat i Patachon jako kompozytorzy”.

22. ŻGUBY

Zginał
piesek czarny jamnik, szczeniaki, proszę zwrot za wynagrodzeniem. Słowackiego 10, m. 12. zdg 23 481

23. ROZMAITE

Kto się zainteresuje?
Uczennica 7 kl. gimn. przyw. u-talentowana, z promocją do kl. 8, lat blisko 17, nie będzie mogła ukończyć szkoły z powodu zaległości czesnego. Może znaleźć się osoba, gotowa dopomóc rodzicom Wielkopola, dawniej zamożnym, którzy chwilowo znajdują się w trudnościach, lecz później dług z wdzięcznością spłaca. Łaskawe zgłoszenia przyjmuje Kurjer Poznański pod zdg 23 154

Dziecko
czteromiesięczne dam na wychowanie. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 120

Wschodnia wrołka
przywieszna przyjmuje godz. 3-9 wieczorem. Plac Nowomiejski 10a m. 5. zdg 23 383

Jeżeli
fotografie dla Ubezpieczalni, tylko „Fotoexpress”, św. Marcin 6. zdg 23 664

24. NAUKA

Kto
udzieli lacy do VI? Oferty z warunkami Kurjer Poznański zdg 23 401

25. MUZYKA

Trio lub kwartet
dobrze zgrany potrzebny od 1. 8. 35. Podanie instrumentów i warunków Grand Café, Inowrocław ng 12 940

Dzwonki
koncertowe kupię. Janeczek. — Murna 3, m. 8. zdg 23 618

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Krawcowa
pierwszorzędna i kuśnierka szuka posady poza dom tania. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 500

Młynarz
żonaty w średnim wieku, pracujący w większym przedsiębiorstwie z nowoczesnym urządzeniem

pragnie zmienić posadę.
Oferty Kurjer Poznański zdg 23 181

25 lat
żonaty, bezdzietny, uczywi 6 kl. gimn., znajomość weterynaryj, prosi posadę, magazyniera, polewego, podwózkowego, stróża, język polski, niemiecki, słowie, piśmie. Zgłosz. Kurjer Poznański zdg 23 346

Panienska
kochająca wieś i dzieci, znająca robotki, roczna praktyka, przed-szkolę poszukuje posady od sierpnia. Łaskawe oferty: Emilia Cichorska, Buk. dg 3274

Ekspedjentka
młodsza szuka posady. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 23 371

Praktykantka
biurowa poszukuje posady. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 23 370

Rutynowana
krawcowa domowa dobry krój, szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 386

Poszukuję
posługi na pół dnia. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 458

Pracznka
dobrze polecona szuka prania. Strzelecka 8, suterena u stróżki zdg 23 459

Szofer mechanik
12 letnia praktyka znający wszelkie marki samochodów osobowych jak i ciężarowych, przeprowadza wszelkie reparacje sam. władza językiem polskim, francuskim i niemieckim, poszukuje posady, okolica obojetna. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 408

500 zł.
kaucji podróżujący zaprowadzony na Poznań poszukuje posady branża obojetna. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 394

Fryzjerka
w pierwszorzędny zakładzie fryzjerskim biegła kursistka poszukuje zaraz posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 400

Biurowa
z znajomością księgowości, pisanie na maszynie, język niemiecki szuka posady od zaraz. Miejscowość obojetna. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 405

Posługi

praniem poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 462

Książkowa
z długoletnią praktyką, język polski, niemiecki, biegle na maszynie poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 23 460

Dziewczyna
z dobrimi świadectwami poszukuje posługi do państwa z Królestwa lub Małopolski. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 410

Techniczna
dentystyczna mająca 16 lat praktyki w operatywie i technice poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 413

Dziewczyna
do wszystkiego szuka posady od 1. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 417

Służąca
młoda dziewczyna do wszystkiego cośkolwiek gotowaniem, bardzo czysta i uczciwa polecić mogą. — Aleje Marcinkowskiego 17a, m. 4. zdg 23 211

Gospoia
z dobrem poleceniem uczciwa, wiejska, z dobrem gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 420

Poszukuję
posady portiera do Banku lub robotnika. Gwarancja 500 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 421

Uczywi
szuka posług. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 422

Służąca
poszukuje posady do wszystkiego zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 425

Dziewczyna
poszukuje miejsca do dzieci i lek-kich prac domowych. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 427

Uczywi
z prowincji dobrimi poleceniami szuka jakiegokolwiek posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 428

Pani
lat 30, poszukuje pracy jako do-zorczyni domu, złoży kaucję. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 429

Dziewczyna
chętna pracować do wszystkiego z cośkolwiek gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 430

Służąca
dobrze polecona zamieszkuje się dom samotnej osoby, przyjmie posługę. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 473

Pracznka
czysto pierze, dziennie 2 zł. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 23 438

Szofer
3 miesięczny kurs z praktyką warsztatowa, sumienny, trzeźwy, z kaucją 600 zł szuka posady. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego, Krotoszyn. ng 12 956

Dziewczyna
czysta i uczciwa szuka posady od 1-go. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 660

Książkowy - bilansista
poszukuje stałej posady, względnie prowadzi księgowość godzinowo już od 20 zł miesięcznie poczaszwy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 621.

Kupiec
dzielny, młody przyjmie poważne przedstawicielstwo (Poznańskie, Pomorze), podróżującego fabryki wódek, branży kolonialnej, gwarancja. Łaskawe oferty z podaniem warunków do Kurjera Poznańskiego pod zdg 22 286

Kierownik Hotelu
restauracji młody, inteligentny, energiczny, przyjmie odpowiednią posadę. Referencje, gwarancja. Łaskawe oferty proszę do Kurjera Poznańskiego pod zdg 22 287

Bilansista
rutynowany poszukuje pracy. — Prowadzi księgowość godzinowo już za 20 miesięcznie. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 19 163

Ekspedjentka
branży rzemieślniczej poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 525

Dzielnka
kucharka poszukuje posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 565

Urzednik gosp.
lat 44, rzutki, energiczny, trzeźwy, bardzo sumienny, skromnych wymagań z dobrimi niemieckimi świadectwami i poleceniami poszukuje posady zaraz lub później. Okolica obojetna. Łaskawe oferty Jan Jarek, Urbanowice, ad Tychy, Śląsk. zdg 23 568

Ekspedjentka
dobrimi świadectwami języku polskim, niemieckim szuka posady do składu kolonialnego lub piekarni. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 23 643

Panienska

z prowincji, sierota inteligentna, uczciwa, przyjmie jakiegokolwiek posadę. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 572

Dziewczyna
z gotowaniem, długoletnie świadectwa w domu obywatelskim szuka posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 592

Gospodyni
poszukuje posady do restauracji lub do hotelu. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 23 593

Gospodyni samodzielna
znająca się na wszelkich pracach wchodzących w zakres gospodarstwa domowego szuka posady na majątku lub probostwie. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 594

Starsza
panna inteligentna, znająca gospodarstwo domowe, życie, haft poszukuje od zaraz posady do prowadzenia domu osoby samotnej lub wyreczytelki, najchętniej na wieś. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 23 598

Robotnik
chemiczny, lat 30, poszukuje posady w magazynie eksportacyjnym lub fabryce chemicznej. 7 lat praktyki paryskiej. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 653

Piekarz
cukiernik, dobry fachowiec z kilkuletnią praktyką poszukuje posady. Zgłoszenia Jan Niezborowa Różana 16. zdg 23 529

Murarz - piecownik
spec. na piece piekarskie oraz inne prace poszukuje pracy. — Oferty Kurjer Poznański zdg 23 539

Dziewczyna
dobrem gotowaniem do wszystkiego poszukuje posady do samotnych państwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 551

Stenotypistka
młoda biegła szuka posady wzgl. zastępstwa miejscowości obojetna. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 23 603

Panienska
starsza wyreczytelna drobna praca domowa z pokojem śródmieściu, częściami umeblowanymi, przy inteligentnej rodzinie lub starszej pani. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 470

Poszukuję
posady początkującej biurowej. Wymagania skromne. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 960

Panienska
z lepszej rodziny poszukuje posady u lepszych państwa do dzieci z muzyką i szyciem, od 1. 8. lub później. Oferty z podaniem pensji do Kurjera Pozn. zdg 22 834

Pielegniarka
poszukuje posady do niemowlęcia od zaraz, miejscowość obojetna. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 121

Dziewczyna
do wszystkiego, gotowaniem, — praniem, prasowaniem wszelkiej bielizny, świadectwami szuka posady od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 123

Pracznka
rzetelna szuka prania. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 175

Dziewczyna
wiejska samodzielnym gotowaniem, poszukuje posady od 1. lepszy dom, miejscowość obojetna. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 318

Szukam
posady z gotowaniem i do wszystkich prac domowych. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 224

Młoda
inteligentna gospodarstwo, krawieczyna szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 249

Posługi
najchętniej na Wildzie poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 218

Kawaler
lat 35, monter ogrzewania centralnego, aparatów sanitarnych, spawacz, 10 lat praktyki zagranicą poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 363

Inteligentna
starsza panna zaufana dobrimi świadectwami poszukuje posady wychowawczyni, wyreczytelki, zarządczyni, dobrze gotuje, zaprawia, szyje, zajmie się chorą osobą. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 355

27. WOLNE MIEJSCA

Od
1. 10. br. potrzebny mgr. z jednoroczną praktyką lub asystent z wojew. egzaminem do

Apteki pod Lwem, Czernsk (Pom.)
Referencje i wysokość wynagrodzenia podać. zdg 3244

Pea krem
UŁATWIA.....
RÓWNOMIERNE I BEZBOLESNE
.....OPALANIE

ng 12 542

Apteka
p. Orłem Krotoszyn poszukuje asystenta (-tki) na zastępstwo tygodniowe. Oferty z warunkami. dg 3241

Masażystka
nieodruga potrzebna. Łukaszewicza 1, skład. zdg 23 372

Fryzjerka
fryzjer. Szamarzewskiego 1. zdg 23 406

Dziewczyna
do wszystkiego. Kolejowa 36 — skład. zdg 23 411

Dziewczyna
potrzebna zaraz. Nadbrzeżna 7, m. 6, godz. 5-7. zdg 23 482

Dziewczyna
do wszystkiego. Stary Rynek 45, m. 3. zdg 23 434

Służąca
potrzebna. Restauracja, Piotra Wawrzyńska 13. zdg 23 485

Służąca
młodsza, kochająca dziecko, która rozumie gotować, potrzebna od zaraz lub pierwszego. Mickiewicza 5, m. 7. zdg 23 488

Panienska
pania z gotówką 500 do składu nabiata. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 501

Mleczarka
kawalera z gotówką 500 poszukuje Poznań. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 502

Służąca
potrzebna, najchętniej z prowincji. Libelta 13, prasowalna. zdg 23 504

Fryzjer
zaraz. Marsz. Piłsudskiego 5. zdg 23 517

Panienski
do obsługi gości. Kuchnia Warszawska. Skarbowska 4. zdg 23 518

Agentów
zbierania fotografii, wysoka prowizja. Sapieżyński 8, m. 5. zdg 23 520

Dziewczyna
czysta, uczciwa gotowaniem i do wszelkiej pracy domowej potrzebna na prowincji od 1. 8. Zgłosz. się: 2-4 Aleja Marszałka Piłsudskiego 9, m. 5. zdg 23 521

Dziewczyna
do dwóch osób 1. 8. pensja 15.— Dąbrowskiego 50, skład sprzętów kuchennych. zdg 23 566

Służąca
kucharka potrzebna od 1. 8. 35 r. Zgłoszenia Kunzowa, Ostrów-Pozn., Rynek. zdg 23 570

Potrzebnych
dwóch czeladników krawieckich na mundury, siły pierwszorzędne. Rychelewski, Przechodna 7. zdg 23 590

Fryzjerka
na stałe. Strzelecka 7. zdg 23 595

Pomocnika-magazyniera
branży kolonialnej, obznajmionego z księgowością i dobrym charakterem pisma poszukuje Spółka Akc. w Gdyni. Wnioski z odpisami świadectw, wskazaniem żadanego wynagrodzenia składać Gdynia, skrzynka pocztowa 28. ng 12 955

Humor zagraniczny

— Mamusiu, ja wiem dlaczego pisklęta wychodzą z jajek.
— Dlaczego?
— Bo się boją, żeby je nie ugotowano.
(„Rire” - Paryż). S. F.

Co futro — to **Edmund Rychter** — co palto — to **Edmund Rychter** — co ubranie — to **Edmund Rychter** Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata na miesiąc sierpień 1935 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 14, kwartalnie zł 12,40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7,50, w innych krajach zł 9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-lamowej 25 gr., na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr., na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr., na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr. przed wiadomościami potoczными 200 gr. Od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18,30, w nagłych wypadkach do godz. 22 a stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne” do g. 11,10, w dni przedświąteczne do godz. 11,00, większe według możliwości. Drobne ogłoszenia najwyższej 100 słów w tem 5 nagłówki; słowo nagłówek (tłuste) 25 gr., każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matryce, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiały poświęcone danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedziele, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72.

P. K. O. Poznań nr. 200 149